

ស្ត្រីក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា

រៀបរៀងដោយ

ខ្ញុំព្រះករុណា

ខ្ញុំបាទ **ម៉ិត សាវណ្ណ**

មាតិកា

<u>ឈ្មោះអត្ថបទ</u>	<u>ទំព័រ</u>
១-សិទ្ធិស្ត្រីក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា.....	១
២-បែបបទនិងតួនាទី.....	១១
៣-បញ្ហាបែបកិច្ចការ.....	១៩
៤-ជីវិតភាពស្ត្រីជាមួយនឹងព្រះពុទ្ធសាសនា.....	៣២
១-ស្ត្រីធ្វើការក្រៅផ្ទះ.....	៣៣
២-ស្ត្រីមិនមានស្វាមី.....	៣៨
៣-ស្ត្រីពេស្យាចារ.....	៤៥
៥-សេវាភិក្ខុ.....	៤៧
៦-ប្រយោជន៍នៃការសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាសម្រាប់ស្ត្រី. ៥៦	
៧-បញ្ហាផ្សេងៗ.....	៧២

ព្រះពុទ្ធជីវិត

ឥត្ថិបិ ហិ ឯកច្ចិយា សេយ្យា ធាស ជនាធិប
មេធាវិនិ សីលវតី សស្សុទេវា បតិព្វតា ឧ

បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងពពួកជន ដោយពិត សូម្បីស្រ្តី
ពួកខ្លះក៏មានកិរិយាមារយាទល្អត្រឹមត្រូវ ជាអ្នកមានសីល មាន
បញ្ញាឆ្លាតវៃ ប្រណិប័តន៍ឪពុកម្តាយក្មេកដូចទេវតា ព្រមទាំង
ប្រណិប័តន៍ស្វាមីដោយក្តីស្មោះ សូមព្រះអង្គទ្រង់ចិញ្ចឹមនូវជីវិត
នោះចុះ ព្រោះនាងជាស្រ្តីដ៏ប្រសើរ ។

តស្សា យោ ជាយតី ធាសោ សុរោ ហោតិ និសម្បតិ
តាធិសា សុភវិយា បុត្តោ វេជ្ជិ អនុសាសតីតិ ឧ

បុរសដែលកើតអំពីស្រ្តីនោះ រមែងជាមនុស្សក្លៀវក្លា
ជាធំគ្រប់ទិសទី គឺបុត្ររបស់ភរិយាល្អប្រាកដដូច្នោះ តែង
ប្រៀនប្រដៅពពួកជនដែលនៅក្នុងដែនបាន ។

ហោយចំណងឆ្ល័យក្រៃលែង

ថ្ងៃ ១៥ ភេត ខែភត្តិក ព.ស.២៥៥១

១. សិទ្ធិស្ត្រីក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា

ស្ត្រីនិងបុរសមានសិទ្ធិស្មើគ្នាឬទេ ?

សំណួរនេះ បើចំពោះពុទ្ធបរិស័ទ ដែលសិក្សា
ដោយល្អនូវព្រះធម៌ ជាពាក្យទូន្មានរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ក៏រមែងឆ្លើយបានយ៉ាងច្បាស់លាស់ថា « ស្ត្រីនិងបុរសមាន
សិទ្ធិស្មើគ្នាក្នុងផ្លូវព្រះពុទ្ធសាសនា ដ៏យ៉ាងពិតប្រាកដ » ។

សិទ្ធិ ប្រែថា សេចក្តីសម្រេច គឺជាអំណាចមួយ
ដែលប្រកបដោយធម៌ ។ ក្នុងវចនានុក្រមខ្មែរ មានពាក្យ
ប្រែច្រើន ក្នុងនោះមានពាក្យប្រែថា « អំណាច » ផងដែរ
ប៉ុន្តែក្នុងរឿងសិទ្ធិស្ត្រីនេះ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ សូម
អធិប្បាយថា « អំណាចដែលប្រកបដោយធម៌ » ព្រោះ
មិនមែនជាសិទ្ធិអំណាចដែលត្រូវសម្លាប់ ឬត្រូវនិរទេសជន
ដទៃជាដើមនោះឯណា នេះគ្រាន់តែជាសិទ្ធិមួយដែលអាច
សម្រេចបាន តាមសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ប្រកបដោយធម៌

តែប៉ុណ្ណោះ ពោលគឺប្រាសចាកទោសគ្រប់យ៉ាង ។

កាលបើសិទ្ធិ គឺជាអំណាចប្រកបដោយធម៌ ក៏សម្តែងបញ្ជាក់ថា ស្ត្រី និងបុរស រមែងមានសិទ្ធិស្មើគ្នា ព្រោះពាក្យថា « ប្រកបដោយធម៌ » ក្នុងទីនេះ រាប់ថាជាគុណជាតិមួយដ៏ល្អស្អាត និងត្រឹមត្រូវ មិនទំនាស់នឹងគោលព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ដូចដែលពុទ្ធបរិស័ទយើងបានជ្រាបគ្រប់គ្នាហើយថា ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាសាសនាដែលបើកទូលំទូលាយ សម្រាប់មនុស្សគ្រប់ភេទ គ្រប់វ័យចូលមករាប់អាន ។ បុរសផង ស្ត្រីផង ចូលមកក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មានការងាររួមគ្នា ប្រកបដោយទឹកចិត្តជ្រះថ្លា ក្រោមម្លប់នៃពាក្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ កាលបើសិក្សាកាន់តែមានជម្រៅ មនុស្សយើងទាំងស្រី ទាំងបុរស រមែងមិនឈ្លោះគ្នាឡើយ មិនតាំងទុកគ្នាជាសត្រូវ ត្រឡប់បែរទៅជា មានសត្រូវ គឺកិលេសរួមគ្នាវិញ ពោលគឺរួមគ្នាសិក្សា នាំគ្នាបដិបត្តិ ឱ្យកម្លាំងចិត្តគ្នា មានមេត្តាករុណាដល់គ្នា ដើម្បីជម្រះមន្ទិល

សៅហ្មងក្នុងចិត្តសន្តានរៀងៗខ្លួន ។ មន្ទិលសៅហ្មងគឺជា
កិលេសទាំងឡាយនេះហើយ ដែលជាសត្រូវរបស់ព្រះពុទ្ធ-
សាសនា ដូច្នេះ ទាំងប្រុសទាំងស្រី ត្រូវតែមានសិទ្ធិស្មើ គ្នា
ក្នុងការកម្ចាត់បង់សត្រូវគឺកិលេសនេះឯង ។

ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនាបានសម្តែងថា មនុស្ស
យើង កើតមករមែងមានទុក្ខ ។ ជាតិទុក្ខ ជរាទុក្ខ ព្យាធិ-
ទុក្ខ និងមរណទុក្ខ គឺជាសភាវទុក្ខ តែងមានជាប្រចាំគ្រប់
គ្នាទាំងអស់ មិនថាមានក្រ ល្អអាក្រក់អ្វីឡើយ ។ ទាំងអស់
គ្នាដែលជាអ្នកមានបញ្ញា សុទ្ធតែត្រូវការឱ្យរួចផុតចាកទុក្ខ
ទាំងនោះដូចគ្នា ហើយការដែលអាចរួចផុតចាកទុក្ខទៅ
បាន មិនមែនស្ថិតនៅលើភាវៈជាប្រុសឬជាស្រីនោះឡើយ
គឺវាស្ថិតនៅក្នុងការអប់រំបញ្ញា ដែលជាផ្នែកនៃការចម្រើន
ជួរចិត្ត ឯណោះដោយឡែក ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣០,ទំព័រ ៣ ក្នុង សោមាសូត្រ
មានមានចិត្តបាប បានពោលទៅរកព្រះនាងសោមាភិក្ខុនី
ដូច្នេះថា « ព្រះអរហន្តណា ដែលមានដោយក្រ ជាទី

ដែលអ្នកស្វែងរកទាំងឡាយគប្បីដល់ ទីនោះស្រ្តីដែលមាន
បញ្ញាត្រឹមតែពីរផ្ទាប់ ^(១) មិនអាចនឹងដល់បានឡើយ » ។
ព្រះនាងសោមា បានពោលតបទៅមានចិត្តបរិញ្ញាថា
« កាលបើចិត្តតាំងមាំល្អហើយ ញាណប្រព្រឹត្តទៅហើយ
ភាវៈជាស្រី នឹងមកធ្វើនូវការរារាំងអ្វីដល់បុគ្គលអ្នកឃើញ
នូវធម៌ដោយប្រពៃ ^(២) » ។

ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា បដិសេធរបៀបរបបក្នុង
សាសនាព្រាហ្មណ៍ ដែលប្រកាន់វណ្ណៈរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ
។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា « ដែលជាព្រាហ្មណ៍នោះ មិន
មែនបិតនៅលើជាតិកំណើតទេ គឺបិតនៅលើការប្រព្រឹត្ត
របស់មនុស្ស » មានសេចក្តីពិសេសនៅក្នុងបិដកលេខ ២៥
វាសេដ្ឋសូត្រ :

ន ជំនួរ វសខោ ហោតិ បុគ្គលថោកទាប
មិនមែនព្រោះជាតិទេ ។

ន ជំនួរ ហោតិ ព្រាហ្មណោ បុគ្គលដែលជា

១-សំដៅត្រង់ប្រើម្រាមដៃពីរចាប់ត្រល់រុំអំបោះឬសូត្រសម្រាប់ត្បាញ ។

២-ឃើញសច្ចធម៌ទាំង ៤,ឬឃើញបញ្ចក្ខន្ធដែលជាអារម្មណ៍របស់វិបស្សនា។

ព្រាហ្មណ៍ ក៏មិនមែនព្រោះជាតិដែរ ។

កម្ពុនា វិសលោ ហោតិ បុគ្គលថោកទាប
ព្រោះកម្ម (គឺការប្រព្រឹត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ន) ។

កម្ពុនា ហោតិ ព្រាហ្មណោ បុគ្គលដែលជា
ព្រាហ្មណ៍ ក៏ព្រោះកម្មដែរ ^(១) ។

ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ហៅថា **ព្រាហ្មណ៍**
ក្នុងទីនេះ គឺបុរសក៏ដោយ ស្ត្រីក៏ដោយ ឱ្យតែជាអ្នក
កម្លាំងបង់នូវបាប គឺព្រះអង្គត្រាស់ហៅថាជា ព្រាហ្មណ៍
ទាំងអស់ ។ ឯការថោកទាប ក៏មិនមែននៅលើ
ស្រីឬប្រុសនោះទេ គឺនៅលើការប្រព្រឹត្តថោកទាបហ្នឹង ឯង
(២) ។

ក្នុងគាថាធម្មបទ ព្រាហ្មណវគ្គ ព្រះអង្គត្រាស់ហៅ
ព្រះនាងភិក្ខុនីជាច្រើនអង្គថាជាព្រាហ្មណ៍ គឺ :

ព្រះនាងបាបតិគោតមី

អ្នកណាមិនមានសេចក្តីអាក្រក់ ដោយកាយ វាចា

១. បិដកលេខ ២៥, ទំព័រ ២២២ ។

២. បិដកលេខ ៥៤, ទំព័រ ៤២ វសលសូត្រ ។

ចិត្ត តថាគតហៅអ្នកនោះ ដែលបានសង្រួមហើយ ដោយ
ឋានៈទាំង ៣ យ៉ាងថាជាព្រាហ្មណ៍ ។

ព្រះនាងភិសាគោតមី

តថាគតហៅជនដែលស្លៀកសំពត់បង្កូកូល មាន
រូបរាងកាយស្អាតស្អម មានសរសៃរីមរវាម ចម្រើន
ឈាននៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯងនោះថាជាព្រាហ្មណ៍ ។

ព្រះនាងឧប្បលវណ្ណាថេរី

អ្នកណាមិនជាប់ជំពាក់ក្នុងកាមទាំងឡាយ ដូចជា
ទឹកមិនជាប់លើស្លឹកឈូក ឬដូចជាគ្រាប់ស្ពៃមិនជាប់លើ
ចុងដែកដែលស្រួច យ៉ាងនោះឯង តថាគតហៅអ្នកនោះ
ថាជាព្រាហ្មណ៍ ។

ព្រះនាងខេមាភិក្ខុនី

តថាគតហៅបុគ្គលដែលមានបញ្ញាជ្រៅជ្រះ ជា
អ្នកព្រាជ្ញ ឈ្លាសវៃក្នុងផ្លូវ និងមិនមែនជាផ្លូវ បានសម្រេច
នូវប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នោះថាជាព្រាហ្មណ៍ ។

ព្រះនាងធម្មទិន្នាបេរី

សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងពេលមុន ពេលជាខាង
ក្រោយ និងក្នុងពេលជាកណ្តាល របស់អ្នកណាមិនមានទេ
តថាគតហៅអ្នកនោះ ដែលជាអ្នកមិនមានកង្វល់ និងមិន
មានការប្រកាន់មាំថាជាព្រាហ្មណ៍ ។

កាលបើដូច្នេះ យើងត្រូវយល់ដល់ព្រះពុទ្ធសាសនា
ដែលជាសាសនាឱ្យឥស្សរភាពដល់មនុស្សគ្រប់គ្នា គ្រប់
ជាន់វណ្ណៈ គ្រប់ភេទ គ្រប់វ័យ ដោយចំពោះគឺនៅត្រង់
សមត្ថភាពខាងផ្លូវចិត្ត ។ ទាំងស្រីទាំងប្រុសមានអំណាច
ក្នុងការអភិវឌ្ឍខ្លួនឯង ឆ្ពោះទៅរកការរួចផុតចាកទុក្ខបាន
ដូចគ្នា ទាំងដែលព្រះអង្គទ្រង់ឱ្យសេចក្តីសំខាន់ចំពោះបុរស
និងស្ត្រីប៉ុនៗគ្នាទៀតផង ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ
ទ្រង់បានកើតឡើងក្នុងលោក មិនមែនដើម្បីប្រយោជន៍
ចំពោះតែបុរសនោះទេ ព្រះអង្គទ្រង់កើតឡើងក្នុងលោក
ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ស្ត្រីផង ដូចគ្នាដែរ ។ ផ្លូវនៃការរួច
ផុតចាកទុក្ខ បើកទ្វារទទួលទាំងស្រីទាំងប្រុស ។

ពោលចំពោះព្រះគុណនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់មាននូវព្រះហឫទ័យមេត្តាករុណា ដល់សព្វសត្វទាំង
 អស់ស្មើគ្នា ។ សព្វថ្ងៃមានមនុស្សមិនតិចនាក់ឡើយ
 ដែលយល់ថា ស្ត្រីមានសិទ្ធិតិចជាងបុរស ដោយចំពោះក្នុង
 រឿងបញ្ចេញឧបសម្បទា ។ យ៉ាងណាក៏ដោយ សម្រាប់
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គទ្រង់ឱ្យសិទ្ធិយ៉ាងពិតប្រាកដ ក្នុង
 វិន័យបិដកលេខ ១១ , ទំព័រ ២៦៦ ព្រះអានន្តបានក្រាប-
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា « បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី មានឧបការៈច្រើន ជា
 ព្រះមាតុក្ខនៃព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាងបានទ្រាំទ្រ ថែ
 រក្សា ថ្វាយទឹកក្សិរ ^(១) ក្នុងកាលដែលព្រះមាតាទ្រង់ព្រះ-
 ទិវង្គតទៅ ព្រះនាងបានបំបៅព្រះអង្គតរៀងមក ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ឱ្យមាតុ-
 ត្រាម ^(២) បានចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់ផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យ
 ដែលព្រះតថាគតទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ហើយផងចុះ » ។

១-ទឹកដោះស្រស់ ។

២-អ្នកដែលមានលំអានដូចជាមាតា-ស្ត្រី (ប្រែតាមវចនានុក្រម) ។

ក្នុងទំព័រដែល ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ថា
« ម្ចាស់អានន្ទ បើមាតុគ្រាមចេញចាកផ្ទះ ចូលមកកាន់
ផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យ ដែលតថាគតជ្រាបច្បាស់ហើយ ក៏អាច
ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផលខ្លះ សកទាគាមិ-
ផលខ្លះ អនាគាមិផលខ្លះ អរហត្តផលខ្លះបាន » ។

ការណ៍ដែលព្រះអង្គពុំទាន់អនុញ្ញាត តាមសំណូម-
ពររបស់ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី និងព្រះអានន្ទ មិន
មែនបានសេចក្តីថាភិក្ខុនីឥតប្រយោជន៍នោះឡើយ ព្រោះ
ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានៃព្រះពុទ្ធគ្រប់អង្គ សុទ្ធតែមានភិក្ខុនី
តែនេះ ដើម្បីស្មារតីមិនប្រមាទរបស់ស្ត្រីទាំងឡាយដែល
បានបួសហើយនោះ ឱ្យប្រាកដច្បាស់ក្នុងចិត្តថា « មិន
មែនបានដោយងាយឡើយ » ទាំងដែលត្រូវទទួលយក
គរុធម៌ ៨ ប្រការមករក្សាទុករហូតដល់អស់ជីវិត ដើម្បី
ប្រយោជន៍ធំក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាទៀតផង ។

ចំណុចសំខាន់មួយទៀត គឺការតាំងពុទ្ធបរិស័ទ ៤
ជំពូក គឺភិក្ខុ ១ ជំពូក, ភិក្ខុនី ១ ជំពូក, ឧបាសក ១ ជំពូក

និងឧបាសិកា ១ ជំពូក ។ នេះសម្ដែងឱ្យឃើញថា មាន
 ទាំងស្រ្តី មានទាំងបុរស ក្នុងតួនាទីរួមគ្នារក្សាទ្រទ្រង់ព្រះ-
 ពុទ្ធសាសនា ។ ដែលព្រះអង្គព្រមដាក់ព្រះជន្មាយុសង្ខារ
 ចំពោះមុខមារ ក៏ព្រោះព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបអំពីបរិស័ទទាំង ៤
 ជំពូកនេះឯង ថាបានសិក្សាទ្រទ្រង់ព្រះធម៌ បដិបត្តិ ព្រះធម៌
 សម្ដែងព្រះធម៌ និងអាចដោះស្រាយចំពោះវាទៈ
 ផ្សេងៗបាន ធ្វើឱ្យសាសនាបរិសុទ្ធប្រាសចាកមន្ទិល ^(១) ។

សេចក្ដីទាំងអស់នេះឯង ដែលបញ្ជាក់ឱ្យដឹងថា
 ព្រះពុទ្ធសាសនា ឱ្យសិទ្ធិដល់ស្រ្តី និងបុរសស្មើគ្នាយ៉ាងពិត
 ប្រាកដ ក្នុងការដែលត្រូវសិក្សាព្រះធម៌ បដិបត្តិព្រះធម៌
 សម្ដែងព្រះធម៌ រក្សាព្រះសាសនា ទាំងក្នុងកិច្ចការទំនុក-
 បម្រុងវត្តអារាម ដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗ ។ល។

១. មើលក្នុងបិដកលេខ ១៦ ក្នុងមហាបរិនិព្វានសូត្រ ។

២. បែបបទនិងតួនាទី

ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ស្ត្រីនិងបុរសមានបែបបទ និងតួនាទីផ្សេងគ្នា ។ ការផ្សេងគ្នានេះ បានប្រាកដយ៉ាង ច្បាស់ក្នុងកិច្ចការតួនាទីជាអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គទ្រង់បានណែនាំដល់តួនាទី និងបែបបទរបស់ស្ត្រី ក្នុងឋានៈជាភរិយាដែលគប្បីបដិបត្តិ ចំពោះស្វាមី មាន ៥ ប្រការ^(១) :

១. ចាត់ចែងការងារផ្ទះឱ្យបានរៀបរយ ។

២. សង្គ្រោះញាតិមិត្តទាំងពីរខាង (ខាងខ្លួនឯងនិង ខាងស្វាមី) ។

៣. មិនប្រព្រឹត្តក្បត់ចិត្តស្វាមី ។

៤. រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិដែលស្វាមីរកមកបាន ។

៥. ព្យាយាមមិនខ្ជិលច្រអូសក្នុងការងារទាំងពួង ។

១. បិដកលេខ ១៩ ក្នុងសិដ្ឋាលក្សត្រ

ទាំងនេះព្រោះព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ថា សេចក្តី
សុខសាន្តក្នុងការព្រមព្រៀងគ្នា នៅក្នុងសង្គមគ្រួសារនោះ
ដោយច្រើននិងជាការសំខាន់គឺនៅលើស្ត្រី ។ ព្រះអង្គក៏
ពុំបានសម្តែងតួនាទី និងបែបបទ ចំពោះតែស្ត្រីប៉ុណ្ណោះ
ឡើយ សូម្បីតួនាទី និងបែបបទរបស់បុរសក្នុងឋានៈជា
ស្វាមី ដែលគប្បីបដិបត្តិចំពោះភរិយា ព្រះអង្គក៏បានត្រាស់
សម្តែងទុកដោយគោល ៥ ប្រការផងដែរ^(១) :

១. រាប់អាននាង ឱ្យតម្លៃនិងលើកតម្កើងនាង ថា
ជាភរិយាពេញមុខ ។

២. មិនមើលងាយនាងដែលជាភរិយាឡើយ ។

៣. មិនប្រព្រឹត្តក្បត់ចិត្តភរិយា ។

៤. ប្រគល់ភាពជាធំឱ្យដល់នាងក្នុងការងារផ្ទះ ។

៥. រកគ្រឿងប្រដាប់កាយឱ្យភរិយាតាមឱកាស ។

យើងឃើញបានថា ព្រះពុទ្ធសាសនាមិនបានឱ្យ
សេចក្តីសំខាន់ ចំពោះតែបែបបទនិងតួនាទីរបស់បុរស

១. បិដកលេខ ១៩ ក្នុងសិក្ខាលក្សត្រ

ប៉ុណ្ណោះឡើយ ស្ត្រីក៏មានបែបបទនិងតួនាទីដ៏យ៉ាងសំខាន់
ណាស់ដែរ បែបបទនិងតួនាទីទាំងពីរផ្នែកនេះ ចូលគ្នា
ហើយ ក៏បានបង្កើតចេញនូវភាពសុខសាន្តជាសុភមង្គល
ក្នុងជីវិតគ្រួសារ ។

ពោលដោយសរុប ព្រះពុទ្ធសាសនាបានរៀបចំស្ត្រី
និងបុរសឱ្យមានតួនាទី និងបែបបទផ្សេងគ្នា ទៅតាម
ច្បាប់ធម្មជាតិ ដូចជា ស្ត្រីមានតួនាទី និងបែបបទក្នុង
ការងារជាភរិយានិងជាមាតា ព្រមទាំងជាឧបាសិកាផង ។
ក្នុងពេលជាមួយគ្នា បុរសក៏មានតួនាទីនិងបែបបទក្នុង
ការងារជាស្វាមី ជាបិតា និងជាឧបាសកផងដែរ ។ ទាំង
ស្ត្រី ទាំងបុរស សុទ្ធតែអាចបំពេញនូវប្រយោជន៍ឱ្យដល់
សង្គមគ្រួសារ ព្រះសាសនា និងប្រទេសជាតិបានដូចគ្នា ។

សភាពផ្សេងគ្នានៃតួនាទីនិងបែបបទរបស់ស្ត្រីនោះ
មានទំនាក់ទំនងទៅតាមធម្មជាតិ របស់បុរសស្ត្រីហ្នឹងឯង
ប៉ុន្តែ អ្វីដែលព្រះពុទ្ធសាសនាបញ្ជាក់ប្រាប់ថាដូចគ្នានោះ
គឺការបានសម្រេចនូវធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់និងភាពជាមនុស្ស ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាសាសនានៃបញ្ញា មានមេត្តា
ករុណា និងណែនាំឱ្យមនុស្សមានការអើពើជួយដល់គ្នានឹង
គ្នា មិនបែងចែកវណ្ណៈក្នុងរឿងភេទស្រីប្រុសឡើយ ។
ព្រះពុទ្ធសាសនា បានបើកទូលាយឱ្យមនុស្សគ្រប់គ្នាអប់រំ
ចម្រើននូវគុណធម៌ អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ឈានទៅ
រកទិសដៅដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ដែលជាខ្លឹមសារនៃជីវិត នោះគឺភាព
ជាឥស្សរៈផុតចាកពីទាសៈរបស់កិលេសទាំងឡាយ ។

សារសំខាន់មួយបែបក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា គឺ
បដិសេធន៍នូវអំពើហិង្សា ។ ដូចមាននៅក្នុងឱវាទប្បាតិ-
មោក្ខក្នុងចំណុចមួយថា « បុគ្គលដែលបៀតបៀនអ្នកដទៃ
មិនមែនជាសមណៈទេ សម្លាប់សត្វដទៃមិនមែនជាបព្វជិត
ឡើយ ^(១) » ។ យើងឃើញថាព្រះពុទ្ធសាសនាមិនគាំទ្រ
មិនសរសើរ មិនលើកតម្កើងនូវបុគ្គលដែលប្រើអំពើហិង្សា
ជាដាច់ខាត ព្រោះថា នេះមិនមែនជាបព្វជិត និងមិនមែន
ជាសមណសក្យបុត្តិយ៍ឡើយ។ ជាមួយគ្នានឹងរឿងនេះដែរ

១-ធម្មបទ ពុទ្ធវគ្គ អានន្ទត្ថេរប្បញ្ញា

យើងបែរទៅពិនិត្យមើល លម្អនៃពាក្យទូន្មានរបស់ព្រះពុទ្ធ
ទាក់ទងនឹងតួនាទីរបស់ស្វាមី ដែលត្រូវបដិបត្តិចំពោះ
ភរិយារបស់ខ្លួន មាន ៥ ប្រការតាមដូចដែលបានពោល
ហើយ ។

ការណ៍ដែលព្រះពុទ្ធបានចែកតួនាទី ឱ្យស្វាមីទំនុក-
បម្រុងភរិយាដោយធម៌ ៥ ប្រការនេះ ដើម្បីជាប្រយោជន៍
គួរឱ្យយើងយល់បានគឺ

ចំណុចទី ១, ទី ២ និងទី ៣ ជាការថ្នមចិត្តស្ត្រីជា
ភរិយា ដោយការលើកតម្កើងថា ជាភរិយាពេញមុខ មិន
ប្រទូសវាយទឹកចិត្តរបស់នាងឡើយ។ ឯការមិនមើលងាយ
វាអាចទាក់ទងទៅនឹងរូបរាង មុខមាត់ ឬក៏ការខ្វះខាត
ដោយប្រការខ្លះរបស់នាង ដោយយកមេត្តាករុណា និង
គុណធម៌ដទៃទៀតមកជំនួសសេចក្តីស្រឡាញ់ស្នេហាដែល
ចុះខ្សោយទៅនោះ ព្រោះថា ការមិនមើលងាយ គឺជា
ទេវតារក្សាជីវិតនាង ។ ការស្មោះស្ម័គ្ររបស់ស្វាមី ជា
សេចក្តីសុខរបស់ភរិយា ជាការព្រោះព្រំនូវទឹកអម្រឹតដល់

បេះដូងនិងដើមទ្រូងនាង មិនឱ្យក្តៅដំដូចជាជុំរំងើកភ្លើង
នោះឯង ។

ចំណុចទី ៤ ជាការបែងចែកតួនាទី ឱ្យភរិយា
ប្រគល់ភាពជាធំក្នុងផ្ទះ ឱ្យទទួលខុសត្រូវក្នុងការងារល្អិត-
ល្អន់ ចាប់ផ្តើមតាំងពីថ្ងៃរក្សាទុកដាក់ទ្រព្យសម្បត្តិ គ្រប់-
គ្រងកូនប្រុសស្រីជាដើមទៅ (ពោលចំពោះតែភរិយានៅ
ផ្ទះ ឯប្តីចេញទៅរកទ្រព្យប៉ុណ្ណោះ) ។

ចំណុចទី ៥ ជាការឱ្យកម្លាំងចិត្តដល់ភរិយា គឺឱ្យ
ភរិយាបាននូវគ្រឿងប្រដាប់កាយ តែងខ្លួនតាមសមគួរដល់
ឋានៈ ។ នេះជាការថែរក្សាទំនុកបម្រុងទឹកចិត្តរបស់នាង
និងដើម្បីសេចក្តីសុខក្នុងការគ្រប់គ្រងផ្ទះទាំងអស់គ្នា ។

ដែលស្វាមីថ្មមចិត្តភរិយា ប្រគល់ភាពជាធំក្នុងផ្ទះ
និងទំនុកបម្រុងទឹកចិត្ត ដូចដែលពោលហើយនេះឱ្យដល់
ភរិយាទៅបាននោះ ក៏ព្រោះហេតុតែភរិយាបានបដិបត្តិ
តួនាទីរបស់ខ្លួន ឆ្លើយតបទៅស្វាមី ក្នុងភាពជាស្រីល្អ គឺល្អ
ទៅដោយបញ្ហាឆ្លាតវៃ ទឹកចិត្តទូលាយចេះសង្គ្រោះញាតិ

ស្មោះត្រង់ អត់ធន់ទទួលការកិច្ច និងល្អទៅដោយឧស្សាហ៍
ខ្លីឃ្លាត ជាតួនាទីតាមលំដាប់លំដោយពី ១ ដល់ ៥ ។

តួនាទី និងបែបបទរបស់ភរិយាស្វាមី មានសេចក្តី
ឆ្លើយឆ្លងគ្នាទៅវិញទៅមក តាមលំដាប់មួយៗ ។ ប៉ុន្តែបើ
សង្គ្រោះចូលក្នុងសារធម៌ គឺតួនាទីស្វាមីមានខ្លឹមសារនៅ
ត្រឹមមេត្តាចិត្ត ប្រាសចាកអំពើហិង្សា ។ ឯតួនាទីភរិយា
មានខ្លឹមសារនៅត្រង់ចរិយាធម៌ទាំង ៥ ហ្នឹងឯងគឺបញ្ញា ១,
សង្គ្រោះ ១, សច្ចៈ ១ , ខន្តី ១ , រិរិយៈ ១ ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា បានសាបព្រោះនូវគុណធម៌ ឱ្យ
ដុះដាលក្នុងមនុស្សគ្រប់គ្នា តាមការសម្តែងប្រាប់ពីតួនាទី
នៃមនុស្សទាំងអស់ គ្រប់ភេទ គ្រប់វ័យ និងគ្រប់ឋានៈនោះ
ឯង^(១) ។ ការបណ្តុះបណ្តាលគុណធម៌ក្នុងខ្លួន គឺជាការ
សាងសិរីសួស្តីឱ្យខ្លួនឯង និងជាឧបនិស្ស័យល្អតទៅរហូត។
មនុស្សដោយច្រើន មិនយល់ពីតម្លៃនៃគុណធម៌ដែលត្រូវ
ចម្រើនក្នុងខ្លួន យល់បានត្រឹមតែថា យើងធ្វើល្អឱ្យដល់អ្នក

១. បិដកលេខ ១៩ សិដ្ឋានកសូត្រ ។

ដទៃប៉ុណ្ណោះ។ ម្យ៉ាងទៀត យល់ខុសថា វាជាការអន់ថយ
ក្នុងគុណគឺការគោរព សំពះ ថ្វាយបង្គំ បម្រើ អត់ធន់
ជាដើមទៀតផង ។ តាមពិតគុណធម៌ធ្វើឱ្យជីវិតមានតម្លៃ
សូម្បីតែគុណធម៌ទាំងឡាយនោះៗមានក្នុងទាសកម្មករ អ្នក
បម្រើគេយ៉ាងណាក៏ដោយ គុណធម៌នៅតែជាឧបនិស្ស័យ
ល្អក្នុងចិត្តជានិច្ច ។ មានតែបាបធម៌ទេ ដែលធ្វើឱ្យមនុស្ស
ថោកទាប ។

តាមដែលពោលមកហើយនេះ អត្ថន័យសំខាន់ គឺ
នៅត្រង់ដែលថា ព្រះពុទ្ធសាសនា មិនគាំទ្រឱ្យបុរសប្រើ
កម្លាំងគ្របសង្កត់ចំពោះស្ត្រី ហើយប្រព្រឹត្តអំពើមិនគួរ
គប្បីអ្វីមួយឡើយ ទាំងកាយ ទាំងវាចា ទាំងចិត្ត ។ ផ្ទុយ
មកវិញ ព្រះពុទ្ធសាសនា ត្រឡប់បែរជាឱ្យបុរស ឬស្វាមី
បដិបត្តិតួនាទីរបស់ខ្លួនឱ្យគ្រប់គ្រាន់ក្នុងបែបបទតួនាទីទាំង
៥ ប្រការ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាអប់រំឱ្យមនុស្សមានមេត្តាដល់
គ្នា ដោយមានប្រធាននៃឱវាទ គឺសន្តិភាព ភ្លឺស្វាង ប្រាស-
ចាកកិលេសតណ្ហា មិនមានការបៀតបៀនសត្វលោក ។

៣. បញ្ហាបែកបាក់គ្នា

ប្រសិនបើស្វាមីលះបង់ភរិយា ទៅមានស្រ្តីដទៃ ឬ ក៏ស្វាមីវាយតបំភរិយា តើភរិយាត្រូវលះបង់ស្វាមី ឬក៏ត្រូវ អត់ទ្រាំនៅតទៅទៀតទើបជាការល្អ ?

ការមិនស្មោះត្រង់ដល់គ្នារបស់ភរិយាស្វាមី ឬការ ប្រើកម្លាំងបាយ ប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ក្នុងរឿងអ្វីនោះ ព្រះពុទ្ធសាសនាមិនប្រាថ្នាឱ្យកើតមាន ឡើយ ព្រោះស្ថាប័នគ្រួសារនីមួយៗ គឺជាស្ថាប័នរបស់ សង្គមទាំងមូល ដែលសាងភាពរឹងមាំឱ្យដល់សង្គមជាតិ ហ្នឹងឯង ។ កាលបើស្ថាប័នគ្រួសារត្រូវបែកបាក់ រមែង មានផល ប៉ះខ្ទប់ទៅដល់សង្គមក្នុងផ្នែកដទៃទៀតផងដែរ ដោយចំពោះ កូនដែលកើតមកក្នុងសភាពគ្រួសារមានការ បែកបាក់ នឹងទៅជាក្មេងដែលខ្វះភាពកក់ក្តៅ និងនាំឱ្យ មានបញ្ហាផ្សេងទៀត ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា មានការគិតគូរក្នុងរឿងនេះ
ណាស់ ដូចដែលបានឃើញគោលធម៌សន្ធិកសន្ធាប់ក្នុង
ព្រះត្រៃបិដក អប់រំណែនាំទាក់ទងក្នុងរឿងគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។
សូម្បីតែរឿងជ្រើសរើសមនុស្សមកជាតូជីវិត ព្រះសម្មា-
សម្ពុទ្ធក៏បានណែនាំ ឱ្យតាំងនៅក្នុងគោលធម៌ប្រពៃ ៤
យ៉ាងផងដែរ ដូចមានសេចក្តីក្នុងបិដកលេខ ៤២ ,ទំព័រ
១៥១ សមជីវិសូត្រ នកុលបិតាបានក្រាបទូលព្រះដ៏មាន-
ព្រះភាគថា «បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចាប់ដើមតាំងតែពី
ខ្ញុំព្រះអង្គ បានប្រសព្វគ្នានឹងនកុលមាតា តាំងពីកំលោះ
ក្រមុំមក មិនដែលប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តនៃនកុលមាតា សូម្បី
ដោយចិត្តម្តងឡើយ មិនបាច់ពោលថ្វីដល់ទៅការធ្វើដោយ
កាយនោះទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំព្រះអង្គ
ប្រាថ្នាឱ្យជួបគ្នាក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះផង ឱ្យជួបគ្នាក្នុងបរលោក
ផង »។ ចំណែកនកុលមាតា ក៏បានក្រាបទូលព្រះដ៏មាន-
ព្រះភាគ មានទំនងដូចគ្នាដែរ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា «បើជនទាំងពីរ

នាក់ប្តីប្រពន្ធ ប្រាថ្នាឱ្យជួបគ្នាក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះផង ឱ្យជួប
គ្នាក្នុងបរលោកផង លុះតែជនទាំងពីរនាក់នោះ មានសទ្ធា
ស្មើគ្នា មានសីលស្មើគ្នា មានចាតៈស្មើគ្នា និងមានបញ្ញា
ស្មើគ្នា » ។ រួចហើយព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ ៣ គាថាជាបន្ត
ទៀត ដែលមានសេចក្តីប្រែដូចតទៅ :

ជនទាំងពីរនាក់ ជាអ្នកមានសទ្ធា និងជាអ្នកដឹង
ពាក្យពេចន៍នៃសូម ជាអ្នកសង្រួមក្នុងសីល ចិញ្ចឹមជីវិត
តាមគន្លងធម៌ ប្រពន្ធនិងប្តីទាំងនោះ ពោលពាក្យផ្អែមល្ហែម
រកគ្នានឹងគ្នា រមែងមានសេចក្តីចម្រើនដ៏ច្រើន ទាំងមាន
ការនៅជាសុខ កើតឡើងដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ពួកសត្រូវ
រមែងអាក់អន់ចិត្តចំពោះជនទាំងពីរនាក់ ដែលមានសីល
ស្មើគ្នា លុះប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងលោកនេះហើយ បើមានចំណង់
ក្នុងកាមក៏រមែងជាអ្នកត្រេកអររីករាយក្នុងទេវលោកបាន។

ក្នុងបិដកលេខ ៣០ និងលេខ ៥៤ មានព្រះសូត្រ
ឈ្មោះ អាឡវកសូត្រ សេចក្តីខាងចុង ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែង
អំពីគោលធម៌ ៤ យ៉ាង សម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះ និងធ្វើឱ្យ

ការគ្រប់គ្រងគូជីវិតពិតប្រសើរ ៤ យ៉ាងគឺ

១.សច្ចៈ ពិតត្រង់ដល់គ្នា គួរឱ្យសរសើរ ។

២.ទធមៈ ការទូន្មានចិត្ត មានបញ្ញាក្នុងការរស់នៅ។

៣.ខន្តិ ព្យាយាមអត់ធន់ ចម្រើនទ្រព្យស្ម័គ្រជម្លោះ។

៤.ចាគៈ មានការបរិច្ចាគលះបង់ ឱ្យអភ័យ មាន
អធ្យាស្រ័យសន្តោសប្រោសប្រណី មិនប្រកាន់ក្នុងរឿង
របស់សត្វលោក ... រមែងចង់នូវមិត្តចិត្តសប្បុរស ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៩ សិដ្ឋាលកស្សត្រ ក្នុងនោះ
ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងអំពីតួនាទីរបស់ស្វាមី ដែលត្រូវបដិបត្តិ
ចំពោះភរិយា មាន ៥ ប្រការ :

១.រាប់អានឱ្យតម្លៃ និងលើកតម្កើងថាជាភរិយា ។

២.មិនមើលងាយមើលថោកភរិយា ។

៣.មិនប្រព្រឹត្តក្បត់ចិត្តភរិយា ។

៤.ឱ្យភាពជាធំក្នុងផ្ទះដល់ភរិយា ។

៥.ឱ្យគ្រឿងអលង្ការដល់ភរិយា ។

ចាកគោលធម៌ខ្លះៗ ក្នុងបណ្ណាគោលធម៌ដ៏ច្រើន

ទៀតមកបញ្ជាក់នេះ ជាការសម្តែងឱ្យឃើញដល់ការគិត-
គូររបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលមានចំពោះស្ថាប័នគ្រួសារ
ក្នុងឋានៈជាស្ថាប័នឫសគល់របស់សង្គម។ ព្រះពុទ្ធសាសនា
ត្រូវការឱ្យស្ថាប័នគ្រួសារមានភាពរឹងមាំ ។

សំណួរដែលថា បើស្វាមីលះបង់ភរិយា ទៅមាន
ស្ត្រីដទៃ ឬវាយតប់ភរិយា តើភរិយាត្រូវសម្រេចចិត្តយ៉ាង
ណានោះ ក្នុងករណីនេះ ព្រះពុទ្ធសាសនាបានណែនាំ
គោលធម៌សព្វគ្រប់ សម្រាប់ទប់ស្កាត់ការពារកុំឱ្យកើត
ឡើង តែបើវាកើតឡើងហើយ នឹងធ្វើយ៉ាងណា ។ តាម
ពិតក្នុងរឿងនេះ ស្វាមីបានធ្វើខុសគោលធម៌ក្នុងព្រះពុទ្ធ-
សាសនា ខុសសន្យាដែលបានយល់ព្រមរួមជីវិតគ្នា ខ្វះការ
គ្រប់គ្រងខ្លួនឯង មិនមាននូវកាមសំរេចៈ (ការសង្រួមក្នុង
កាម) និងខ្វះនូវគោលធម៌មួយដ៏សំខាន់ គឺសទារសន្តោស
(ត្រេកអរចំពោះតែភរិយារបស់ខ្លួន) ។ ក្នុងសភាពបែប
នេះ ភរិយាត្រូវបានទទួលការវាយប្រហារផ្លូវចិត្តដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ
ទាំងការក្បត់ចិត្ត ទាំងការវាយតប់ផ្លូវកាយ ។

ព្រះធម៌ក្នុងគម្ពីរព្រះពុទ្ធសាសនា មិនបានវែងឆ្ងាយ
ទៅដល់ថ្នាក់ប្រាប់ការសម្រេចចិត្តយ៉ាងណាៗ ឱ្យច្រើន នៅ
ពេលភរិយាជួបបញ្ហាបែបនេះនោះឡើយ ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា បានសម្តែងអំពីទុក្ខទោសនៃជីវិត
មានច្រើនបែបច្រើនយ៉ាង ទោសរបស់កាមទាំងឡាយ
មានច្រើនក្រៃពេក កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច
មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ។ល។

មិនមែនថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្វះមធ្យោបាយជួយ
ក្នុងរឿងនេះទេ ព្រះពុទ្ធសាសនាមានមាគ៌ានាំអ្នកបដិបត្តិ
ទាំងឡាយទៅដល់ទីបំផុតទុក្ខ ឱ្យតែអ្នកបដិបត្តិទាំងនោះ
ព្រមឃើញថា « កិលេសក្នុងខ្លួនជាសត្រូវពិតប្រាកដនឹង
ខ្លួនឯង » ។ ចាកគោលធម៌ ៤ យ៉ាងសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រង
ផ្ទះគឺ សច្ចៈ ទមៈ ខន្តិ ចាគៈ យើងនឹងជ្រាបបានថា
កាលណាមានបញ្ហាកើតឡើងក្នុងគ្រួសារ ក្នុងលំដាប់ដែល
មិនខ្លាំងក្លាពេក ព្រះពុទ្ធសាសនាឱ្យបដិបត្តិនូវវិធីអត់ធន់
ទូន្មាន និងឱ្យអភ័យ ដើម្បីរកផ្លូវដោះស្រាយបញ្ហាដោយ

ប្រការផ្សេងៗ ។ ប៉ុន្តែបើករណីនោះបិតនៅក្នុងលំដាប់
ខ្លាំងក្លា រហូតដល់ថ្នាក់ដែលមិនអាចនិយាយឱ្យចុះសម្រុង
គ្នាបាន ព្រះពុទ្ធសាសនាក៏ឱ្យសេរីភាពសម្រាប់ជ្រើសរើស
ជីវិតក្នុងការរស់នៅដែរ មិនមែនចេះតែឱ្យអត់ធន់ដូចគោ
ដូចក្របីនោះឯណា ព្រោះថាមនុស្សម្នាក់ៗ ត្រូវមានបញ្ញា
គួរគ្នាជាមួយនឹងសេចក្តីអត់ធន់ ហើយត្រូវចាំកុំភ្លេចថា
សត្រូវពិតប្រាកដ គឺកិលេសក្នុងចិត្តរបស់ខ្លួនឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៧ អព្យាកតវគ្គ ភរិយាសូត្រ ក្នុង
នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងអំពីភរិយា ៧ ពួក គឺ ៣
ពួកមិនល្អ ចំណែក ៤ ពួកទៀតជាភរិយាល្អ ។ ភរិយា ល្អ ៤
ពួកគឺ ១-ភរិយាល្អដូចមាតា , ២-ភរិយាល្អដូចបង ឬ
ប្អូនស្រី , ៣-ភរិយាល្អដូចកល្យាណមិត្ត និង ៤-ភរិយាល្អ
ដូចទាសី ។ យើងស្តាប់ឮពាក្យថា «ដូចទាសី » ហាក់
ដូចជាអន់ថយទន់ទាបណាស់ តាមពិត ផ្ទុយទៅវិញទេ
ភរិយានៅតែជាភរិយា ហើយគឺជាភរិយាល្អណាស់ទៀត
ផង ព្រោះជាភរិយាដែលមានចិត្តមិនប្រទូស្តតបវិញ ចេះ

អត់ធន់ មិនខឹងក្រោធ ឱ្យអភ័យដល់ស្វាមី ក្នុងករណីដែល
 ស្វាមីជេរ វាយ គំរាមដោយដំបង ។ ស្ត្រីដែលមានទេវធម៌
 ក្នុងខ្លួនដូច្នេះ ក្រោយពីស្លាប់នឹងបដិសន្ធិក្នុងទេវលោក ។
 តាមពិត បុរសជាស្វាមីទើបថោកទាប ក្នុងអំពើសាហាវ
 ព្រៃផ្សៃ ជេរ វាយ គំរាមដោយដំបងប៉ងនឹងសម្លាប់ភរិយា
 របស់ខ្លួន ។ អំពើថោកទាបដូច្នេះ រមែងមិនមានក្នុងស្វាមី
 ដែលជាកល្យាណបុគ្គលនិងសោតាបន្តបុគ្គលឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤២ , ទំព័រ ១៤១ ព្រះជ័មានព្រះ-
 ភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីសង្វាស គឺការនៅរួមគ្នាជាមួយ
 និងស្វាមីភរិយា មាន ៤ យ៉ាង :

- ១-ខ្មោចប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងខ្មោចស្រី ។
- ២-ខ្មោចប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតាស្រី ។
- ៣-ទេវតាប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងខ្មោចស្រី ។
- ៤-ទេវតាប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតាស្រី ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរខាងដើម ខ្ញុំព្រះ-
 ករុណា ខ្ញុំបាទសូមលើកយក ការនៅរួមគ្នានៃភរិយាស្វាមី

ក្នុងចំណុចទី ២ តាមព្រះពុទ្ធដីកា ដូចខាងក្រោមនេះ ។

ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ ចុះខ្មោចប្រុសនៅរួម
ជាមួយនឹងទេវតាស្រី តើដូចម្តេច ។ ម្នាលគហបតី
ទាំងឡាយ ស្វាមីក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកធ្វើបាណាតិបាត ធ្វើ
នូវអទិន្នាទាន ប្រព្រឹត្តនូវការមេសុមិច្ឆាចារ ពោលពាក្យ
មុសា ក្រេបជីកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យដែលជា
ទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ជាអ្នកទ្រុស្តសីល មានធម៌ដ៏
លាមក មានចិត្តត្រូវមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់រូបរីត នៅ
គ្រប់គ្រងផ្ទះ ជាអ្នកជេរប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍ ។
ប៉ុន្តែភរិយារបស់ស្វាមីនោះ ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត
វៀរចាកអទិន្នាទាន វៀរចាកការមេសុមិច្ឆាចារ វៀរចាក
មុសាវាទ វៀរចាកការក្រេបជីកនូវទឹកស្រវឹងគឺសុរា និង
មេរ័យ ដែលជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ជាអ្នកមានសីល
មានធម៌ល្អ មានចិត្តប្រាសចាកមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់នៅ
គ្រប់គ្រងផ្ទះ ជាអ្នកមិនជេរប្រទេចពួកសមណព្រាហ្មណ៍។
ម្នាលគហបតីទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថាខ្មោច

ប្រុសនៅរួមគ្នាជាមួយនឹងទេវតាស្រី ។

ក្នុងការនៅរួមគ្នានេះ ព្រះពុទ្ធសាសនាត្រូវការឱ្យ
ទេវតាប្រុសស្រីនៅរួមគ្នា ជាការសុខសាន្តទាំងក្នុងបច្ចុប្បន្ន
ទាំងក្នុងបរលោក ។ ឯការរស់នៅជាមួយខ្មោចវិញ ត្រូវ
ជួបទុក្ខលំបាកយ៉ាងណានោះ យើងអាចដឹងបានហើយ ។
ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មិនបានប្រាប់ថា ទេវតាបានជួបខ្មោច
ហើយ ត្រូវតែរស់នៅជាមួយខ្មោចរហូតទៅនោះឡើយ
ផ្ទុយទៅវិញ ព្រះពុទ្ធសាសនា បានប្រាប់នូវហេតុដ៏អាក្រក់
ក្រៃលែងក្នុងលោកនេះមានពីរយ៉ាង :

១-ហេតុដ៏អាក្រក់ក្រៃលែងខាងក្រៅគឺសេពគប់ជន
ពាល ^(១) ។

២-ហេតុដ៏អាក្រក់ក្រៃលែងខាងក្នុងគឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ^(២) ។

សរុបសេចក្តីមក តាមគោលព្រះពុទ្ធសាសនាគឺ

១-បើស្វាមីក្បត់ចិត្ត ក្បត់សន្យា ធ្វើខុសគោល-
ការណ៍រួមជីវិតមួយនិងមួយ មិនមាននូវសេចក្តីសន្តោស

១-បិដកលេខ ៤០,ទំព័រ ៣៧ (មានបាបមិត្ត) ។ ២-និយតមិច្ឆាទិដ្ឋិ។

ចំពោះភរិយារបស់ខ្លួន ទៅមានស្រីដទៃក្តី មានប្រពន្ធចែម
 ទៀតក្តី រឿងនេះវាស្រេចតែថា ភរិយាទទួលយកបានដែរ
 ឬទេ ទ្រាំបានដែរទេ បើទ្រាំនៅរួមតទៅទៀតដើម្បីអ្វី
 អាចមិនឆ្លងនូវរោគ ទាំងរោគផ្លូវកាយ ទាំងរោគផ្លូវចិត្ត
 (កិលេស) ដែរឬទេ ។ បើអាចទទួលយកបាន ទ្រាំបាន ឱ្យ
 អភ័យបាន ដើម្បីកូននៅជួបជុំម៉ែឪ ចំណែកខ្លួនឯងក៏អាច
 នៅសាងបុណ្យកុសល ធ្វើទានរក្សាសីល សមាទាន
 ឧបោសថ ជាឧបនិស្ស័យល្អតទៅមុខបានផងដែរ ដូច្នេះចូរ
 នៅធ្វើជាភរិយាល្អតទៅទៀតចុះ ។ ប៉ុន្តែបើហេតុការណ៍
 វាមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរ ដល់ថ្នាក់ខ្លួនឯងមិនអាចទទួលយក
 បាន បើនៅរួមតទៅទៀតត្រូវស្លាប់ដោយការឆ្លងរោគ ឬ
 ស្លាប់ដោយការបៀតបៀន ការលបប្រហារពីប្រពន្ធ
 ក្រោយរបស់ប្តីជាដើម ពុំនោះសោត កុសលធម៌របស់ខ្លួន
 មានតែការសាបសូន្យ អកុសលធម៌មានតែការចម្រើន
 ឡើង ដូច្នេះព្រះពុទ្ធសាសនាឱ្យសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើស
 ជីវិតរស់នៅ ឱ្យតែការរស់នៅមានសេចក្តីចម្រើន រួចផុត

ពីអន្តរាយគ្រប់យ៉ាង ។ នេះមិនមែនភរិយាខ្លះខាតនូវភាព
ស្មោះត្រង់នោះទេ ព្រោះលក្ខខណ្ឌនៃភាពស្មោះត្រង់នោះ
ត្រូវស្វាមីទម្លាយចោលទៅហើយ ។ ភរិយាត្រូវប្រព្រឹត្តទៅ
តាមផ្លូវច្បាប់ បែកចាកពីស្វាមីតាមផ្លូវច្បាប់ដោយសន្តិវិធី។
ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើភរិយាត្រូវការបុរសដទៃជាស្វាមី
ទៀត ចាំបាច់ត្រូវតែឱ្យស្វាមីលែងលះខ្លួនជាមុនសិនហ្នឹង-
ងង បើពុំនោះទេ ភរិយាត្រូវទោសការមេសុមិច្ឆាចារ
(ទ្រុស្តសីល) ។

២. បើស្វាមីប្រើអំពើហិង្សា វាយតប់ ជេរប្រមាថ
ស្រវឹងស្រាវាល់ថ្ងៃ រំលោភលើរូបរាងកាយ ។ល។ រឿង
នេះបើនៅមិនទាន់ខ្លាំងក្លាទេ នៅរកផ្លូវដោះស្រាយបាន
ពួកញាតិក្តី អាជ្ញាធរក្តី អាចជួយនិយាយបាន ព្រះពុទ្ធ-
សាសនាឱ្យប្រើគោលធម៌ខន្តី អត់ធន់ និងអប់រំទូន្មានចិត្ត
ដោយបញ្ញា ព្រមដោយការឱ្យអភ័យ ។ ប៉ុន្តែ បើបញ្ហា
ខ្លាំងក្លារហូតដល់ថ្នាក់មិនអាចដោះស្រាយបាន ព្រះពុទ្ធ-
សាសនាក៏ឱ្យសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការរស់នៅដូចគ្នាដែរ មិន

មែនទ្រាំនៅឱ្យថ្មីវាយស្លាប់ ហើយចាំទៅកើតឋានសួគ៌
ដោយចេះអត់ធន់នោះឡើយ ។

នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មានគោលធម៌សម្រាប់
ធ្វើឱ្យមនុស្សល្អ គឺខន្តីពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែជីវិតដែល
រស់នៅប្រសើរ គឺរស់នៅប្រកបដោយបញ្ញា ។ ក្នុងបិដក
លេខ ៣០,ទំព័រ ២៣២ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា « ពួកអ្នក
ប្រាជ្ញពោលថា បុគ្គលដែលរស់នៅដោយបញ្ញា ឈ្មោះថា
រស់នៅប្រសើរ » ។

— ❦ —

៤. ជីវភាពស្ត្រីជាមួយនិងព្រះពុទ្ធសាសនា

១. ស្ត្រីធ្វើការក្រៅផ្ទះ

២. ស្ត្រីមិនមានស្វាមី

៣. ស្ត្រីពេស្យាចារ

ក្នុងបែបបទតួនាទីរបស់ភរិយា ចំណុចទី ៤ គឺ ភរិយាតប្បីរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិដែលស្វាមីរកមកបាន ក៏ដូចជា ចំណុចទី ១ ដែលថា ចាត់ចែងការងារផ្ទះឱ្យបានរៀបរយ នេះ បញ្ជាក់ថា ភរិយាធ្វើការក្នុងផ្ទះ ។ ប៉ុន្តែបើភរិយាមាន ការងារត្រូវទៅធ្វើក្រៅផ្ទះដែរ ដូចសព្វថ្ងៃនៅស្រុកខ្មែរ យើងក៏មានមិនតិចឡើយ ដូច្នេះតើព្រះពុទ្ធសាសនាមាន ប្រតិកម្មយ៉ាងណា ឬក៏មានការណែនាំយ៉ាងដូចម្តេច ? ឯចំណែកស្ត្រីក្រមុំក្មេង ក្រមុំចាស់ និងស្ត្រីមេម៉ាយជាមួយ នឹងព្រះពុទ្ធសាសនា តើយ៉ាងណាដែរ ? ជាពិសេស ស្ត្រីរកស៊ីផ្លូវភេទ (ពេស្យាចារ) តើព្រះពុទ្ធសាសនាមាន

ទស្សនៈយ៉ាងណា ?

ដំណោះស្រាយ

១-ស្ត្រីធ្វើការក្រៅផ្ទះ

ព្រះពុទ្ធសាសនា កើតឡើងកណ្តាលសង្គមមនុស្ស ដែលមានទស្សនគតិ ជំនឿ ប្រពៃណី ការនិយម និងការ បដិបត្តិទៅតាមលទ្ធិសាសនាដើមនោះៗ ។ ក្នុងសាសនា ព្រាហ្មណ៍ប្រកាន់យកបុរសជាធំ ជាមនុស្សសំខាន់ ជាអ្នក ដឹកនាំគ្រួសារ រមែងតែងតែចេញទៅប្រកបការងារអាជីព ស្វែងរកទ្រព្យសម្បត្តិមកឧបត្ថម្ភក្រុមគ្រួសារ ចំណែកស្ត្រី រមែងជាអ្នកនៅថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ និងរបៀបរៀបរយ ក្នុងផ្ទះព្រមទាំងត្រូវគោរពប្រណិប័តន៍ស្វាមី បីដូចគោរព ទេវតាទៀតផង ។

ព្រះពុទ្ធសាសនាក្នុងឋានៈជាស្ថាប័នមួយក្នុងសង្គម បានជ្រែកខ្លួនចូលមកក្នុងសង្គមមនុស្សសម័យនោះ មិន មែនជាស្ថាប័នផ្នែកខាងការគ្រប់គ្រង ដែលនឹងត្រូវមក

មើលថែក្នុងរឿងហូបចុករបស់ប្រជាជននោះឡើយ ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា គឺជាស្ថាប័នផ្នែកសាសនា ដែលមានមុខ-
 ងារខាងការអប់រំពន្យល់នូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីឱ្យដំណើរ
 ជីវិតបានប្រសើរឡើង ។ ដូច្នេះ ព្រះពុទ្ធសាសនាទើបមិន
 មានតួនាទីអ្វី ដែលនឹងត្រូវទៅកំណត់បែបបទរបស់ប្រជា-
 ជនថា ត្រូវប្រកបការងារអាជីពអ្វី ត្រូវធ្វើការងារកន្លែង
 ណា ឬអ្នកណាត្រូវទៅធ្វើក្រៅផ្ទះ អ្នកណាត្រូវនៅក្នុងផ្ទះ
 យ៉ាងនេះជាដើមឡើយ ប៉ុន្តែព្រះពុទ្ធសាសនា បានអប់រំ
 ណែនាំឱ្យយល់នូវគោលធម៌ជាកណ្តាលៗ ដែលអាចនាំ
 យកទៅបដិបត្តិបានគ្រប់ការងារអាជីព គ្រប់ស្ថានទី និង
 គ្រប់កាលសម័យ ដើម្បីឱ្យការងារនោះបានសម្រេចផលល្អ
 ត្រឹមត្រូវ ។

ចំណុចសំខាន់នៃព្រះពុទ្ធសាសនា ក្នុងបញ្ហាខាង
 លើនោះ គឺយើងត្រូវយល់ឱ្យច្បាស់ថា មិនមែនបិតនៅ ត្រង់
 មនុស្សធ្វើការកន្លែងណា ក្រៅផ្ទះ ឬក្នុងផ្ទះនោះទេ។
 តាមការច្បាស់លាស់គឺនៅត្រង់ចំណុចដែលថា ធ្វើការ

យ៉ាងណាទើបបានជួបប្រសព្វនូវផលសម្រេច មានគោល-
ធម៌អ្វីដែលត្រូវប្រកបក្នុងការងារនោះៗ ។ គប្បីជ្រាបថា
បែបបទមនុស្សក្នុងសង្គម វាទៅតាមកាលសម័យនីមួយៗ
មិនមែនសុទ្ធតែដូចគ្នានោះទេ ។ វានៅត្រង់ដែលថា មាន
ហេតុមានបច្ច័យយ៉ាងណា សង្គមបរិយាកាសយ៉ាងម៉េច
វប្បធម៌ អរិយធម៌ ទំនៀមទម្លាប់ ការនិយម ជំនឿ ប្រពៃណី
ព្រមដោយស្ថានភាពក្នុងសង្គម សេដ្ឋកិច្ច គ្រួសារ ។ល។
បើព្រះពុទ្ធសាសនា ទៅកំណត់ថា ស្ត្រី ឬ
បុរសគួរធ្វើការងារត្រង់នេះ ឬត្រង់នោះ លុះដល់ក្រោយ
មក ការនិយមរបស់សង្គមត្រូវផ្លាស់ប្តូរ ដូច្នោះព្រះធម៌ក្នុង
ព្រះពុទ្ធសាសនាក៏ត្រូវហួសសម័យទៅផងដែរ ។ ព្រោះ
ហេតុដូច្នេះឯង ទើបសេចក្តីដែលថា ស្ត្រីនឹងធ្វើការក្នុងផ្ទះ
ឬក្រៅផ្ទះ មិនមែនជាចំណុចដែលព្រះពុទ្ធសាសនាកំណត់
ឱ្យនោះឡើយ ព្រោះវាជារឿងទៅតាមជំនាន់កាល និង
ទៅតាមការនិយមរបស់សង្គម ។ ចំណុចសំខាន់នៃគោល
ធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា នៅត្រង់ដែលថា ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យបាន

សម្រេចនូវប្រយោជន៍ ទោះជាការងារនោះក្នុងផ្ទះក៏ដោយ
ក្រៅផ្ទះក៏ដោយ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាលើកតម្កើងសរសើរ
នូវអ្នកដែលប្រឹងប្រែងព្យាយាម អត់ធន់តស៊ូហើយឆ្លាត
ឈ្លាសក្នុងហេតុផលនៃកិច្ចការ ។

ដូចដែលពោលមកហើយថា ព្រះពុទ្ធសាសនា កើត
ឡើងកណ្តាលសង្គមមនុស្ស ដែលក្នុងសង្គមនោះគេឱ្យ
សេចក្តីសំខាន់ចំពោះបុរស រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ជា
ពិសេសប្រទេសឥណ្ឌា ។ នៅប្រទេសឥណ្ឌាសព្វថ្ងៃ យើង
ឃើញសុទ្ធតែបុរស ស្ទើរតែទាំងអស់ដែលប្រកបមុខរបរ
រកទទួលទាន ។ ចំណែកស្ត្រីមានតួនាទីមើលថែផ្ទះសំបែង
រៀបចំទុកដាក់ រក្សាកូនប្រុសស្រី និងមើលថែម៉ែឪពុកប្តី
ជាដើម ។ ការងារមើលថែមនុស្សក្នុងគ្រួសារ ទុកដាក់
ទ្រព្យសម្បត្តិ ជាការងារដែលមានសេចក្តីសំខាន់មិនអន់
ជាងការងារក្រៅផ្ទះឡើយ ។ កាលបើបែបបទរបស់
មនុស្សក្នុងសង្គម ត្រូវបានរៀបចំយ៉ាងនេះជាស្រេចហើយ
នោះ ព្រះពុទ្ធសាសនាមិនមានសិទ្ធិអ្វីដែលត្រូវទៅរដ្ឋរដ្ឋាស

របៀបរបបគេយ៉ាងហ្នឹងឡើយ ។ អ្វីដែលអាចធ្វើបានក្នុង
ខណៈនោះ គឺបង្រៀនគោលធម៌ ដើម្បីឱ្យយកទៅបដិបត្តិ
ក្នុងតួនាទីនោះៗ ឱ្យបានប្រសើរជាទីបំផុត តាមដែលអាច
ធ្វើទៅបាន ។

របៀបរបបក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ទៅតាមប្រទេស
បានដូរផ្លាស់ទៅតាមស្ថានភាពក្នុងស្រុកនិងក្រៅស្រុក។
បុរសចេញទៅធ្វើការក្រៅផ្ទះតែឯង រមែងមិនគ្រប់គ្រាន់
សម្រាប់ចិញ្ចឹមក្រុមគ្រួសារ ដូច្នេះរឿងចាំបាច់ខាង
សេដ្ឋកិច្ច តម្រូវឱ្យស្ត្រីចេញទៅធ្វើការងារក្រៅផ្ទះផងដែរ
ទាំងដែលស្ត្រីឥឡូវនេះ បាននូវឱកាសសិក្សាចេះដឹងច្រើន
និងមានការកសាងខ្លួនឱ្យចម្រើនទៅគ្រប់ផ្នែក ដូច្នេះ
ហើយទើបធ្វើឱ្យស្ត្រីបានប្រើប្រាស់នូវចំណេះដឹងរបស់ខ្លួន
បម្រើសង្គមជាតិ កាន់តែបានទូលំទូលាយទៅច្រើន ។
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា មិនបានប្រឆាំងអ្វីចំពោះស្ត្រីដែល
ចេញទៅធ្វើការក្រៅផ្ទះនោះឡើយ ហើយក៏មិនបានឱ្យ
សេចក្តីសំខាន់អ្វីចំពោះតែបុរសនោះដែរ ។ ព្រះពុទ្ធ-

សាសនាបានសម្តែងគោលធម៌ សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ទាំង
គ្រប់ការងារទាំងអស់ ដែលនាំឱ្យសម្រេចនូវប្រយោជន៍
ទោះជាធ្វើកន្លែងណាក៏ដោយ ពេលណាក៏ដោយ គឺ
គោលធម៌ឥទ្ធិបាទ ៤ :

- (១). ធន្ទៈ = ពេញចិត្តក្នុងការងារ ។
- (២). វីរិយៈ = ព្យាយាមធ្វើ ។
- (៣). ចិត្តៈ = យកចិត្តទុកដាក់ ។
- (៤). វីរមង្គ្គា = ចេះពិចារណាហេតុផល ។

២-ស្ត្រីមិនមានស្វាមី

ព្រះពុទ្ធសាសនា ឱ្យមនុស្សមានការជឿលើសមត្ថ-
ភាពរបស់ខ្លួន ។ មនុស្សគ្រប់គ្នា អាចអភិវឌ្ឍខ្លួនឯងឱ្យ
សម្រេចដល់ទិសដៅដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បាន ដោយមិនចំពោះភេទ
វណ្ណៈ ជនជាតិ និងសភាពការណ៍នៃជីវិតយ៉ាងណាៗនោះ
ឡើយ ឱ្យតែបានចូលមកសិក្សាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយ
សទ្ធា និងបញ្ញា ព្រមដោយការតាំងចិត្តមាំមួន ។ ព្រះ-

ពុទ្ធសាសនា មិនបានរង្កៀសចំពោះបុគ្គលណា ដែលធ្លាប់
មានប្រវត្តិមិនល្អពីមុនមកនោះឡើយ មានតែល្អឯលោម
ឱ្យកម្លាំងចិត្ត បើកឱកាសឱ្យកែខ្លួន និងកសាងខ្លួន ព្រោះ
ថា ព្រះពុទ្ធសាសនាមានតួនាទីជួយសត្វលោកដែលមាន
ទុក្ខ ។ មនុស្សគ្រប់គ្នាអាចជួយខ្លួនឯងបាន ឱ្យតែបានមក
ជួបនឹងព្រះពុទ្ធសាសនា សូម្បីកាលមុនជាបុគ្គលប្រមាទ
ដូចយ៉ាងអង្គុលីមាល លុះដល់ក្រោយមកជាបុគ្គលមិន
ប្រមាទ ក៏រមែងជាអ្នកភ្លឺស្វាងក្នុងដំណើរជីវិត ស្របស្មាត់
ត្រជាក់ ដូចជាលោកនេះដែលភ្លឺស្វាងដោយព្រះចន្ទពេញ
បូណ៌មី ចេញផុតពីពពក ដូច្នោះដែរ ។

ក្នុងសម័យពុទ្ធកាល មានស្ត្រីយ៉ាងច្រើនចូលកាន់
ព្រះពុទ្ធសាសនា ក្នុងនោះមានស្ត្រីដែលអត់ស្វាមីមិនពិច
នាកឡើយ ។ ស្ត្រីខ្លះមិនយកស្វាមី ហើយចូលកាន់ផ្ទះ
ស្ត្រីខ្លះទៀតក៏មិនយកស្វាមីដែរ តែប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
ក្នុងផ្ទះ និងស្ត្រីមេម៉ាយដោយប្រការផ្សេងៗ បានចូលមក
កាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយអាចទូន្មានខ្លួនឯងបានរហូត

ដល់ថ្នាក់លោកុត្តរ ផុតកង្វល់ពីរឿងលោកិយទៀតផង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៧៦ ខេមាថេរិយាបទាន បានប្រាប់
អំពីព្រះរាជធីតា ៧ អង្គរបស់ព្រះបាទកិកិ គ្រប់គ្រងនគរ
ពារាណសី សម័យព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធកស្សបៈ ។ ព្រះនាង
ខេមាបានសម្តែងថា :

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំម្ចាស់ជាធីតាច្បងរបស់ព្រះរាជា
ខ្ញុំម្ចាស់មាននាមប្រាកដថា សធនី បានស្តាប់ព្រះធម៌របស់
ព្រះវិជិតមារហើយ ក៏ពេញចិត្តក្នុងបព្វជ្ជា ។ ដោយ
ព្រះបិតា ទ្រង់មិនអនុញ្ញាតឱ្យដល់ខ្ញុំម្ចាស់ទាំងឡាយបាន
ចូលកាន់ផ្នួស កាលដែលនៅក្នុងផ្ទះគ្រានោះ ពួកយើងខ្ញុំ
ម្ចាស់ជាអាជ្ញា មិនខ្ជិលច្រអូស ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
តាំងពីកុមារី បិតនៅក្នុងសុខសម្បត្តិពីរម៉ឺនឆ្នាំ ។

ព្រះរាជធីតាទាំង ៧ អង្គ សុទ្ធតែពេញចិត្តក្នុងការ
ទំនុកបម្រុងព្រះពុទ្ធសាសនា ព្រះរាជធីតាទាំង ៧ នោះគឺ
នាងសមណី ១ , នាងសមណគុត្តា ១ , នាងភិក្ខុនី ១ ,
នាងភិក្ខុទាសិកា ១ , នាងធម្មា ១ , នាងសុធម្មា ១ និង

នាងសង្ឃទាសិកាជាគម្រប់ ៧ ។ ព្រះរាជធីតាទាំង ៧អង្គ
នោះ បានមកជាខ្ញុំម្ចាស់ខេមា ជាព្រះនាងឧប្បលវណ្ណា-
ថេរី ជាព្រះនាងបដាចារាថេរី ជាព្រះនាងកុណ្ឌលកេសិ-
ថេរី ជាព្រះនាងកិសាគោតមីថេរី ជាព្រះនាងធម្មទិន្នាថេរី
និងព្រះនាងវិសាខាឧបាសិកាជាគម្រប់ ៧ តាមលំដាប់ ។

នៅក្រុងកោសម្ពី នាងឧដ្ឋត្ថរាឧបាសិកា មិនមាន
ស្វាមី ជាស្រីគម ។ កាលដើមនាងជាស្រីបម្រើគេ ហើយ
លួចទ្រព្យគេជារឿយៗ ទៀតផង ។ ក្រោយមកបានស្តាប់
ព្រះធម៌ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់សម្តែង ក៏បាន
សម្រេចនូវគុណធម៌ជាន់ខ្ពស់ មានការចេះដឹងច្រើន ។
ឧបាសិកាឧដ្ឋត្ថរា បានសម្តែងព្រះធម៌ឱ្យដល់មនុស្សក្នុង
ព្រះរាជវាំងស្តាប់ ញ៉ាំងអ្នកស្តាប់រាប់រយនាក់ឱ្យបាន
សម្រេចមគ្គផល ។ នាងបានរួចផុតពីភាពនៃខ្លួនជាស្រី
បម្រើ ហើយបិតនៅក្នុងឋានៈជាអ្នកសម្តែងធម៌ក្នុងព្រះ-
រាជវាំង គឺនាងចេញទៅស្តាប់ព្រះធម៌ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងក្នុងក្រុងកោសម្ពី ហើយនាំយកមក

សម្ដែងក្នុងព្រះរាជវាំង មាន ១១២ សូត្រក្នុងបិដកលេខ ៥៣ ដែលសុទ្ធតែមានសេចក្ដីផ្ដើមទាំងអស់ថា «ខ្ញុំបាន ស្ដាប់មកថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហើយ ព្រះ- អរហន្តសម្ដែងហើយ » ។ សូម្បីព្រះអានន្ទនាំយកមក កាន់សង្គាយនា ក៏មិនដូរសេចក្ដីផ្ដើមមកជា « ឯវង្វេ សុត្ថំ ... » ដូចព្រះសូត្រផ្សេងៗ មានព្រះធម្មចក្កប្បវត្តន- សូត្រជាដើមឡើយ រមែងរក្សាសេចក្ដីផ្ដើមនោះទុក ដែល មានបាលីថា « វុត្ថំ ហេតំ ភគវត្ថា វុត្តមហេតវតិ មេ សុត្ថំ » គ្រប់ទាំង ១១២ សូត្រ គឺឯកនិបាត ២៧ សូត្រ ទុកនិបាត ២២ សូត្រ តិកនិបាត ៥០ សូត្រ និង ចតុក្កនិបាត ១៣ សូត្រ ។ នាងខុដ្ឋត្ថរាឧបាសិកា មាន ឧបការៈដ៏ក្រៃលែងក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ បានត្រាស់សម្ដែងតែងតាំងជាស្ត្រីគំរូទៀតផង ^(១) ។ មាន ស្ត្រីទៀតច្រើនណាស់ ដែលមិនមានស្វាមី ហើយជាស្ត្រី ដែលអាចពឹងខ្លួនឯងបានយ៉ាងសុខសាន្ត រស់នៅក្នុងពន្លឺ

១. បិដកលេខ ៤០ , ទំព័រ ១៩៩ ។

ព្រះធម៌ ។

ចំពោះស្ត្រីមេម៉ាយសន្ធឹកសន្ធាប់ កាលដែលបាន
ចូលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ក៏អាចអប់រំខ្លួនឯងបានរហូត
ដល់ថ្នាក់ខ្ពង់ខ្ពស់ ដូចជា ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី
ព្រះនាងបដាចារាថេរី ព្រះនាងយសោធរា រាហុលមាតា
និងព្រះនាងសិគាលមាតាថេរីជាដើម ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៧ , ទំព័រ ១១៦ មាតាសូត្រ បាន
សម្តែងពីនន្ទមាតាឧបាសិកា ជាព្រះអរិយបុគ្គលថ្នាក់អនា-
តាមី បានសូត្រធម៌នៅពេលជិតភ្លឺ ប្រមាណ ២៥០ គាថា
ក្នុងបារាយនវគ្គ^(១) ដោយសំឡេងដ៏ពិរោះ ។

ក្នុងកាលនោះ ទេវរាជ ព្រះនាមវេស្សវ័ណ្ណ បាន
អនុមោទនាចំពោះការស្វាធារ្យព្រះធម៌ របស់នន្ទមាតា
ឧបាសិកា^(២) ។ ព្រះអង្គក៏បានបញ្ជាក់សេចក្តីនៃការ
អនុមោទនារបស់ទេវរាជថា : សាធុ ! សាធុ ! បងស្រី

១-បារាយនវគ្គក្នុងបិដកលេខ ៥៤ , ទំព័រ ៣២៥ ដល់ទំព័រ ៣៧៦ ។

២-មិនមែនសូត្រស្វាធារ្យហើយ ទេវតាចេះតែអនុមោទនាទៅនោះទេ
ទាល់តែ អ្នកសូត្រធម៌នោះឯងសម្បូណ៌ដោយគុណធម៌ក្នុងខ្លួនទៀតផង ។

ព្រះធម៌ទេសនាដែលបងស្រីបានទទួលមកល្អណាស់ ទាំង
ដែលបានស្វាធារដោយល្អទៀតផង ខ្ញុំមិនបានឃើញថា
មានការប្លែកគ្នាអ្វី អំពីថ្ងៃដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់គង់
ប្រថាប់នៅបាសាណកចេតិយ ត្រាស់សម្តែងដល់បារាយ-
និកព្រាហ្មណ៍ទាំង ១៦ នាក់នោះឡើយ ។ បងស្រីសូធួ
ថ្ងៃនេះ ដូចជាព្រះតម្រាស់របស់ព្រះសាស្តាដែលព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ហើយនោះឯង ។

ស្តេចវេស្សវណ្ណជាព្រះសោតាបន្ន មានព្រះជន្ម ៩
លានឆ្នាំមនុស្ស ប៉ុន្តែហៅនន្ទមាតាឧបាសិកាថា បងស្រី
ព្រោះនន្ទមាតាឧបាសិកា បងដោយគុណធម៌នោះឯង ។

នន្ទមាតាឧបាសិកា ជាស្រ្តីមេម៉ាយ កូនឈ្មោះនន្ទ
ក៏ត្រូវគេសម្លាប់ ។ ដោយសារបានជួបនឹងព្រះពុទ្ធសាសនា
វេទុកណ្ឌកិយាននន្ទមាតាក៏បានជាស្រ្តីគំរូ ដែលព្រះបរម-
សាស្តាទ្រង់តែងតាំង ជាមួយគ្នានឹងឧបាសិកាខុដ្ឋត្ថរា ។
ដែលបានជាស្រ្តីគំរូ ក៏ព្រោះជាអរិយសាវិកាទ្រទ្រង់នូវ
ព្រះពុទ្ធវចនៈ ជាពហុស្សត ជួយគ្នាដើម្បីបន្តអាយុ

ព្រះពុទ្ធសាសនាហ្នឹងឯង ។

៣-ស្ត្រីពេស្យាចារ

ព្រះពុទ្ធសាសនា បានពន្យល់ប្រាប់ឱ្យមនុស្សជឿ លើសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ។ ដរាបណានៅមានខ្យល់ដង្ហើម ដរាបនោះ នៅតែមានឱកាសកសាងខ្លួន ។ ប្រភពនៃ បញ្ហាក្នុងជីវិត វាមកនៅក្នុងចិត្តនៃមនុស្សម្នាក់ៗខ្លួនឯង ព្រោះចិត្តត្រូវហ៊ុមព័ទ្ធទៅដោយអវិជ្ជា ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា បើកឱកាសឱ្យមនុស្សចូលមក សិក្សាបដិបត្តិ ដោយមិនរង្គៀសថា ប្រវត្តិដើមនោះសៅ- ហុងយ៉ាងណាឡើយ ។ នាងអម្ពុបាលី ស្រីសោភ័នីប្រចាំ នគរវេសាលី បានភ្ញាក់ខ្លួនទាន់ពេល វេរចម្ការស្វាយរបស់ ខ្លួនឱ្យទៅជាសង្ហារាម ចំណែកខ្លួនឯងក៏បានចូលកាន់ផ្នួស ហើយសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ផុតចាកពីកិលេស ដែលជា គ្រឿងសៅហ្មងគ្រប់យ៉ាង ។ នាងសិរិមា ជាសោភ័នី ប្រចាំក្រុងរាជគ្រឹះ ព្រមដោយបរិវាររាប់រយនាក់ បានជួប

នឹងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ស្តាប់ព្រះធម៌សម្រេចជាឧបាសិកា
ដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងទីរលឹក ព្រមដោយធម្មចក្ខុ
មានភ្នែកឃើញអរិយសច្ចធម៌ ។

ក្នុងលោកសន្តិវាស ងងឹតដោយអវិជ្ជា សត្វលោក
គ្រប់គ្នា ខ្មោចខ្វល់ព្រោះតែកិលេសរបស់ខ្លួនឯង មិនមាន
នរណាជួយបានក្រៅអំពីព្រះតថាគតឡើយ ដូច្នេះចូរគ្រប់
គ្នាមកទទួលយកពន្លឺព្រះធម៌ ដើម្បីបំភ្លឺផ្លូវក្នុងដំណើរជីវិត
របស់ខ្លួន ។

៥. សោភ័តិនី

សោភ័តិនី ប្រែថា ស្រីល្អ ប៉ុន្តែគេយកពាក្យ «សោ-
ភ័តិនី » នេះ មកជាឈ្មោះស្រីរកស៊ីផ្លូវភេទ ។

ក្នុងសម័យពុទ្ធភាសនា សោភ័តិនីជាអាជីពមួយមុខនៃ
ស្រ្តីសម័យនោះ មនុស្សទូទៅគេយល់ថាជាអាជីពសុចរិត។
បុរសទាំងឡាយ ពេញចិត្តនឹងការស្វែងរកសេចក្តីសុខ
សប្បាយពីកាមរស ត្រង់ឆ្ពោះនាងដែលជាសោភ័តិនីជានិច្ច។
បុរសទាំងនោះ មានតាំងពីអ្នកតូច អ្នកធំ រហូតដល់ព្រះ-
រាជា តែងតែស្វែងរកសោភ័តិនីមកកម្សាន្តសព្វៗកាល ។

សោភ័តិនីមានច្រើនលំដាប់ ច្រើនថ្នាក់ សោភ័តិនីថ្នាក់
លេខ ១ ត្រូវបានព្រះរាជាតែងតាំង ឱ្យជានគរសោភ័តិនី ។
តំណែងនេះបានមកដោយការជ្រើសរើស ប្រកួតប្រជែង
រូបសម្បត្តិ ទាំងចំណេះដឹង ទាំងសមត្ថភាពក្នុងផ្នែកសិល្បៈ
ផ្សេងៗ ព្រមដោយសំឡេងពីរោះ ។ សោភ័តិនីនេះ មាន

កិត្តិយសខ្ពង់ខ្ពស់ប្រចាំនគរ អ្នកដែលមកកម្សាន្តនឹងរូប
សំឡេង ក្លិន រស សម្ផស្សរបស់នាង ត្រូវចំណាយ ១ ពាន់
កហាបណៈ សម្រាប់ ១ ថ្ងៃ (១ ពាន់កហាបណៈ = មាស
សុទ្ធ ៦០ តម្លឹង) ។ តម្លៃកហាបណៈក្នុងកាលនោះ គឺ ២
កហាបណៈ អាចធ្វើបណីតភោជនប្រគេនដល់ភិក្ខុឆាន់ បាន
៣ ទៅ ៤ អង្ក ^(១) ។

ដែនកាសិដែលមានទីក្រុងឈ្មោះពារាណសី យក
ស្វយបាន ១ ថ្ងៃ ១ ពាន់កហាបណៈ ស្មើនឹងតម្លៃដែលគេ
កម្សាន្តសប្បាយជាមួយនាងអឌ្ឍកាសិ ១ ថ្ងៃ ។ បុរសខ្លះ
មានត្រឹមតែ ៥០០ កហាបណៈ រួមអភិរម្យជាមួយនាង
បានតែពេលថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ទើបនាងជាប់
ឈ្មោះមកថា នាងអឌ្ឍកាសិ^(២) ។ ក្រោយមកនាងពិចារណា
ឃើញរូបកាយមិនទៀង ទើបឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់
ភិក្ខុនិសង្ស ហើយបំណងទៅឧបសម្បទាអំពីភិក្ខុសង្ស ក្នុង
នគរសាវត្ថីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ប្រថាប់នៅទីនោះ។

១-អដ្ឋកថាធម្មបទ រឿងនាងសិរិមាក្នុងជរាវត្ត ។
២-អឌ្ឍកាសិថេរីគាថា បិដកលេខ ៥៧ និង អដ្ឋកថា ។

ក្នុងកាលនោះ ពួកអ្នកលេងចាំស្នាក់ចាប់នាងតាមផ្លូវ នាង
ដឹងដំណឹងដូច្នេះហើយ ទើបអាក់ខាន ។ រឿងនេះជ្រាប
ដល់ព្រះជីមានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឧបសម្បទា
ដោយទូត ចំពោះសាមីខ្លួនមិនចាំបាច់ទៅឡើយ ។ ក្រោយ
មកព្រះនាងអន្សកាសិថេរី ក៏បានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ។

សោភិនីមានតំណែងក្នុងរាជការ បានទទួលប្រាក់
ខែប្រាក់ថ្ងៃអំពីរាជការ និងបានទទួលប្រាក់បន្ថែមពីបុរស
នោះៗ ម្ល៉ោះហើយ សោភិនីសម័យនោះទើបសម្បូណ៌ទៅ
ដោយមាសប្រាក់សម្បត្តិទ្រព្យ មានមុខមាត់ ផ្ទះសំបែង ធំដុំ
មានបរិវាររាប់រយនាក់ ព្រមទាំងអ្នកបម្រើធ្វើស្តាំ
ទៀតផង ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា មានការឱ្យស័ក្តិ ឱ្យសិទ្ធិ ឱ្យ
កិត្តិយស លើកតម្កើងឱ្យខ្ពស់ ចំពោះអ្នកដែលតាំងចិត្ត
ប្រព្រឹត្តល្អ ព្រោះព្រះពុទ្ធសាសនាមានខ្លឹមសារសំខាន់នៅ
ត្រង់ការប្រព្រឹត្តធម៌ ។

មានពេលមួយ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់យាង

ចេញពីក្រុងសាវត្ថី កាលនោះ មិនមានអ្នកដទៃណា ហ៊ាន
អារាធនាព្រះអង្គ ឱ្យនៅគង់នាក្រុងសាវត្ថី បន្តទៅទៀត
ឡើយ បានត្រឹមតែស្រងូតស្រងាត់ក្នុងចិត្ត ដោយនឹក
អាល័យព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះ ។ សេដ្ឋី ព្រះរាជា សុទ្ធតែ
មិនហ៊ានអារាធនា ប៉ុន្តែនាងទាសីម្នាក់ តាមទៅអារាធនា
ព្រះអង្គ ដោយសន្យាថាខ្លួននឹងដល់នូវព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌
ព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរលឹក ហើយរក្សាសីលរហូតតទៅ ។
ព្រះជ័យមានព្រះភាគទ្រង់ទទួល សាធុ ! សាធុ ! ហើយ
ទ្រង់យាងត្រឡប់មកជេតពនមហាវិហារវិញ ^(១) ។ ជាការ
អស្ចារ្យជំរុញលែង ដែលព្រះអង្គទ្រង់ប្រទាននូវកិត្តិយស
ដល់ស្ត្រីម្នាក់ជាទាសីគេ ព្រោះព្រះអង្គទ្រង់គោរពក្នុងធម៌
មានធម៌ជាទីគោរព ។ មហាជនក្នុងក្រុងភ្នាក់ផ្អើលនិង
ត្រេកអរយ៉ាងខ្លាំង បានបូជាចំពោះនាងបុណ្ណាទាសីដោយ
កហាបណៈដ៏ច្រើន ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងព្រះធម៌ក្នុង
សមាគមនោះ ញ៉ាំងពពួកជនឱ្យជឿទឹកអម្រឹតរាប់ម៉ឺននាក់
ហើយព្រះអង្គទ្រង់បានបញ្ជូនព្រះអគ្គសាវកទាំងពីរ ឱ្យ

១. អដ្ឋកថា មាតាសូត្រ ។

និមន្ត ទៅកាន់ទិសដៅ ដែលព្រះអង្គពុំបានយាងទៅនោះ
ឯង ។

លោកសេដ្ឋីអនាថបិណ្ឌិក បានលើកនាងបុណ្ណា-
ទាសី ឱ្យបិតានៅក្នុងឋានៈជាធីតា នាងបុណ្ណាបានឱកាស
ក៏សូមបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា កាលបួសហើយក៏ផ្ដើម
ចម្រើនវិបស្សនា ហើយព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានឱវាទដោយ
គាថានេះថា ៖

បុណ្ណេ បុរេសិ សន្នម្ហំ ចន្នោ បណ្ណុរសោ យថា
បរិបុណ្ណាយ បញ្ញាយ ទុក្ខសន្នំ ករិស្សសិ ។

ម្ចាស់នាងបុណ្ណា នាងចូរបំពេញនូវព្រះសទ្ធម្មឱ្យ
ពេញ ដូចព្រះចន្ទក្នុងថ្ងៃ ១៥ កើត នាងនឹងធ្វើទីបំផុតនៃ
ទុក្ខដោយបញ្ញាដែលបរិបូណ៌ (ឱ្យសម្រេច) បាន ។

ពេលចប់ព្រះគាថា ព្រះនាងបុណ្ណាថេរី បាន
សម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ជាព្រះសាវិកាដ៏មានឈ្មោះល្បី^{១)} ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ស្រ្តីក៏អាចសម្រេច
មគ្គផលបានដូចជាបុរសដែរ ដោយមិនមានអ្វីផ្សេងគ្នា

១-អដ្ឋកថា រថវិនិកសូត្រ ។

ឡើយ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាប្រដៅអប់រំឱ្យសម្លឹងមើលស្ត្រី
ដូចជាកូនស្រី បងស្រី ប្អូនស្រី ឬដូចជាម្តាយតាមសមរម្យ
ដល់វ័យ^{១)}។ មនុស្សទាំងឡាយរហូតដល់ម៉ែឪ មិនត្រូវ
ប្រព្រឹត្តលក់មនុស្ស លក់កូន លក់ចៅ ឱ្យទៅប្រព្រឹត្តផ្លូវ
ភេទព្រោះហេតុតែរឿងអ្វីមួយឡើយ ។ ការជួញដូរមនុស្ស
ព្រះពុទ្ធសាសនាចាត់ជាមិច្ឆាជីវៈ គឺការចិញ្ចឹមជីវិតខុស ។

ចំពោះជីវិតសោភ័នី ព្រះពុទ្ធសាសនាពុំបានបន្ទុះ
បង្គាប់ មើលងាយមើលថោក ឬក៏លើកតម្កើងឡើយ ។
ព្រះពុទ្ធសាសនា មិនមានអត្ថកិម្វីចំពោះស្ត្រីភេទទេ គឺ
ដោយច្រើន ព្រះពុទ្ធសាសនាតែងតែចង្អុលបង្ហាញប្រាប់នូវ
ទោសរបស់កិលេសតណ្ហា ច្រើនជាងការតិះដៀលទៅលើ
បុគ្គល ។

បុរសដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ដើរលេងស្រី
កម្សាន្តសប្បាយជាមួយស្រីពេស្យាបានដែរឬទេ ?

នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះ បានចាត់ទុកគ្រហស្ថ

១-អដ្ឋកថា មហាបរិនិព្វានសូត្រ ត្រង់ចំណុចដែលព្រះអានន្ត
ទូលសួរព្រះសាស្តា អំពីការបដិបត្តិចំពោះស្ត្រី ។

ដែលដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃជាទីពឹងទីរលឹក ថាជា
ឧបាសកឧបាសិកា។ ដើម្បីឱ្យបានទៅជាឧបាសកឧបាសិកា
ល្អ ត្រូវកាន់សីល ៥ ជានិច្ចកាល សមាទានឧបោសថ រក្សា
កុសលកម្មបថ វៀរចាកការចិញ្ចឹមជីវិតខុស ឧស្សាហ៍ខ្លី-
ឃ្មាតសិក្សាឱវាទនៃព្រះជិនស្រី ។ល។ ចំពោះសិក្ខាបទ ទី
៣ នៃសីល ៥ គឺវៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាម
ទាំងឡាយ បានដល់ការមិនប្រព្រឹត្តផ្លូវភេទ (មេចុំនធម្ម)
ចំពោះស្ត្រីដែលជាទីហ្លួងហែងនៃអ្នកដទៃ ។

បុរសដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា កាលណាបើយល់
ដល់សិក្ខាបទទី ៣ នៃសីល ៥ ដូច្នេះហើយ ក៏កើតការ
ខ្មាសបាបព្រមដោយមាននូវកាមសំរវៈ ចេះសង្រួមក្នុង
កាម មិនទៅទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទជាមួយនឹងស្រីពេស្យា
ឡើយ ។ តាមពិតស្ត្រីទាំងនោះ ក៏ដូចជាកូនចៅ ឬបងស្រី
ប្អូនស្រី (គួរគិតថា មាតារបស់យើងក៏ជាស្រី) ម្យ៉ាងទៀត
ស្ត្រីទាំងនោះ ភាគច្រើនគឺនៅជាទីហ្លួងហែងរបស់ម៉ែឪ
បងប្អូនរបស់គេទាំងស្រុង ។

កាលបើបានពិចារណាដោយសព្វគ្រប់ហើយ បុរស
មិនគប្បីជាអ្នកលេងស្រីឡើយ ហើយក៏មិនត្រូវជ្រោម-
ជ្រែងឱ្យកម្លាំងដល់កិលេសកាមដែលជាសត្រូវខាងក្នុងខ្លួន
នោះដែរ ។ ដើរលេងស្រីគឺជាការប្រព្រឹត្តនូវអបាយមុខ
ដែលជាប្រធាននៃសេចក្តីវិនាស វាធ្វើឱ្យខូចសុខភាពទាំង
សុខភាពកាយ ទាំងសុខភាពចិត្ត ខូចពេលវេលា ឬអាច
ខូចទាំងជីវិតទៀតផង ។ ត្រូវចាំទុកថា : កាមទាំងឡាយ
មានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀត-
ចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយមានច្រើនក្រៃ- លែង
។

ព្រះពុទ្ធសាសនា ចាត់ទុកអ្នកដែលបោកបញ្ឆោត
ស្ត្រីយកទៅលក់ ថាយ៉ាងណាដែរ ?

បុគ្គលណា ដែលប្រើកលល្បិចបោកបញ្ឆោតស្ត្រី
យកទៅលក់ក្នុងរឿងផ្សេងៗ ដោយច្រើនគឺលក់ឱ្យចូលទៅ
ក្នុងបនស្រីពេស្យាចារ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា ចិញ្ចឹមជីវិត
ខុស ។ ការចិញ្ចឹមជីវិតបែបនេះ មានតែអន្ធិបុព្វជ្ជន៍^(១) តែ

១-ល្ងង់ខ្លៅ ឯងតែងលំអ្អូចខ្វាក់ភ្នែក ។

ប៉ុណ្ណោះ ចំណែកកល្យាណបុគ្គលជួនមិនប្រព្រឹត្តសោះឡើយ
ចាំបាច់និយាយថ្វីដល់ព្រះអរិយបុគ្គល ។

មុខជំនួញដែលបៀតបៀនដល់អ្នកដទៃ ក៏ជាការ
បៀតបៀនដល់ខ្លួនឯងផងដែរ ព្រះពុទ្ធសាសនា បាន
ណែនាំឱ្យរៀបចំ ហើយត្រូវអប់រំចិត្តឱ្យជឺរឹតធ្វើដំណើរ
តាមផ្លូវបរិសុទ្ធ ទើបបានរួចផុតពីសេចក្តីទុក្ខ ។

៦. ប្រយោជន៍នៃការសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ស្ត្រី

មនុស្សជាសត្វដ៏ប្រសើរ ព្រោះមនុស្សបដិសន្ធិ
ដោយកុសលវិបាក (ផលបុណ្យ) ដែលជាដើមទុន សម្រាប់
ឱ្យមនុស្សអាចសិក្សាយល់ដឹងអំពីជីវិតរបស់ខ្លួនឯង និង
អាចបំពេញសេចក្តីល្អផ្សេងៗ ព្រមទាំងអាចអប់រំចិត្ត
ទូន្មានខ្លួនឯងបាន ។ ការសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនា យកការ
ចម្រើនបញ្ញាជាសំខាន់ ។ បញ្ញាដឹងពីសេចក្តីពិតនៃជីវិត
ដឹងពីសច្ចធម៌ជុំវិញជីវិត ដឹងហើយក៏លែងប្រកាន់ ចិត្តក៏
មានសេចក្តីស្ងប់នៅត្រង់ការមិនប្រកាន់នេះឯង ។

ការសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនា មិនចំពោះតែបុរស
នោះឡើយ ស្ត្រីមានសិទ្ធិស្មើគ្នានឹងបុរសក្នុងការសិក្សា
ព្រះពុទ្ធសាសនា ។ រីឯប្រយោជន៍ដែលស្ត្រីបានសិក្សាចេះ
ដឹងក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មានដូចតទៅ ៖

១-ប្រយោជន៍សម្រាប់ខ្លួនឯង ក្នុងឋានៈជាមនុស្ស ដែលផ្សេងពីសត្វតិរច្ឆាន គឺនៅត្រង់សិក្សា ។ មនុស្សអាច សិក្សាបាន ហ្វឹកហាត់បាន រៀនដឹងបាន រហូតដល់ក្លាយជា មនុស្សប្រសើរទៅបាន ។ ការសិក្សារបស់មនុស្ស គឺសំដៅ ទៅរកការរីកចម្រើនគ្រប់បែប ដើម្បីសេចក្តីសុខក្នុងជីវិត សិក្សារហូតទៅទល់គ្នានឹងសម្រេចបាននូវឥស្សរភាពពេញ ទី រួចពីទាសៈរបស់កិលេស ។ ស្ត្រីក៏ជាមនុស្ស បើស្ត្រី ទាំងឡាយបានសិក្សាយល់ដឹងពីព្រះពុទ្ធសាសនា ប្រាកដ ជាធ្វើឱ្យស្ត្រីទាំងឡាយនោះ ជឿមាំលើសមត្ថភាពរបស់ ខ្លួនឯងថា អាចអប់រំឱ្យចម្រើនដល់ទីបំផុតបាន ដោយមិន មានចំណុចខ្វះខាតអ្វីនោះឡើយ ព្រោះថា សតិក្តិ បញ្ញាក្តិ សេចក្តីព្យាយាមក្តិ ពុំមែនស្រី ពុំមែនប្រុសទេ ។

២-ប្រយោជន៍សម្រាប់គ្រួសារ ស្ថាប័នគ្រួសារដែល មានការមាំមួនទៅបាន ចាំបាច់ត្រូវអាស្រ័យស្ត្រីយ៉ាងពិត ប្រាកដ ។ ស្ត្រីដែលជាមែរបស់កូន ចាំបាច់ត្រូវចិញ្ចឹមនិង អប់រំកូនរបស់ខ្លួន ឱ្យកូនបានរស់ និងចម្រើនធំធាត់យ៉ាង

មានគុណភាព ។ ស្ត្រីដែលជាមាតា មានការរាប់អានកូន ដ៏យ៉ាងស្មោះ និងប្រណីតក្រៃលែងបំផុត ប្រព្រឹត្តទៅព្រម ដោយព្រហ្មវិហារ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនា អប់រំមនុស្ស ក្នុង គោលធម៌បីយ៉ាង គឺ ១-កុំធ្វើបាបទាំងពួង , ២-ដល់ព្រម ដោយការបំពេញកុសល និង ៣-សម្អាតចិត្តរបស់ខ្លួនឱ្យ បានស្អាត (លាងជម្រះលោភៈ ទោសៈ មោហៈ កំណាញ់ ច្រណែន ...) ដូច្នេះ កាលបើស្ត្រីបានសិក្សាព្រះពុទ្ធ- សាសនា ស្ត្រីរមែងប្រព្រឹត្តនូវគុណធម៌ បានយ៉ាងសមរម្យ តាមពេលវេលា និងស្ថានទី ។ មាតាដែលអប់រំកូនឱ្យដើរ ក្នុងផ្លូវល្អ គឺជាកល្យាណមិត្តរបស់កូន ។ មាតាមិនត្រឹមតែ ជាអ្នកឱ្យជីវិតកូនប៉ុណ្ណោះទេ មាតារមែងឱ្យគ្រប់យ៉ាង ដើម្បីកូនរបស់ខ្លួនបានជួបប្រសព្វនូវសេចក្តីសុខ ។ មាតា ដែលប្រព្រឹត្តតាមព្រះពុទ្ធសាសនា រមែងបានជាអង្គគំរូ យ៉ាងល្អប្រពៃ ដែលធ្វើឱ្យកូនប្រុសស្រីនឹករលឹកឃើញដល់ សេចក្តីល្អរបស់ម៉ែ ទឹកចិត្តម៉ែ ការឱ្យរបស់ម៉ែគ្រប់យ៉ាង ទាំងអាមិសទាន ទាំងអភយទាន និងទាំងធម្មទាន ។

កាលណាបើកូននឹករលឹកឃើញសេចក្តីល្អរបស់ម៉ែ (រួម
ទាំងសេចក្តីល្អរបស់បិតាផងដែរ) កាលនោះឯង ឈ្មោះ
ថា កូនដឹងគុណ ហើយកូននឹងឈរខាងសេចក្តីល្អ ប្រកាន់
យកអំពើល្អជាគុណតម្លៃនៃជីវិត ។

ក្នុងចំណុចទី ២ នេះ សូម្បីមានដល់បុរសជាបិតា
ផងដែរក៏ដោយ ប៉ុន្តែភាគច្រើនកូនប្រុសស្រីរមែងនៅ
ជាមួយមាតាច្រើនជាង ដូច្នេះហើយ អ្វីៗដែលមាតាបាន
ប្រព្រឹត្តទាំងកាយទាំងវាចាព្រមដោយចិត្ត រមែងចម្លង
ឧបនិស្ស័យឱ្យទៅកូន ។

៣-ប្រយោជន៍ដល់សង្គមជាតិ និងសង្គមសាសនា

ក្នុងឋានៈស្រ្តីជាសមាជិក ក្នុងសង្គម ត្រូវតែមានសេចក្តី
សំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម ។ ព្រះពុទ្ធសាសនា បានឱ្យ
មនុស្សគ្រប់គ្នាក្នុងសង្គម ចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍដល់សង្គម
របស់ខ្លួន ដូចជាក្នុងការរក្សាព្រះពុទ្ធសាសនា ឱ្យគង់វង្ស
បន្តអាយុព្រះពុទ្ធសាសនា ជាដើម ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា^(១)

១-អង្គុត្តរនិកាយបញ្ចកនិបាត កិម្ពិលសូត្រ ។

ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា ដែលគោរពក្នុងព្រះរតន-
ត្រ័យ គោរពក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ រហូតដល់បដិបត្តិ
ដោយសេចក្តីគោរព ព្រមទាំងគោរពកោតក្រែងដល់គ្នា
នឹងគ្នា នេះជាហេតុជាបច្ច័យឱ្យព្រះពុទ្ធសាសនាមានការ
រីកចម្រើន ផ្សព្វផ្សាយទូលំទូលាយ ។ ប្រសិនបើទាំងប្រុស
ទាំងស្រី ទាំងគ្រហស្ថ ទាំងបព្វជិត ពេញចិត្តក្នុងការសិក្សា
ស្វែងរកការចេះដឹង ទាំងអប់រំចម្រើនសេចក្តីស្ងប់ចិត្តផង
ព្រះពុទ្ធសាសនានិងសង្គមជាតិ រមែងមានសេចក្តីចម្រើន។
ការសិក្សានូវព្រះពុទ្ធសាសនា រមែងធ្វើឱ្យស្ត្រីមានការ
ជឿមាំក្នុងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនឯងខ្លាំងឡើង ហើយយល់
ថា ព្រះពុទ្ធសាសនាសម្លឹងមើលស្ត្រីយ៉ាងស្មើភាពជាមួយ
នឹងបុរស ព្រោះព្រះពុទ្ធទ្រង់បានប្រកាសសមាសភាពនៃ
ពុទ្ធបរិស័ទ មានទាំងស្ត្រី មានទាំងបុរសក្នុងការរក្សា
ទ្រទ្រង់ព្រះពុទ្ធសាសនា^(៩) ។ ស្ត្រីដែលបានរៀនដឹងនូវ
ព្រះពុទ្ធសាសនាដូច្នេះហើយ រមែងជាកម្លាំងសំខាន់ក្នុង

៩. មានក្នុងមហាបរិនិព្វានសូត្រ

ការសាងលោកឱ្យសុខស្របបាន ដូចពាក្យថា «មាតា »
ប្រែថា ស្ត្រីអ្នករាប់អាននូវកូន ក្នុងអត្ថន័យថា ទ្រទ្រង់
សត្វលោកឱ្យបានសុខ ដោយការបរិច្ចាគយ៉ាងពិតប្រាកដ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៦ , ទំព័រ ៣៥ នកុលសូត្រ
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ជាមួយនឹងនកុលបិតាដូច្នេះថា
ម្ចាស់គហបតី អ្នកពេញជាមានលាភហើយ ម្ចាស់គហបតី
អត្តភាពជាមនុស្សអ្នកពេញជាបានដោយល្អហើយ ត្រង់
ដែលអ្នកបាននកុលមាតាគហបតានី មកជាអ្នកអនុគ្រោះ
ប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ ជាអ្នកទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ។

សេចក្តីនៅក្នុងនកុលសូត្រ បានបញ្ជាក់ឱ្យឃើញ
សមត្ថភាពស្ត្រីក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលជាអ្នកអនុគ្រោះ
ប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ឱ្យដល់ស្វាមី ដែលកំពុងតែឈឺធ្ងន់
ដោយពាក្យរំលឹកដាស់តឿនដូច្នេះថា បពិត្រគហបតី អ្នក
កុំធ្វើមរណកាលទាំងសេចក្តីអាល័យឡើយ បពិត្រគហបតី
កាលកិរិយារបស់បុគ្គល ដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ
រមែងនាំមកនូវទុក្ខផង កាលកិរិយារបស់បុគ្គលដែល

ប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះ-
 ដៀលផង ។ បពិត្រគហបតី អ្នកប្រហែលជាមានសេចក្តី
 ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អំណឹះអំពីអាត្មាអញទៅ នកុលមាតា
 គហបតានី នឹងមិនអាចដើម្បីចិញ្ចឹមនូវទារកទាំងឡាយ
 ទាំងគ្រប់គ្រងនូវយរាវាសបានឡើយ ។ បពិត្រគហបតី
 ដំណើរនោះអ្នកមិនត្រូវយល់ឃើញយ៉ាងនោះឡើយ បពិត្រ
 គហបតី ខ្ញុំជាស្ត្រីប្រសប់រែកប្បាស ធ្វៀវឈ្លាសក្នុងការ
 ប្តូរផ្ទះសក់ ។ បពិត្រគហបតី អំណឹះអំពីអ្នកទៅ ខ្ញុំអាច
 ដើម្បីចិញ្ចឹមនូវទារកទាំងឡាយ ទាំងគ្រប់គ្រងនូវយរាវាស
 បាន... ។ នកុលមាតា បានសម្តែងនូវសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន
 ច្រើនយ៉ាងទៀត ។

ក្នុងអង្គកថាព្រះធម្មបទ សហស្សវគ្គ ក្នុងរឿង
 នាងកុណ្ឌលកេសី ទេវតាដែលស្ថិតនៅលើភ្នំទម្លាក់ចោរ
 បានពោលពាក្យឱ្យសាធុការដល់នាងកុណ្ឌលកេសីថា :

**ន ហិ សព្វេសុ ឋានេសុ បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ឥត្ថិមិ បណ្ឌិតា ហោតិ ឥត្ថ ឥត្ថ វិចិត្រណា ម**

មិនមែនតែបុរសទេ ដែលជាបណ្ឌិតក្នុងទីទាំងពួង
សូម្បីស្ត្រីដែលមាននូវបញ្ញាឃើញប្រចក្ស ក៏ជាបណ្ឌិតបាន
ក្នុងទីនោះៗ (ដូចគ្នាដែរ) ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៩ , ទំព័រ ៨៣ អច្ឆរាសូត្រ
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា :

ឧដ្ឋកោ នាម សោ មគ្គោ អតយា នាម សា និសា
រថោ អកុដ្ឋនោ នាម ធម្មបក្កេហិ សំយុត្តោ ។

ផ្លូវនោះ ឈ្មោះថាជាផ្លូវត្រង់ ទិសនោះឈ្មោះថា
ទិសមិនមានភ័យ រថឈ្មោះថារថមិនឮសូរ ប្រកបដោយ
កង់គឺសេចក្តីព្យាយាម ។

ហិរិ តស្សុ អបាលម្ពោ សតស្សុ បរិវារណំ
ធម្មាហំ សារថី ព្រូមិ សម្មាទិដ្ឋិបុរេជនំ ។

ការខ្មាសបាបជាទ្រពងរទេះ(សម្រាប់ទប់អ្នកជិះកុំឱ្យ
ធ្លាក់)សតិជាក្រោះ(សម្រាប់រារាំងសរគឺកិលេស) តថាគត
ពោលថាធម៌គឺលោកុត្តរមគ្គជាសារថី មានសម្មាទិដ្ឋិស្មោះ
ទៅមុន ។

**យស្ស ឯកទិសំ យានំ ឥត្ថិយា បុរិសស្ស វា
ស វេ ឯតេន យានេន និព្វានសេត្ថេ សន្តិកេ ។**

ជនណា ទោះស្រីឬប្រុស បានយានបែបនោះហើយ
ជននោះឯង នឹងដល់នូវទីជិតនៃព្រះនិព្វាន ដោយយាន
នោះឯង ពុំខានឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៩ , ទំព័រ ២៣៤ ធីតុសូត្រ
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់ប្រទាននូវឱវាទដល់ព្រះបាទ-
បសេនទិកោសលថា :

**ឥត្ថិបិ ហិ ឯកច្ចិយា សេយ្យា ធានេ ជនាធិប
មេធាវិនី សីលវតី សស្សទេវា បតិព្វតា ។**

បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងពពួកជន ដោយពិត សូម្បី
ស្ត្រីពួកខ្លះក៏មានកិរិយាមារយាទល្អត្រឹមត្រូវ ជាអ្នកមាន
សីល មានបញ្ញាឆ្លាតវៃ ប្រណិប័តន៍ឪពុកម្តាយក្មេកដូច
ទេវតា ព្រមទាំងប្រណិប័តន៍ស្វាមីដោយក្តីស្មោះ សូម
ព្រះអង្គទ្រង់ចិញ្ចឹមនូវធីតានោះចុះ ព្រោះនាងជាស្ត្រីដ៏
ប្រសើរ ។

តស៊ូរ យោ ជាយតី ធាសោ សុរោ ហោតិ និសម្បតិ
តានិសា សុភិយា បុត្តោ វេជ្ជិ អនុសាសតីតិ ។

បុរសដែលកើតអំពីស្ត្រីនោះ រមែងជាមនុស្សក្លៀវ-
ក្លា ជាធំគ្រប់ទិសទី គឺបុត្ររបស់ភរិយាល្អប្រាកដដូច្នោះ
តែងប្រៀនប្រដៅនូវជនដែលនៅក្នុងដែនបាន ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣៦ , ទំព័រ ៨២ មាតុគ្គាមសំយុត្ត
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់សម្តែងប្រាប់ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ថា :

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មាតុគ្រាមប្រកបដោយអង្គ៥
រមែងជាទីពេញចិត្តនៃបុរសយ៉ាងពិតប្រាកដ គឺមានតែការ
ពេញចិត្តម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ (ឯកន្តមនាធា ហោតិ បុរិ-
សស្ស) ។ អង្គ៥គឺអ្វីខ្លះ ។ អង្គ៥គឺ

១-រូបវា ច ហោតិ មានរូបសមប្រកប

២-ភោគវា ច ហោតិ មានទ្រព្យសម្បត្តិ

៣-សីលវា ច ហោតិ មានសីលាចារ

៤-ទក្ខេវា ច ហោតិ អនលសោ មានការវៃឆ្លាត

ប្រកបដោយសមត្ថភាព ហើយមិនខ្ជិលច្រអូស ។

៥-បដិញ្ញស្ស លភតិ បានបុត្រ គឺមានកូនសម្រាប់
ញ៉ាំងវង្សត្រកូលរបស់បុរសនោះឱ្យតម្កល់នៅ ។

* ចំណុចទាំង៥នេះ គប្បីប្រកបដោយកាលសម្បត្តិ
ផង និងប្រកបដោយស្វាមីដែលមាននូវវិចារណញ្ញាណ ផង
។

ក្នុងសម័យពុទ្ធកាល មានស្ត្រីមិនតិចនាក់ឡើយ
ដែលប្រកបដោយការចេះដឹងក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយ
បានជួយប្តីព្រមទាំងញាតិខាងប្តី ឱ្យរួចពីមិច្ឆាទិដ្ឋិ ដូចជា
នាងវិសាខា កូនស្រីរបស់ធនព្មាយសេដ្ឋី នាងឧត្តរា កូនស្រី
របស់បុណ្ណកសេដ្ឋី នាងចូឡសុភទ្ធា កូនស្រីរបស់អនាថ-
បិណ្ឌិកសេដ្ឋី និងកុលធីតាក្រុងសាវត្ថី ដែលព្រះសម្មា-
សម្ពុទ្ធទ្រង់ព្រាហ្មសុវណ្ណមិត្តជាតកជាដើម ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៩ , ទំព័រ ១៣ សុវណ្ណមិត្តជាតក
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ព្រាហ្មកុលធីតា ដែលល្បីឈ្មោះព្រោះ
បានជួយស្វាមីរបស់ខ្លួន ។ អតីតជាតិ នាងជាម្រឹគញី បាន

ឮសម្រែកម្រឹតជាថ្មីជាប់អន្ទាក់ ហើយក៏បានស្ទុះទៅរក
ដល់ហើយបានពោលថា :

បពិត្រមហាម្រឹត អ្នកចូរខំប្រឹង បពិត្រម្រឹតមាន
ជើងដូចមាស អ្នកចូរខំប្រឹង ចូរកាត់នូវអន្ទាក់ដែលធ្វើ
ដោយព្រ័ត្រ ខ្ញុំជាម្រឹតញីម្នាក់ឯង មិនអាចត្រេកអរក្នុងព្រៃ
បានទេ^(១) ។

ម្រឹតជាថ្មីគឺព្រះបរមពោធិសត្វបានតបថា :

អង្គអញខំប្រឹងរើហើយមិនរួចទេ អង្គអញខំកកាយ
ផែនដីដោយកម្លាំង^(២) អន្ទាក់ដែលគេធ្វើដោយព្រ័ត្រជាប់
មាំណាស់រឹតក្នុងជើងអង្គអញ ។

ពេលនោះព្រានក៏បានមកដល់ ។ នាងម្រឹតក៏
សម្តែងនូវការគោរពចំពោះនាយព្រាន រួចហើយបាន
ពោលនូវគុណសម្បត្តិរបស់មហាសត្វថា : បពិត្រព្រាន
ស្វាមីរបស់នាងខ្ញុំម្ចាស់ មានពណ៌ដូចមាស សម្បុរណ៍ដោយ
សីល មានមារយាទល្អ ជាអាជារបស់ម្រឹតយ៉ាងច្រើនក្នុង

១. បើអត់ពីអ្នកទៅ ខ្ញុំនឹងមិនបរិភោគទឹកស្មៅ អដ្ឋកថា ។

២. កកាយដីឱ្យសណ្តកអន្ទាក់ ។

ព្រៃ ។ ហើយបានពោលបន្តទៀតថា :

បពិត្រព្រាន អ្នកចូរក្រាលនូវស្លឹកឈើ អ្នកចូរហូត
ដាវអំពីស្រោម អ្នកសម្លាប់ខ្ញុំមុន ហើយសឹមសម្លាប់មហា-
ម្រិតជាថ្មីខ្ញុំតាមក្រោយ ។

នាយព្រានបានស្តាប់ដូច្នោះហើយ ទើបគិតថា
នាងម្រិតនេះជាសត្វតិរច្ឆានហ៊ានបរិច្ចាគជីវិត ដែលសូម្បី
តែមនុស្សក៏ធ្វើបានដោយក្រ ថែមទាំងពោលភាសាមនុស្ស
ដោយសំឡេងដ៏ពិរោះទៀត នាយព្រានគិតដូច្នេះរួចហើយ
ក៏បានពោលថា :

យើងមិនដែលឮ ឬឃើញមេម្រិតចេះនិយាយភាសា
មនុស្សទេ ម្ចាស់មេម្រិតដ៏ចម្រើន នាងចូរនៅជាសុខចុះ
ទាំងមហាម្រិតនោះ ក៏សូមឱ្យនៅជាសុខផងដែរ ។

កាលដែលនាយព្រានលែងមហាសត្វជាថ្មីហើយ
នាងម្រិតមានអំណរដ៏ពន់ពេក ហើយបានពោលពាក្យឱ្យ
ពរដូច្នេះថា :

បពិត្រអ្នកព្រាន ខ្ញុំត្រេកអរ ព្រោះឃើញនូវមហា-

ម្រឹគ្រូចពីអន្ទាក់ ក្នុងថ្ងៃនេះ យ៉ាងណា សូមឱ្យអ្នកក្រេកអរ
ជាមួយនឹងពួកញាតិទាំងអស់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ព្រះមហាសត្វគិតថា នាយព្រាននេះជាទីពឹង
អាស្រ័យរបស់យើង សូម្បីយើងក៏គួរជាទីពឹងអាស្រ័យ
របស់នាយព្រាននេះដែរ ទើបបានឱ្យកែវមណីដល់នាយ
ព្រាន ដែលខ្លួនបានជួបកែវមណីនោះនៅកន្លែងមួយ ។
ព្រះមហាសត្វ បានប្រទានឱវាទដល់ព្រាននោះថា : ម្ចាស់
សម្លាញ់ ចាប់តាំងតែពីពេលនេះទៅ អ្នកកុំធ្វើបាបមានការ
សម្លាប់សត្វជាដើមទៀតឡើយ អ្នកចូរចិញ្ចឹមបុត្រភរិយា
របស់អ្នកព្រមដោយការធ្វើទាន ដោយដុំកែវមណីនេះចុះ។

នាយព្រានបានមកជាឆន្ទអាមាត្យ នាងម្រឹគបាន
មកជាកុលធីតា ដែលក្រោយមកនាងបានចូលកាន់ផ្ទះ
ជាមួយនឹងស្វាមីរបស់នាង ហើយបានសម្រេចនូវព្រះ-
អរហត្តផល ឯស្តេចម្រឹគសម្បុរពណីមាស បានមកជា
ព្រះតថាគត ។

ក្នុងព្រះសាសនានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធកស្សបៈ មាន

មហាក្សត្រមួយព្រះអង្គដ៏ល្បីល្បាញ ទ្រង់ព្រះនាមព្រះបាទ-
 កិកិ ។ កាលដើមឡើយទ្រង់រាប់អានពួកព្រាហ្មណ៍ ប៉ុន្តែ
 ដោយសារមានបុត្រីដ៏ឆ្លាតវៃក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ក្រោយ
 មកព្រះអង្គក៏ទ្រង់បានសម្រេចនូវសោតាបត្តិផល^(១) ។ ព្រះ-
 រាជធីតាព្រះនាម **ឧវច្ឆន្ទា** មានរូបស្រស់សោភា ឈប់
 ជ្រះថ្លានឹងពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែពួក
 ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះបែកធ្លាយឥន្ទ្រិយ សម្លឹងមើលនាង ។
 ព្រះនាងបានជ្រះថ្លានឹងព្រះអគ្គសាវ័ក បានប្រគេនចង្ហាន់
 ហើយស្តាប់ព្រះធម៌ សម្រេចសោតាបត្តិផល ។ ព្រះនាង
ឧវច្ឆន្ទា មានឧបការគុណដ៏ក្រៃលែងដល់មហាជនក្នុង
 ដែនកាសិ ព្រោះហេតុបានជួយឱ្យព្រះរាជបិតាតាំងនៅក្នុង
 ព្រះពុទ្ធសាសនា ។

ក្នុងពុទ្ធកាលនេះឯង ព្រះនាងមណ្ឌិកាបានជួយព្រះ-
 ស្វាមីគឺព្រះបាទបសេនទិកោសលក៏ក្រៃលែង ។ ព្រះរាជា
 អង្គនេះ ដើមឡើយក៏មិនទាន់ជ្រះថ្លាស៊ីបំប៉នក្នុងព្រះពុទ្ធ-

១. បិដកលេខ ២៤ , ទំព័រ ២៥៩ យជិការសូត្រ និង អដ្ឋកថា ។

សាសនាដែរ បានភ្ជាក់ផ្អែកក្នុងរឿងផ្សេងៗ ហើយ
ចាត់ចែងឱ្យគេរៀបចំបូជាយញ្ញ ប្រុងប្រៀបសម្លាប់មនុស្ស
សត្វយ៉ាងច្រើន ប៉ុន្តែបានព្រះនាងមណ្ឌិកា ជួយនាំព្រះអង្គ
ទៅគាល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទើបទ្រង់បានយល់ដឹងពីហេតុ-
ផល បញ្ជាឱ្យគេដោះលែងមនុស្សសត្វទាំងនោះ។ ព្រះនាង
មណ្ឌិកាឆ្លាតវៃលឿនលឿនក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា បានជួយ
ព្រះរាជាក្នុងរឿងច្រើនទៀត ព្រះនាងមានឧបការគុណ
ដល់ប្រជាជនក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។

៧-បញ្ហាផ្សេងៗ

១- ហេតុដូចម្តេចបានជាក្នុងព្រះវិន័យ មានគរុធម៌
ឱ្យភិក្ខុនិច្ចាយបង្គំភិក្ខុ?

- ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យស្ត្រីមកបួសក្នុង
ព្រះពុទ្ធសាសនា គឺជាប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏សំខាន់របស់ស្ត្រីក្នុង
សម័យនោះ ។ ព្រះអង្គជាមហាវីរបុរសទី១ ដែលជួយស្ត្រី
ក្នុងលោក អាចនិយាយបានថាព្រះអង្គតស៊ូដើម្បីសិទ្ធិស្ត្រីក៏
បាន ។ យើងបានជ្រាបតាមប្រវត្តិសាស្ត្រហើយមនុស្សក្នុង
សម័យមុននោះ គេចាត់ទុកស្ត្រីភេទថាមិនបានការយ៉ាង-
ណាខ្លះ ។ តាមកុលសម្ព័ន្ធដែលប្រមូលកម្លាំងគ្នា គេនិយម
កម្លាំងបាយជាសំខាន់ ហើយគេចាត់ទុកស្ត្រីជាអ្នកបម្រើ
ក្បែរជើងរបស់គេដែលជាបុរស ដូច្នេះទើបមានពាក្យថា
« បាទបរិចារិកា » ។ បាទបរិចារិកា គឺភរិយាហ្នឹងឯង
ហើយបុរសអាចមានបាទបរិចារិកាដល់រាប់សិបនាក់ ដល់

រាប់រយ រាប់ពាន់នាក់ទៀតផង។ ទៅតាមលទ្ធិសាសនា ដទៃៗក៏គេមិនលើកតម្កើងស្ត្រីឡើយ គេចាត់ទុកស្ត្រីថាជា ភេទមិនបរិសុទ្ធ^(១) ។

- តាមព្រះវិន័យព្រះពុទ្ធសាសនា តម្រូវឱ្យភិក្ខុនី ថ្វាយបង្គំភិក្ខុ មិនមែនជារឿងមើលងាយចំពោះភេទស្ត្រី ឡើយ ។ តាមពិតព្រះពុទ្ធទ្រង់រៀបចំចាត់ចែងឱ្យភិក្ខុមើល ថែភិក្ខុនីណាស់ ដូចបងប្រុសមើលថែប្អូនស្រីអីចឹងឯង ។ ច្បាប់ភិក្ខុនី មិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអារាមដែលមិនមាន ភិក្ខុឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនីត្រូវទទួលយកឱវាទអំពីភិក្ខុ រាល់កន្លះខែ រីឯភិក្ខុជាអ្នកប្រទានឱវាទត្រូវប្រកបដោយ អង្គ៨ គឺ ១-ភិក្ខុជាអ្នកមានសីល សង្រួមតាមបាតិមោក្ខ- សំវរៈ បរិបូណ៌ដោយអាចារ្យ(មារយាទ)និងទីគោចរ ជា អ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយ(សូម្បីទោសនោះ)មាន ប្រមាណតិចតួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ២-ភិក្ខុជាពហុស្វតទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ សន្សំនូវពុទ្ធវចនធម៌ ទាំងឡាយណា ពីរោះខាងដើម ពីរោះកណ្តាល ពីរោះ

១. តាមរយៈការអានសៀវភៅផ្សេងៗ ។

ខាងចុង តែងប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ព្រមទាំងអត្ថទាំង
ព្យញ្ជនៈ ឱ្យបរិសុទ្ធបរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមាន
សភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះចាំច្រើនហើយ ទ្រទ្រង់ហើយ
សន្សំហើយ ដោយវាចាដ៏ស្អាតរត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់-
លាស់ យល់ត្រូវល្អដោយទិដ្ឋិ(គឺបញ្ញា) ៣-ចំណែកព្រះបាតិ-
មោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះចាំដោយពិស្តារ ចែកចេញ
បានដោយប្រពៃ ចាំស្អាតរត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ
ដោយសុត្ត(គឺខន្ធកៈនិងបរិវារៈ)ដោយអនុព្យញ្ជនៈ ៤-ភិក្ខុ
នោះ មានវាចាពោលត្រឹមត្រូវដោយសិច្ចលធនិតជាដើម
មានសំឡេងពីរោះ ៥-ភិក្ខុនោះជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តនៃ
ភិក្ខុនីទាំងឡាយដោយច្រើន ៦-ភិក្ខុនោះជាអ្នកអាចដើម្បី
នឹងឱ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីបាន ៧-ភិក្ខុនោះមិនធ្លាប់ប្រព្រឹត្ត
កន្លងនូវគុរុធម៌ជាមួយនឹងភិក្ខុនី ដែលស្លៀកដណ្តប់សំពត់
ជ្រលក់ដោយទឹកចត់ បួសចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ ៨-
ភិក្ខុនោះមានវស្សាម្តែឬមានវស្សាជាងម្តែ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យសង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុដែល

ប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៨ នេះ ឱ្យជាអ្នកផ្តល់ឱវាទ
ចំពោះភិក្ខុនី^(១) ។

តាមការពិនិត្យដោយល្អិតល្អន់ យើងឃើញថាភិក្ខុ
មានកិច្ចត្រូវមើលថែភិក្ខុនីក្នុងនាមជាបងប្រុសនិងក្នុងនាម
ជាគ្រូអាចារ្យ ។

ការគោរព សំពះ ថ្វាយបង្គំ គឺជាគុណធម៌ដ៏សំខាន់
មិនមែនបានសេចក្តីថាអន់ថយនោះឡើយ ជាកិច្ចបដិបត្តិ
រក្សាព្រះធម៌ព្រះវិន័យដ៏សមគួរ តាមដែលព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់
សម្តែងនិងបញ្ញត្តហើយ ។

គោបិកាសត្យធិតា ជាឧបាសិកាទំនុកបម្រុងភិក្ខុ-
សង្ឃបូជាថ្វាយបង្គំព្រមទាំងទទួលយកឱវាទអំពីភិក្ខុនោះ។
លុះដល់អស់ជីវិត គោបិកាឧបាសិកា បានជាទេវបុត្រនៅ
ឋានតារត្តិង្សឈ្មោះគោបកៈ ជាបុត្រនៃសក្តទេវរាជ ។ ឯ
ចំណែកភិក្ខុបីអង្គជាអ្នកផ្តល់ឱវាទ លុះអស់ជីវិតបានកើត
ក្នុងកំណើតគន្ធា គឺទេវតារបាំ(ទេវតាថ្នាក់ចាតុម្មហារាជិកា
ទិសខាងកើត) ។ លុះដល់ទេវតាគន្ធាទៅបម្រើព្រះឥន្ទ

១- បិដកលេខ ៤ , ទំព័រ ៣០-៣១
៧៥

ទើបគោបកទេវបុត្ររំលឹកដាស់តឿនដោយពាក្យថា «អ្នក
ទាំងឡាយយកមុខទៅទុកក្នុងទីណា...^(១)» ។

ការរៀបចំស្ថាប័នសាសនា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់
រៀបចំដោយសព្វញ្ញតញ្ញាណ ដើម្បីឱ្យសាសនាតាំងនៅ
បានយូរ ។ យើងក៏គួរជ្រាបហើយថា ការដែលឱ្យស្រីមក
នៅជាមួយប្រុស វាមានបញ្ហាយ៉ាងណា។ ដូច្នេះភិក្ខុនីដែល
ប្រព្រឹត្តរក្សានូវគរុធម៌ទាំង៨ប្រការ^(២) ឈ្មោះថាបានរក្សា
នូវព្រះពុទ្ធសាសនា ឱ្យបិតនៅបានយូរ។ សូមជ្រាបថានេះ
ជាព្រះវិន័យ តែបើតាមផ្លូវធម៌វិញ ត្រូវគោរពកោតក្រែងគ្នា
ទៅវិញទៅមក ទើបព្រះសទ្ធម្មបិតនៅបានយូរអង្វែង^(៣) ។

- ប្រយោជន៍សំខាន់បំផុតនៅក្នុងធម្មវិន័យនេះ គឺ
មិនមែននៅលើលាភយស ឋានៈឬការគោរពលើកតម្កើង
នោះទេ តាមពិត ទាំងភិក្ខុ ទាំងភិក្ខុនី ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ-
ធម៌ក្នុងធម្មវិន័យនេះ ដើម្បីការរួចផុតចាកទុក្ខ ព្រោះកម្ចាត់
បង់នូវតណ្ហាបានសម្រេច ។ បុគ្គលដែលអស់តណ្ហា បាន

១. បិដកលេខ១៧ ទំព័រ២០៧ សក្កប្បញ្ញសូត្រ ។ ២. បិដក
លេខ ១១ ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ។ ៣. បិដកលេខ ៤៥ , ទំព័រ២៣៨ ។

ដល់ត្រើយនៃភពបី លែងទាមទារអ្វីទៀតទាំងអស់ នេះ
ទើបជាការសម្រេចសិទ្ធិអំណាចរបស់ខ្លួនដល់ទីបំផុត មាន
ឥស្សរៈមានសេរីភាពគ្រប់យ៉ាង ឈប់ជាទាសៈនៃតណ្ហា
ក្នុងវដ្តសង្សារតទៅទៀត ។

២- ហេតុដូចម្តេចបានជាស្រ្តីមិនអាចត្រាស់ដឹងជា
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ?

- ទាក់ទងទៅនឹងពុទ្ធការកធម៌ និងមហាបរិច្ចាគ
ដែលព្រះបរមពោធិសត្វត្រូវបំពេញ អស់កាលដ៏យូរអង្វែង
នោះ បើតាំងនៅក្នុងភេទជាស្រីគឺមិនអាចនឹងបំពេញឱ្យ
ដល់កម្រិតបានឡើយ ដូច្នេះនិយតបរមពោធិសត្វ ត្រូវបិត
នៅក្នុងភេទជាបុរស។ មុននឹងចូលមកជានិយតបរមពោធិ-
សត្វ ព្រះអង្គក៏ធ្លាប់ជាស្រ្តីភេទដែរ ។ រឿងស្រីរឿងប្រុស
មនុស្សយើងម្នាក់ៗ សុទ្ធតែធ្លាប់ចាប់កំណើតដូចគ្នា ស្រ្តីក៏
ប្រាថ្នាជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបានដែរ ។

- ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចាំបាច់ត្រូវតែបិតនៅក្នុងភេទជា
បុរស ព្រោះមនុស្សក្នុងសម័យព្រះពុទ្ធត្រាស់ដឹងនោះៗ គេ

ប្រកាន់រឿងស្រីប្រុសនេះណាស់ ដូច្នេះបើព្រះពុទ្ធជាស្រី
មនុស្សភាគច្រើននោះគេមិនគោរពព្រះពុទ្ធឡើយ ហើយក៏
មិនបានស្តាប់ធម៌ ។ តាមពិតព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធផ្ទាល់ព្រះអង្គ
ទ្រង់ពុំបានប្រកាន់ខ្លួនព្រះអង្គ ដោយមាននាមួយឡើយ
តែ ព្រះពុទ្ធត្រូវតែបដិសន្ធិនៅក្នុងត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ជាចាំបាច់
ទោះក្សត្របុព្វាហូណ៍ មូលហេតុ ដើម្បីឱ្យមនុស្សដែល
ប្រកាន់ត្រកូល ប្រកាន់វណ្ណៈនោះៗ គេព្រមគោរពព្រះអង្គ
ហើយស្តាប់ព្រះធម៌ លុះដល់គេបានស្តាប់ហើយឃើញ
សច្ចធម៌ ទើបគេដឹងច្បាស់ដោយខ្លួនឯងថា « ខ្លឹមសារនៃ
ជីវិតមិនមែននៅលើវណ្ណៈឬភេទជាដើមឡើយ » ។

- យើងអាចគិតថា អតីតជាតិរបស់ព្រះអង្គក៏ជាស្រី
គ្រាន់តែដូរភេទមកជាប្រុស ហើយត្រាស់ដឹងជាព្រះសម្មា-
សម្ពុទ្ធ ដើម្បីជួយសត្វលោកតែប៉ុណ្ណោះ។ តាមពិត«ពុទ្ធ »
ដោយសភាវធម៌គឺមិនមែនស្រីមិនមែនប្រុសឡើយ គឺជា
បញ្ញាចាក់ឆ្លុះនូវអរិយសច្ចៈទាំង ៤ ។ ព្រះអង្គចម្លងនូវ
«ពុទ្ធ » មកឱ្យសត្វលោកតាមរយៈនៃការសម្តែងធម៌របស់

ព្រះអង្គ ។ «ពុទ្ធ» ជាទីប្រជុំនៃពោធិបក្ខិយធម៌ ៣៧ ប្រការ
អាចមកបិតនៅក្នុងបុរសក៏បាន ស្ត្រីក៏បាន ហើយ
កម្ចាត់បង់នូវអវិជ្ជាពីបុរសនោះ ស្ត្រីនោះឱ្យអស់ទៅបាន ។
សព្វថ្ងៃពុទ្ធបរិស័ទមិនបានឃើញព្រះរូបកាយនៃព្រះអង្គ តែ
អាចឃើញ «ពុទ្ធ » ដោយសភាវៈបាន តាមរយៈនៃបញ្ញា
ចាក់ឆ្លុះនូវសច្ចធម៌ ។ ក្រៅអំពីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មិនមាន
នរណាក្នុងលោកនេះ និងក្នុងលោកដទៃ អាចដឹងបញ្ញា
របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដោយសព្វគ្រប់ឡើយ ប៉ុន្តែ ការ
ឃើញនូវសច្ចធម៌នៃបុគ្គលណា ដែលជាសាវ័កនៃព្រះពុទ្ធ
នោះ បុគ្គលនោះឯង ល្មមនឹងដឹងបានថា ព្រះពុទ្ធពិត
ព្រះធម៌ពិត ព្រះសង្ឃពិត ។

- មារាធិរាជ ក៏មិនមានភេទជាស្ត្រីដែរ គឺជាទេវ-
បុត្តមារ ។ ចំណុចនេះតើយើងគិតយ៉ាងណាដែរ ? តាមពិត
អ្វីដែលសំខាន់បំផុតក្នុងជីវិតមនុស្សយើង ក៏ដូចជាជីវិត
សត្វលោកដទៃ គឺបញ្ញា ។ បញ្ញាទើបអាចច្បាំងឈ្នះ
កិលេសក្នុងខ្លួនបាន ហើយផុតទុក្ខផុតភ័យ ។ សូមឱ្យ

ប្រាកដច្បាស់គ្រប់គ្នាថា «បញ្ញាមិនមែនប្រុស មិនមែន ស្រីឡើយ » ។

៣- ហេតុដូចម្តេចបានជាក្នុងគម្ពីរព្រះពុទ្ធសាសនា មានកន្លែងខ្លះពិរោះស្រ្តី ដូចពាក្យថា «ស្រ្តីជាមន្ទិល ដល់ព្រហ្មចរិយធម៌^{១)}» និងឃើញមាននៅក្នុងព្រះជាតក ផ្សេងៗ ដូចក្នុងកុណាលជាតកជាដើម ?

- តាមពិត មិនមែនតែស្រ្តីទេ ដែលជាមន្ទិលដល់ ព្រហ្មចរិយធម៌ រូប សំឡេង ក្លិន រស និងជោដ្ឋព្វៈរបស់ បុរសក៏គ្របសង្កត់ចិត្តរបស់ស្រ្តី ហើយបិតានៅបានដូចគ្នា ដែរ^(២) ។

- ការសម្តែងព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធអង្គ ដល់បុគ្គល ដែលនឹកអាល័យទៅរកភេទដែលផ្ទុយគ្នា ព្រះអង្គត្រូវរំលឹក ឱ្យមានស្មារតីក្នុងការរក្សាព្រហ្មចរិយធម៌ ទៅតាមឧប- និស្ស័យនៃបុគ្គលម្នាក់ៗ ។

- អ្វីដែលជាមន្ទិលសៅហ្មង តាមពិតគឺជាកិលេស

១-ឧប្បថសូត្រ បិដកលេខ ២៩ , ទំព័រ ៩៨ ។

២-បិដកលេខ ៤០ , ទំព័រ ៣ ។

ក្នុងចិត្តនៃបុគ្គលម្នាក់ៗ រឿងៗ ខ្លួន គ្រាន់តែមានរូប
សំឡេង ក្លិន រស និងជោដ្ឋព្វៈ ក្នុងបុគ្គលដែលមានភេទ
ផ្ទុយគ្នាជាអារម្មណ៍ប៉ុណ្ណោះ ។

- បើមិនទាក់ទិនក្នុងរឿងអ្នកបួសទេ ព្រះពុទ្ធទ្រង់
ត្រាស់ថា «**ភរិយា បរមា សខា** ភរិយាជាមិត្តសម្លាញ់ដ៏
ក្រៃលែង^(១)» ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងអបរិហានិយធម៌ ៧
យ៉ាង^(២) ជាធម៌បដិបត្តិនាំឱ្យមានសេចក្តីចម្រើន មិនមាន
សេចក្តីសាបសូន្យឡើយ ។ ក្នុងចំណុចទី ៥ គឺការថែរក្សា
ស្រ្តីក្នុងត្រកូល (ទាំងម្តាយទាំងកូនស្រី) ឱ្យរស់នៅ
ដោយល្អ មិនគំរាមកំហែង មិនចាប់បង្ខំឱ្យនៅរួម (ក្នុង
អំពើអនាចារ) សេចក្តីចម្រើនតែងមានប្រាកដក្នុងដែន
សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ ។

- ព្រះនាងមន្រ្តីបានពោលទៅរកព្រះបាទសញ្ញយ-
មហារាជ ជាព្រះបិតាក្មេកដូច្នេះថា^(៣) :

១-វត្ថុសូត្រ បិដកលេខ ២៩ , ទំព័រ ៩៦ ។

២-បិដកលេខ ៤៧ , ទំព័រ ២៨ ។

៣-បិដកលេខ ៦៣ , ទំព័រ ១២៥ ។

យា ឧបិទ្វី ឧបិទ្វស្ស អឌ្ឍា អឌ្ឍស្ស ភិក្ខុមា
តំ វេ ធម្មា បសំសន្តិ ទុក្ខំ ហិ ករោតិ សា ។

ស្ត្រីណាដែលមានកិត្តិយស កេរ្តិ៍ឈ្មោះ កាលស្វាមី
ទំលក្រ ក៏ជាស្ត្រីរួមទំលក្រជាមួយដែរ កាលស្វាមីស្តុកស្តម្ភ
ក៏ជាស្ត្រីរួមស្តុកស្តម្ភជាមួយស្វាមីផងដែរ ពួកទេវតារមែង
សរសើរស្ត្រីនោះឯង ព្រោះថា ស្ត្រីនោះធ្វើអំពើដែលគេ
ធ្វើបានដោយក្រ ។

- ក្នុងព្រះសាសនានេះ ស្ត្រីដែលជាបណ្ឌិត ជា
សប្បុរសនិងជាព្រះអរិយបុគ្គលមានច្រើនណាស់ ។ ដូច្នេះ
ការសិក្សាព្រះធម៌ត្រូវសិក្សាទិសដៅនៃព្រះធម៌ បំណង
នៃឱវាទ បុគ្គលអ្នកស្តាប់ អធ្យាស្រ័យអ្នកសម្តែង ។ល។
ដើម្បីកុំឱ្យច្រឡំក្នុងការបដិបត្តិ ។

៤-កន្លែងខ្លះគេថា ភេទស្រី ជាភេទមិនបរិសុទ្ធ គេ
មិនឱ្យចូលទៅកៀកជិតគល់ព្រះពោធិព្រឹក្ស ឬឡើងទៅ
ថ្នាក់លើដើម្បីថ្វាយបង្គំព្រះពុទ្ធបូជិមាឡើយ តើរឿងនេះ
យ៉ាងដូចម្តេចដែរ ?

- ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ពុំបានសម្តែងថា បុរសទើប
បរិសុទ្ធ ឯស្ត្រីមិនបរិសុទ្ធឡើយនោះទេ ប៉ុន្តែព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់សម្តែងថា :

« បុគ្គលធ្វើបាបដោយខ្លួនឯង រមែងសៅហ្មង
ដោយខ្លួនឯង មិនធ្វើបាបដោយខ្លួនឯងទេ រមែងបរិសុទ្ធ
ដោយខ្លួនឯង បរិសុទ្ធឬមិនបរិសុទ្ធជារបស់ចំពោះខ្លួន អ្នក
ដទៃមិនអាចញ៉ាំងអ្នកដទៃឱ្យបរិសុទ្ធបានឡើយ^(១) » ។

- ចំពោះភេទស្រី ដែលជាហិនភេទ មិនត្រូវប្រែថា
ជាភេទថោកទាប ឬភេទមិនបរិសុទ្ធនោះទេ ត្រូវប្រែថា
ភេទទន់ខ្សោយ ឯការទន់ខ្សោយនេះចំពោះតែរូបកាយ
ប៉ុណ្ណោះ ទៅតាមច្បាប់ធម្មជាតិ ។ ម្យ៉ាងទៀតគួរឃើញ
ដល់ទុក្ខរបស់ស្ត្រី ៥ យ៉ាង^(២) ដែលមិនមានចំពោះបុរស ។
៥ យ៉ាងគឺ

(១)- ប្រាសចាកអំពីញាតិ ទៅកាន់ត្រកូលខាងប្តី
ទាំងនៅក្មេង (ស្វាមីគួរផ្តល់នូវភាពកក់ក្តៅឱ្យដល់ភរិយា
របស់ខ្លួន) ។

១- ធម្មបទ អត្ថវគ្គ ។ ២- បិដកលេខ ៣៦ , ទំព័រ ៨៤ ។

(២)-មានរដូវ (ពេលខ្លះបង្កបញ្ហាឱ្យកើតមានការ
ប្រែប្រួលផ្លូវចិត្ត បុរសគួរយល់) ។

(៣)-មានគភ៌ (នាងប្រាថ្នាការយកចិត្តទុកដាក់អំពី
ស្វាមី ពិសេសជាងធម្មតា ។ ស្វាមីត្រូវទំនុកបម្រុងកាយ
ចិត្តនាងដោយគុណធម៌ ឱ្យនាងបានជាមាតាល្អរបស់កូន) ។

(៤)-សម្រាលកូន (ជាពេលដែលនាងឈឺលំបាក
ខ្លាំងផ្លូវកាយ ទាក់ទងដល់អាយុជីវិតទៀតផង ។ ស្វាមីត្រូវ
យកចិត្តទុកដាក់ ហាក់ដូចជាទុក្ខលំបាកផ្ទាល់ខ្លួន) ។

(៥)-បម្រើស្វាមី (ស្វាមីមិនត្រូវគិតតែពីខ្លួនឯងនោះ
ឡើយ ត្រូវមានមេត្តា ករុណា មានការអើពើដោយទឹកចិត្ត
តបស្មងវិញ) ។

ពិតមែនតែស្ត្រីមានកម្លាំងកាយទន់ខ្សោយ ប៉ុន្តែ
កម្លាំងចិត្តមិនខ្សោយឡើយ ព្រោះទៅតាមសេចក្តីពិត
ហើយនោះ ស្ត្រីមានសេចក្តីអត់ធន់ មានការលះបង់ដ៏
យ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ ក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូន និងស្មោះ
ស្ម័គ្រចំពោះស្វាមី ។ នោះពោលចំពោះស្ត្រីក្នុងព្រះពុទ្ធ-

សាសនា ដែលបានអប់រំបន្តិចបន្តួចក្នុងគុណធម៌ទាំងឡាយ ។

ឯនា ធម្មា ពួកធម៌ថោកទាប បានដល់អកុសលចិត្តប្បាទ ១២ ដូច ឯពួកធម៌សៅហ្មង បានដល់កិលេសទាំងឡាយ ។ សូមកុំច្រឡំអកុសលធម៌ទាំងអស់នេះ ថាជាស្ត្រីភេទឱ្យសោះ ។

៥-ក្នុងបាលីតែងតែយកភេទប្រុសមកសម្តែង ប៉ុន្តែខ្លឹមសាររួមទាំងស្រីផងដែរ ដូចជា បុរិសទម្ពនារចិ ឬ សន្និធិ វិគ្គំ បុរិសសង្ឃ សេដ្ឋី ជាដើម តើគួរយល់ដឹងយ៉ាងណា ?

- ភេទប្រុសបិតក្នុងឋានៈជាបងប្រុសរបស់ភេទស្រីនេះពោលចំពោះការរូប តាមច្បាប់ធម្មជាតិ ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ជ្រាប ។

- មិនមែនមានន័យថា បុរសខ្ពង់ខ្ពស់ជាងស្ត្រីក្នុងបុគ្គលប្បញ្ញត្តិជាទូទៅនោះទេ ព្រោះថា ក្នុងលោកនេះស្ត្រីខ្លះមានការចេះដឹងជាងបុរសខ្លះក៏មាន ទាំងដែលមាន

នូវគុណធម៌ជាងបុរសខ្លះក៏មានដែរ ទាំងដែលជាមាតា
ជាដើម ។ ដូច្នេះ ត្រូវយល់ដឹងអំពីការរូបទាំងពីរ គឺ
បុរិសការរូប និងឥត្តិការរូប ជាបរមត្ថសុទ្ធអាស្រ័យកម្លាំង
កម្មជាបច្ច័យដោយឡែក ។

មិនមែនស្ត្រីត្រូវគោរពបុរស ព្រោះតែរឿងភេទ
នោះទេ តែត្រូវគោរពដល់គុណធម៌ ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់
ថា «ត្រូវគោរពដល់បុគ្គលដែលគួរគោរព ត្រូវបូជាដល់
បុគ្គលដែលគួរបូជា » កូនប្រុសស្រីត្រូវគោរពមាតាបិតា
សិស្សត្រូវគោរពគ្រូ ... ដោយមិនប្រកាន់ក្នុងរឿងស្រី
ប្រុសឡើយ ។

បុណ្យបូជនីយដ្ឋានកម្សាន្តចិត្ត

<p>វក់រីវឿងវិលវល់វណ្ណវាក់ ក្រោយពេលភ្លៀងរួចមេឃប្រែស្រឡះ រឿងរ៉ាវតូចធំក្នុងក្រុមគ្រួសារ យសស័ក្តិលាភលុយលួចស្នេហ៍ពីប្រាណ ទឹកនេត្រាហូររឿងរាល់រាត្រី បីបមថ្មមកូននឹកដល់ប៉ាវា ចុះតើមានអ្វីមកទល់ភ្នែកខ្ញុំ កាលនៅក្រីក្រចិត្តល្អស្ម័គ្រស្មោះ ទុក្ខធំយ៉ាងហ្នឹងមិនដឹងទោណា មិត្តភក្តិបបួលស្តាប់ធម៌ទូលត្រៃ ក្រឡេកមើលទង់រហង់ក្បែរពោធិ៍ នាំពុទ្ធបរិស័ទរីករាយជ្រះថ្លា ព្រះធម៌អាចជួយដោះស្រាយទុក្ខបាន មិនត្រឹមតែស្រីដែលមានកង្វល់ អស្សុជឆ្នាំកុរថ្ងៃពេញបូណីមី ធ្វើបុណ្យរាប់បាតប្រគេនព្រះសង្ឃ</p>	<p>មុនពេលភ្លៀងធ្លាក់ពពកខ្មៅដាស ចម្បាំងខ្លាំងណាស់ប្រៃសុខសាន្តត្រាន ។ រងទុក្ខខ្លោចផ្សាហួសពីការស្មាន ស្វាមីដូរឡានដូរទាំងភរិយា ។ បាត់បង់ស្វាមីទ្រង់សែនគ្រាំគ្រា កូនខ្ញុំកំព្រាវាគេងលក់អស់ ។ នាំឱ្យខ្ញុំយំគេងមិនលក់សោះ លាភយសបុរសក្លាយជាគ្រោះស្រី ។ ជិតចេញវិស្សាកបិនឆ្នាំថ្មី សូមជាប់និស្ស័យនឹងព្រះសាសនា ។ អណ្តែតលេចធ្លោបក់លើវេហា នឹកឃើញពេលណាសាយកង្វល់ ។ ក្មេងចាស់គ្រប់ប្រាណឱ្យតែបានយល់ ទោះប្រុសសំណល់ក៏ធម៌ជួយស្រង់ ។ បរិស័ទប្រុសស្រីឃ្លាតខ្លីឆ្ពោះត្រង់ មួយពាន់ព្រះអង្គពុទ្ធាភិសេក ។</p>
---	--

នៅបូជនីយដ្ឋានខេត្តបាត់ដំបង
 ព្រះពោធិ៍ព្រះពុទ្ធចូលរួមម្នាក់
 ឆ្លងទាំងអគារពុទ្ធាសនៈ
 ព្រះនាមព្រះពុទ្ធម្តែប្រាំបីអង្គ
 កន្សែសារពេជ្រដែលជាពិម្ពា
 នាងជាភរិយាមានចិត្តសែនស្មោះ
 ព្រះបដិមាចារឈ្មោះអ្នកសាង
 បដិមាអង្គធំមានម្តែប្រាំបី
 សំណង់អគារពុទ្ធាសនៈ
 បុស្សកទឹកមាសចេញបង្ហាញខ្លួន
 វាលស្មៅខៀវស្រស់លាស់បង្អួតកាយ
 បង្គោលភ្លើងឈរលម្អរាត្រី
 ស្រែឈូកពោធិ៍ធំកូនភ្នំនិម្មិត
 ពេលភ្លៀងមានទឹកដូចហែលប្រវា
 ទន្សាយពោធិសត្វក៏ស្អាត់មកដែរ
 ថ្ងៃពេញបូណិមីរាត្រីយប់យន់
 ព្រះគន្ធកុដិខ្ពស់ផុតព្រឹក្សា
 មានពុទ្ធបរិស័ទចេញចូលហូរហែ

ពេលនោះតែម្តងអស្ចារ្យអនេក
 ពុទ្ធាភិសេកព្រះពុទ្ធរយអង្គ ។
 ខឿនពោធិ៍មានថ្នាក់ដាក់មូលដូចកង់
 ឆ្លាក់រៀបផ្ចិតផ្ចង់គ្រប់អង្គឥតទាស់ ។
 ប្រណមវន្តាសុមេធតាបស
 គ្រប់ជាតិទាំងអស់ស្មោះនឹងស្វាមី ។
 ជាគ្រឿងតំណាងនៃចិត្តភក្តិ
 ព្រះអរិយមេត្តេយ្យជាម្តែប្រាំបួន ។
 ដំបូលច្រើនថ្នាក់ក្បាច់ឆ្លាក់តាមក្បួន
 ឆត្ររួតប្រាំបួនអំពូលពណ៌ថ្មី ។
 បុប្ផាទាំងឡាយលម្អផ្ទៃដី
 ព្រះពោធិ៍ត្រួយខ្លីខឿនថ្មីភ្លឺថ្លា ។
 ក្រពើស្មៅពិតរូបរាងសង្ហា
 លូនបើកនេត្រាបង្ហាញមហាជន ។
 សម្បុរដូចស្លែរោមស្មៅលូតលូន
 ទន្សាយគយគន់កណ្តាលដូងខែ ។
 លើស្រែទឹកថ្លាហាក់មានមន្តស្នេហា
 គ្រប់គ្នាតែងតែគោរពជ្រះថ្លា ។

ព្រះធម្មចេតិយដូចស្រីគ្រប់លក្ខណ៍
 តម្កល់ក្បួនច្បាប់សម្រាប់សិក្សា
 រោងម៉ាស៊ីនចាស់ផ្លាស់ទាន់សម័យ
 ក្នុងបូជនីយដ្ឋានអ្វីៗទាំងអស់
 រាត្រីថ្ងៃបុណ្យភ្លើងភ្លឺដូចថ្ងៃ
 អ្នកបានឃើញហើយស្ទើយទុក្ខមួយគ្រា
 ម្តែប្រាំបីគ្រែសម្តែងផ្សែងផ្កាត់
 គងលាន់សួរសព្វប្រាប់ជាសញ្ញា
 យប់កាន់តែជ្រៅភ្លឺកាន់តែច្បាស់
 ធម៌កាន់តែច្បាស់ឥតមានសៅហ្មង
 សូមឱ្យទុក្ខសោករសាត់ផាត់ឆ្ងាយ
 ចេះធ្វើបុណ្យទានលែងមានកំណាញ់
 សូមគូពីក្មេងលែងបែកបាក់គ្នា
 សូមឱ្យលាភយសរបស់ស្វាមី
 សូមមេឃស្រទំកុំដូរអត្ថន័យ
 ស្រទំព្រោះចាញ់សម្រស់ពុំងា
 សូមឱ្យសព្វសត្វបានសុខសប្បាយ
 ទោះបីជីវិតពិតជាមិនឡើង

ពេញក្រមុំជាក់តែលាក់ភក្ត្រា
 តែគ្មាននរណាចាប់អារម្មណ៍សោះ ។
 រៀបសំពត់ស្បែកតុបតែងឥតទាន់
 សុទ្ធតែល្អស្រស់ហួសពីពណ៌នា ។
 ហាក់ដូចប្តីនៃស្ថានសួគ៌ា
 អស្សុជបូជាថ្ងៃចេញវិស្សា ។
 តាមពុទ្ធប្រវត្តិកំណត់វាចា
 ចប់ធម៌ទេសនាមួយត្រូវវាយម្តង ។
 អង្គុយសំពះខែរកន្តង
 បញ្ចប់ធម៌ផងដោយបទសរភព្វ ។
 អ្នកស្អប់ទាំងឡាយក្លាយជាស្រឡាញ់
 សុខចិត្តចុះចាញ់បំពេញបារមី ។
 ទល់ចាស់ជរានៅតែភក្តី
 ចូលដល់ស្រ្តីដែលជាភរិយា ។
 ដែលធ្លាប់ស្រដីពេលទើបជួបគ្នា
 កុំឱ្យប្រែជាស្រទំចង់ភ្លៀង ។
 ចាកចេញជិតឆ្ងាយកុំឱ្យដាច់ស្បៀង
 សូមកុំឱ្យល្បឿនពីសុគតិឡើយ ។

ដោយឧបាសក **គុយ សុផន**

នាមពុទ្ធបរិស័ទអ្នកមានឧបការៈ

ក្នុងការងារធម្មទាន

១. ឧបាសក សំរឹង វណ្ណ ២. ឧបាសក យន្ត សួន
៣. ឧបាសក គួង លាងផេង ៤. ឧបាសក មួង យេន
៥. លោកគ្រូ រស់ សូផាត ៦. ឧបាសក អ៊ិត ប្រាំង
៧. នាង ជា សុណារី ៨. ឧបាសិកា ប៊ុត ម៉ាលី
៩. ឧបាសក គុយ សុផន ១០. ឧបាសក វ៉ាន់ ខុនណា
១១. ឧបាសក សោម រតនៈ ១២. ឧបាសក ជឹង រឹងអ៊ាវ
១៣. ឧបាសក ជឹម ជំនិត ១៤. ឧបាសក ហាយ ចំរើន
១៥. ឧបាសិកា ហាយ ច័ន្ទធីរី ១៦. លោកគ្រូ ជូ ប៊ុនយូ
១៧. ឧបាសក អ៊ុំរី តា ១៨. ឧបាសក ម៉ៅ ផុន
១៩. ឧបាសិកា ហួនចាន់បូដា ២០. ឧបាសិកា ស្រី បូរ៉ាន់

រាយនាមពុទ្ធបរិស័ទក្នុងសហគមន៍ធម្មនាទ

ឧបត្ថម្ភរដ្ឋាករដ្ឋព្រះបាទព្រះបរមនរោត្តម

១. ឧ.ស. យូស៊ាង-ងួនលី និង ឧ.សិ. លីម-យឹម ស.វ.អ.
២. ឧ.ស. ឆាយ-អ៊ុំស៊ាង និងឧ.សិ.ហុង-គឹមសៃ ស.វ.អ.
៣. ឧ.ស. ឆាយអ៊ុំ-ស្រែងលីម និងឧ.សិ.ហូត-យឹម.. ស.វ.អ.
៤. ឧ.ស. ហៃ-ប៊ុនណារិន និងឧ.សិ.អោង-ស៊ីថាន់ .. ស.វ.អ.
៥. ឧ.ស. ហៀប-បេ និងឧ.សិ. ឡៅ-កែវម្លិះ ស.វ.អ.
៦. ក្រុមឧ.ស. ឈុំ-កុសល និងឧ.ស. អ៊ុន-ឆាយត្រី... ស.វ.អ.
៧. ក្រុមឧ.ស. លីម-ស៊ាង (ហៅ ទូច) ស.វ.អ.
៨. ឧ.ស. ម៉ៅ វង់ និង ឧ.សិ. ឆាន់ កាន់ជួង ស.វ.អ.
៩. ឧ.សិ.បិតថងខាំ+ឧ.សិ.សានគីន+ឧ.សិ.សានផល្លិន ស.វ.អ.
១០. ឧ.សិ. ស៊ីវ យក់លុយ ស.វ.អ.
១១. ឧ.ស. អ៊ុក-ឆៃវ៉ាន ឧ.សិ. ឆាន ស៊ុនលី និងបុត្រ.. ស.វ.អ.
១២. ឧ.ស. ប្លោក-ងួនថៃ ឧ.សិ.ឆាន ត្រលុច និងបុត្រ ..ស.វ.អ.
១៣. ឧបាសិកា អ៊ឹង ស៊ីវន ស.វ.អ.
១៤. ឧបាសិកា អ៊ំ-អ៊ិនស.វ.អ. ១៥.
- ឧ.ស.សូ ហុកឡុង ឧ.សិ.កាន់ ឈីវហាស.វ.អ. ១៦.

ឧ.ស. អៀង ឆាយ និងឧ.សិ. អៀ-កេសរ + បុត្រ ..ស.វ.អ.	១៧.
លោកតា តាន់-ឈីវហា + លោកយាយ ស្វី-ចិន្ត្រ ..ស.វ.អ.	១៨.
ឧ.សិ. តែ-សាយជួរ ព្រមទាំងកូនចៅ ..ស.វ.អ.	១៩.
ឧ.ស.ជឹម អេងស្រីន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ .. ស.វ.អ.	២០.
ពុទ្ធបរិស័ទ ចាន់ នារីសុខ និងក្រុមគ្រួសារ	ស.វ.អ. ២១.
ពុទ្ធបរិស័ទ ភឿក.កុំ	ស.វ.អ. ២២.
ឧ.សិ. ម៉ិល-យ៉ែម	ស.វ.អ. ២៣.
ឧ.ស.សារឿន ឧ.សិ.លាប+ឧ.ស.ហ៊ុស៊ី ឧ.សិ.អាន ស.វ.អ.	២៤.
ឧបាសក តាំង ស៊ុនម៉ាប	ស.វ.អ. ២៥.
ឧបាសិកា ចៅ សារួន	ស.វ.អ. ២៦.
ឧបាសិកា ឌឹប រះ	ស.វ.អ. ២៧.
ឧ.សិ. អួន ញី ឧ.សិ. រស់ លីនណា និងបុត្រ	ស.វ.អ. ២៨.
លោក ចក់ ឈុន និង អ្នកស្រី វណ្ណារី សុខ	ស.វ.អ. ២៩.
លោកយាយ ពិន សាត	ស.វ.អ. ៣០.
លោក ចាន់ ម៉ល់ និងអ្នកស្រី ជា សុផា	ស.វ.អ. ៣១. ភិក្ខុ
ឈម បូ (វិជ្ជាសម្បទា)	ស.វ.អ. ៣២. លោក
ងួន បាន និងអ្នកស្រី លិន ដាណារី	ស.វ.អ. ៣៣. ឧ.ស.
ជា ស៊ីវត្ថានា និង ឧ.សិ.យុន សូនីម៉ា	ស.វ.អ. ៣៤. ឧ.សិ.លី
ប្តីលីនស៊ីមប្តី ព្រមទាំងបុត្រធីតា	ស.វ.អ. ៣៥. ឧ.ស.ហាក់

ចំនួនសុផល ឧ.សិ.រាំង ស៊ីណា+ បុត្រ..ស.វ.អ.	៣៦_	ឧ.ស.ស៊ុន ដាវិន
និង ឧ.សិ.ទួច ចន្ទី	ស.វ.អ. ៣៧_	ឧ.សិ.រស់ សុផល
និងកូន ស៊ុន	ស.វ.អ. ៣៨_	ឧ.សិ.ង៉ៅ ស៊ូអេង
ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	ស.វ.អ. ៣៩_	ឧ.សិ.ស្រី រ័ត្ន
.....	ស.វ.អ. ៤០_	ឧ.សិ.សក់
សាន់នី និង ឧ.សិ.សក់ សាលី	ស.វ.អ. ៤១_	លោក សម
ហិន និង អ្នកស្រី ខាំ យ៉ាន	ស.វ.អ. ៤២_	ឧ.សិ.ចេង
ម៉េងជូ ព្រមទាំងបុត្រធីតា	ស.វ.អ. ៤៣_	
ឧ.សិ.សុផាណី	ស.វ.អ. ៤៤_	
ឧ.សិ.សៀង ភាច	ស.វ.អ. ៤៥_	
ឧ.សិ.ស៊ុន យួង + លោក គយ សេង និងគ្រួសារ...	ស.វ.អ. ៤៦_	
អ្នកស្រី គយ ហ្គេច	ស.វ.អ. ៤៧_	
អ្នកស្រី ផាន់ ណាលី និងក្រុមគ្រួសារ	ស.វ.អ. ៤៨_	
ឧ.សិ.ធុច ហូល ព្រមទាំងកូនចៅ	ស.វ.អ. ៤៩_	
ពុទ្ធបរិស័ទ វត្តសុរិយរង្សី	ស.វ.អ. ៥០_	
ឧ.ស.ឡុង សុវត្ថិ	ស.វ.អ. ៥១_	
ឧ.ស.ឈាង ប៉េងស៊ីវ ឧ.សិ.ចន ផាង និងបុត្រ.....	ស.វ.អ. ៥២_	
ឧ.សិ.តាន់ ភិចជូ ព្រមទាំងបុត្រធីតា និងចៅៗ	ស.វ.អ. ៥៣_	
ឧ.ស.កៅ សេក ឧ.សិ.យី សាគុណ និងបុត្រ	ស.វ.អ. ៥៤_	

ឧ.សិ.ស្រង់ អែ និង ឧ.សិ.ស្រង់ ឡេង	ស.វ.អ.	៥៥.
ឧ.សិ.ឧត្តមា ពេជ្រ អូន	ស.វ.អ.	៥៦.
ឧ.ស.ឈើម ឈុំនេតរឿង	ស.វ.អ.	៥៧.
ឧ.សិ.នួន បិត និងលោក នួន ឡើន + ភរិយា	ស.វ.អ.	៥៨.
ឧ.សិ.ហេង មុំ + ឧ.សិ.ឡុំ + ឧ.សិ.ធុជ្ឈ	ស.វ.អ.	៥៩.
ឧ.សិ.ណែម និង ឧ.សិ.រើត	ស.វ.អ.	៦០.
ឧ.សិ.ថាប់ តៀងតៀង (ថាច់ តាងតៀន)	ស.វ.អ.	៦១.
ឧ.សិ.ខៀវ សាន	ស.វ.អ.	៦២.
ឧ.សិ.លើម ម៉ែ	ស.វ.អ.	៦៣.
ឧ.សិ.ចេង មាន	ស.វ.អ.	៦៤.
ឧ.ស.ហោ លាន និង ភរិយា	ស.វ.អ.	៦៥.
ឧ.ស.ចេ យឿន និង ឧ.សិ.គួយ ឡេង	ស.វ.អ.	៦៦.
ឧ.សិ.លើមហ្មឺចឆាយ+ឧ.សិ.ទីគឹមបួយ+ឧ.ស.សូសហ៊ុន	ស.វ.អ.	៦៧.
ឧ.សិ.ពិនណារី ប៉ាន់	ស.វ.អ.	៦៨.
ឧ.ស.រាំង សាវុធ និង ឧ.សិ.គង់ ស៊ីណាត + បុត្រ	ស.វ.អ.	៦៩.
ភិក្ខុ ឈូម ឬ (វត្តពន្លឺពុទ្ធចក្រ លោវែល)	ស.វ.អ.	៧០.
លោក ពេជ្រ សីហា និងអ្នកស្រី ថាប់ សុរត្ន័	ស.វ.អ.	៧១.
ឧ.ស.ប៊ុត ផល និង ភរិយា	ស.វ.អ.	៧២.

- លោកគ្រូធម្មបណ្ឌិត អឿ សៅស.វ.អ. ៧៣.
- ខ.ស.ប៊ូ ហោនាង និង ខ.សិ.អ៊ឹង វិទ្យាវី + បុត្រ ស.វ.អ.
៧៤. លោក កេត សេរីភក្ត្រ និង អ្នកស្រី ប៉ុល ហត្ថា..... ស.វ.អ.
៧៥. ខ.សិ.ឡុង អ៊ឹមស.វ.អ.
៧៦. ខ.សិ.ច័ន្ទ ប៉ុណ្ណារី.....ស.វ.អ.
៧៧. ខ.ស.ប៊ុន ហេង ខ.សិ.ជុំ សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ.....អូស្ត្រាលី
៧៨. ខ.សិ.ឱម លក្ខណា ព្រមទាំងបុត្រធីតាអូស្ត្រាលី
៧៩. ខ.ស.លីម ធីនសូ ខ.សិ. អ៊ឹង ឆាយហូ + បុត្រ.អូស្ត្រាលី
៨០. ខ.ស.ឡុង អាំងលី ខ.សិ. សេង ចិន្តា + បុត្រ អូស្ត្រាលី
៨១. ខ.សិ. ទិត នាងអូស្ត្រាលី
៨២. ខ.ស.ប៊ុច រឿត ខ.សិ.ញូង ស៊ាងម៉េង+ បុត្រអូស្ត្រាលី
៨៣. ខ.សិ. ឈ គឹមស៊ិន និង ក្រុមគ្រួសារអូស្ត្រាលី
៨៤. ខ.សិ. សេង សៀងឈុន ព្រមទាំងបុត្រ អូស្ត្រាលី
៨៥. ខ.សិ.សំរិត ស៊ីវនអូស្ត្រាលី
៨៦. ខ.សិ. អ៊ុក ណារី ព្រមទាំងបុត្រ អូស្ត្រាលី
៨៧. កញ្ញា ស៊ុយ ដាណែត អូស្ត្រាលី
៨៨. ខ.ស.យ៉ង់ សិន និងខ.សិ.នន់ ហេង + បុត្រ..... អូស្ត្រាលី
៨៩. ខ.ស.សំ សុខគុណ ខ.សិ.លីសៀមហៀង+ បុត្រ .. អូស្ត្រាលី
៩០. ខ.ស.សរ ប៊ុនធៀង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ..... អូស្ត្រាលី

៩១. ឧ.សិ.ទ្ធុ ពុច ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.....	អូស្រ្តាលី
៩២. យាយប្រាក់ខាត់+ឧ.ស.ស៊ិនសាន+ឧ.សិ.សម្បត្តិ គង់ ...	អូស្រ្តាលី
៩៣. ឧ.ស.រស់ សារ៉ែន ឧ.សិ.គង់ សារឿង+បុត្រ.....	អូស្រ្តាលី
៩៤. ឧ.ស.អ្នំវ ឈីវ ឧ.សិ.ពា ស៊ីម + បុត្រនិងចៅ	អូស្រ្តាលី
៩៥. ឧ.ស.ឃិន ចុងអាន ឧ.សិ.ម៉ែងគឹមស៊ាន+ បុត្រ.....	អូស្រ្តាលី
៩៦. ឧ.ស.សុខ សារឿន ឧ.សិ.មោក មី + បុត្រ.....	អូស្រ្តាលី
៩៧. ឧ.សិ.យុង សុន ព្រមទាំងបុត្រ.....	អូស្រ្តាលី
៩៨. លោក យូណូស អាស៊ីស អ្នកស្រី ហុក ណារី+ បុត្រ ...	បារាំង
៩៩. ឧ.ស.អ្នំវ ជួនណារេត ឧ.សិ.អ្នំវ សោភ័ណ+ បុត្រ.....	បារាំង
១០០. ឧ.ស. ឡុក ប៊ុនអ៊ុវ និងឧ.សិ.តាន់ ស៊ីវឡាង+ បុត្រ.....	បារាំង
១០១. ឧ.សិ. អ៊ុង យ៉េកសាង ព្រមទាំងបុត្រ	បារាំង
១០២. ឧ.ស. ឡោ សេងជ្រុន ឧ.សិ.ផាំង លី និងបុត្រ.....	បារាំង
១០៣. ឧ.សិ. ជា ម៉ាក់លាង	បារាំង
១០៤. ឧ.ស.ហ្វាន់ វ៉ាន់ហ្វូ និងឧ.សិ.ហ្វាន់ យូលាង	បារាំង
១០៥. ឧ.ស.ឈឹម ហុកអាន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	បារាំង
១០៦. ឧ.សិ.គឹម មុយ ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	បារាំង ១០៧.
ឧ.សិ.ទាវ គឹមហ៊ួន ព្រមទាំងកូនចៅ	បារាំង ១០៨.
ឧ.សិ.ជៀប រុន ព្រមទាំងបុត្រជីតា	បារាំង ១០៩.
ឧ.សិ.ម៉ាក លាង	បារាំង ១១០.

ឧ.ស.បាន ណារិន ឧ.សិ.ហោ ចន្ទ និងបុត្រ	បារាំង	១១១.
ឧ.ស.ជីន ជុង និងភរិយា.....	បារាំង	១១២.
ឧ.សិ.ឆាយ សិន ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ+ចៅទួត.....	កាណាដា	១១៣.
ឧ.ស.ពុធ ប៉ោលាង ឧ.សិ. ហ៊ុន ស៊ីវអៀង	កាណាដា	១១៤.
Chhem Sokreth et Puth Kunthea	កាណាដា	១១៥.
ឧ.សិ. អ៊ា នៅ ព្រមទាំងបងប្អូនកូនចៅ	កាណាដា	១១៦.
ឧ.សិ. ចំណាន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	កាណាដា	១១៧.
ឧ.សិ. លី វន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	កាណាដា	១១៨.
ឧ.សិ.ស៊ុយ ជារលី ព្រមទាំងកូនចៅ	កាណាដា	១១៩.
ឧ.ស.ឡាវ លាងថេង ឧ.សិ.ពីង ឈីវអ៊ាន.....	កាណាដា	១២០.
ឧ.សិ.លាន មិត	កាណាដា	
១២១. ឧ.សិ.តាន់ រួចឆាយ	កាណាដា	
១២២. ឧ.ស. យន្ត-សួន ឧ.សិ. តាំង ឈុងប៊ុយ និងបុត្រ	ក.ព.	
១២៣. ឧ.ស.ឆ្នាំ (ធម្ម) ប៊ុនស្រុន ឧ.សិ.យ៉ែម សូស្តី+បុត្រ ...	ក.ព.	
១២៤. ឧ.ស.សយ ស៊ីផាន់ណា និងឧ.សិ.ម៉ៅ សុផល+បុត្រ ..	ក.ព.	
១២៥. ឧ.សិ. ច័ន្ទ-បុប្ផាណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា	ក.ព.	
១២៦. ឧ.ស. យូ ម៉េង និង ឧ.សិ. ជួន សំណាង.....	ក.ព.ស.	
១២៧. ឧ.ស.ម៉ៅ សុគន្ធ ឧ.សិ.អ៊ឹង-យ៉េកហួយ និងបុត្រ	ក.ព.	
១២៨. ឯ.ឧ. អ៊ុក-ប្រាំង និង ជ.ទ.ញ៉ែម-សេដ្ឋា +បុត្រ	ក.ព.	

- ១២៩. ឯ.ឧ. ធី តាយី និង ជ.ទ. ហេង មុនីវត្ត + បុត្រ ភ.ព.
- ១៣០. ឯ.ឧ. ថែម វីឡា និង ជ.ទ. សុខា ស្វីលីវណ្ណ + បុត្រ ភ.ព.
- ១៣១. ឯ.ឧ. ឧកញ៉ា ប៊ុត គឹមស៊ាន ជ.ទ. ឈួន ទូច+ បុត្រ ប.ប.
- ១៣២. ឧកញ៉ា សេង ឆាយអ៊ូរ ឧ.សិ. កាំង ហ្គីចណែ+ បុត្រ ... ភ.ព.
- ១៣៣. ឧ.សិ. ប៉ក់ សូត្រសុភាព ព្រមទាំងបុត្រ ភ.ព.
- ១៣៤. ឧ.ស. ប៉ុល.នាង និង ឧ.សិ. គ្រៀល.ស៊ីយ៉ា + បុត្រ ភ.ព.
- ១៣៥. ឧកញ៉ា ស៊ិន សុខា និងលោកជំទាវ សុខា ផល្លី ភ.ព.
- ១៣៦. ឧ.សិ. ហេង.ស៊ីវខេង + ម្តាយឈ្មោះ អៀង.ហ្គីច ... កណ្តាល
- ១៣៧. ឧ.ស. យឹម.ស៊ីមុន្នី ឧ.សិ. យូ.ប្លូលីន និងបុត្រ ភ.ព.
- ១៣៨. ឧ.ស. ឡាយ.សុខុម ឧ.សិ. សួន.ចន្ទា និងបុត្រ ភ.ព.
- ១៣៩. ឧ.ស. ជឹម.ញាណ ឧ.សិ. កាំង.ប្លូលីន និងបុត្រ ក.ព.ស.
- ១៤០. ឧ.សិ. ប្លូអាន.ស៊ីវុត្តា ភ.ព.
- ១៤១. ឧ.សិ. ប្លូ ជារ៉ាណ ភ.ព.
- ១៤២. ឧ.សិ. ម៉ៅ សុន្តា ភ.ព.
- ១៤៣. ឧ.សិ. សាក់.ស៊ាងអេង ព្រមទាំងបុត្រ ភ.ព.
- ១៤៤. ឧ.សិ. ជា.ផាត ព្រមទាំងបុត្រ ភ.ព.
- ១៤៥. ឧ.ស. ស៊ីវ សៅវី និង ឧ.សិ. ស្រៀង រូចលាង ភ.ព.
- ១៤៦. ឧបាសិកា គា.ស៊ីន ព្រមទាំងបុត្រ ភ.ព.
- ១៤៧. ឧ.ស. អ៊ុក.សាម៉ាណាវ៉ា ឧ.សិ. ហ៊ាប.តេង និងបុត្រ.... ភ.ព.

១៤៨. ឧ.ស. ម៉ៅ-ស្រ៊ិន ឧ.សិ. ទូច-ស៊ិនហ៊ិន និងបុត្រ.... ភ.ព.
១៤៩. ឧ.ស. ម៉ែន-សៀន ឧ.សិ. អៀង ណារី និងបុត្រ ... ភ.ព.
១៥០. ឧ.សិ. សយ វណ្ណា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ ភ.ព.
១៥១. ឧ.សិ.ហេង ប្តីស្រីនាថ+ កូនឯមភក្តី+ ភរិយា+ បុត្រ ភ.ព.
១៥២. លោក សែន-សុវណ្ណវិទ្យា និងភរិយា ភ.ព.
១៥៣. ឧ.សិ. កង-ភីម ភ.ព.
១៥៤. ឧ.សិ. កាន់-ជាលី និងពុទ្ធបរិស័ទខេត្តសៀមរាប ស.វ.
១៥៥. ឧ.សិ. ឯម សុខន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ភ.ព.
១៥៦. ឧ.សិ.ជុំ ឆាយ, ឧ.សិ.ជុំ ណារ៉ា+ ជុំ ពិសិដ្ឋ+ ជុំ សុជាតិ . ភ.ព.
១៥៧. ឧ.សិ. ស៊ីវ យក់លី ភ.ព.
១៥៨. ឧ.ស. ជាន យ៉ែត ឧ.សិ. សុក ចេង ព្រមទាំងបុត្រ .. ភ.ព.
១៥៩. ឧ.ស. សោម រតនៈ ឧ.សិ. ស៊ីប វណ្ណា + បុត្រ..... ព.វ.
១៦០. ឧ.ស. ហេង សម្បជ្ជ ឧ.សិ. ស៊ិនគន្ធា ភ.ព.
១៦១. យុវជន ជា សុភ័ក្ត្រ និងមាតាបិតា ភ.ព.
១៦២. ឧ.សិ.ហ៊ុយ សុខម៉ា និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ ភ.ព.
១៦៣. ឧ.ស.គង់ សុគន្ធ ហៅជូតឹមសែ + បុត្រីគន្ធម័ន្ធដារា... ភ.ព.
១៦៤. ឧ.សិ. វណ្ណ មុនី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ភ.ព.
១៦៥. ឧ.ស.កៅ យាង និង ឧ.សិ. ឈុន លន និងកូនចៅ ភ.ព.
១៦៦. ឧ.សិ. ព្រំ សុភាព ភ.ព.

១៦៧. ឧ.សិ. សុខ ភ្លង និង ឧ.សិ. សុខ ផៃ	ភ.ព.
១៦៨. ឧ.សិ. អ៊ុក លន់ និងក្រុមវេន ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព. ១៦៩.
ឧ.សិ. គង់ ម៉ែ ច្បារអំពៅ	ភ.ព. ១៧០.
ឧ.សិ.លី ស៊ីវជ្ឈ ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព. ១៧១.
ឧ.សិ.មុំ ទូច និងកូនឧ.សិ.សាមុល គឹមធន់	ភ.ព. ១៧២.
ឧ.ស.ម៉ៅ វ៉ាន និង ឧ.សិ.ធន់ សំបូរ ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៧៣. ឧ.សិ.តា យូអេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
១៧៤. លោក ម៉េង ហ៊ី អ្នកស្រី ម៉ាន ស៊ីសុថា និងបុត្រ	ភ.ព.
១៧៥. ឧ.ស.ចៅ ហ្វា ឧ.សិ.ឡា គឹមសាន និងបុត្រ	ភ.ព.
១៧៦. ឧ.ស.ជិន ដេត និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៧៧. ឧ.សិ.រៀន គង់+ស្វាមី និង លោក ប្រាក់ ខេមរិន្ទ+ភរិយា	ភ.ព.
១៧៨. ឧ.សិ.ឯម សុខយឹម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
១៧៩. លោកយាយ ប៊ុន យ៉ាំ ព្រមទាំងកូន និងចៅ	ភ.ព.
១៨០. ឧ.ស.សុខ និង ឧ.សិ.សៅ ព្រមទាំងនាង សឹង តា ..	ភ.ព.
១៨១. ឧ.ស.កាន់រ៉ាត់ ឧ.សិ.កែវកល្យាណ+ក.កាន់សុថាវត្ថុ.	ភ.ព.
១៨២. ឧ.សិ.អ៊ុតឆេងស៊ី ក្រុមវេនថ្ងៃ២កើតវត្តព្រះពុទ្ធមានបុណ្យ	ភ.ព.
១៨៣. ឧ.សិ.អ៊ុច សានី+ស្វាមី និង ឧ.សិ.យឹមសាវ៉ាន់+ បុត្រ	ភ.ព.
១៨៤. ឧ.សិ.តាំង ស៊ុយគឹម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	ភ.ព.
១៨៥. ក្រុមឧ.ស.អ៊ុច សុខុន វេនប្រចាំខែវត្តសុវណ្ណបទុម...	ភ.ព.

១៨៦_ ក្រុមឧ.ស.ចាប់ម៉ុងឡេង+ឈាង ហុង វេន៩កើតសំពៅមាស ភ.ព.	
១៨៧_ ឧ.ស.ហេង ឆៃទិត ឧ.សិ.រស់ ម៉ាលី ព្រមទាំងបុត្រ ភ.ព.	
១៨៨_ ឧ.ស.ឡាយហ៊ុយទ្រៀង ឧ.សិ.លាកណាក់ និងបុត្រ ភ.ព.	
១៨៩_ ឧ.ស.តូច ផាន់ណាស៊ី ឧ.សិ.សុខ ច័ន្ទណាវិទ្យា+បុត្រ.. ភ.ព.	
១៩០_ ឧ.ស.សូរ សារីម ឧ.សិ.បុង ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រ ភ.ព.	
១៩១_ ឧ.សិ.ហែម វណ្ណា និងឧ.សិ.ហែម វុឌ្ឍិ + បុត្រ ភ.ព.	
១៩២_ ឧ.ស.យ៉ាំ ស្រែន ឧ.សិ.អ៊ុល សេងលាង និងបុត្រ.. ភ.ព.	
១៩៣_ ឧ.ស.ស៊ុនវ៉ា+យានថៃ+ឧ.ស.ស៊ុនម៉េងស្រីន+ប្អូនស៊ុន ភ.ព.	
១៩៤_ ឧ.សិ.ជាំ សុណារី	ភ.ព. ១៩៥.
ឧ.ស.ភាវ សាន និងឧ.សិ.ប៉ក់ សុបុណ្យ+ បុត្រ.....	ភ.ព. ១៩៦.
ឧ.ស.ម៉ុង យឿនវណ្ណៈ ឧ.សិ.ប៉ក់ សូត្រសុន្ទី+ បុត្រ..	ភ.ព. ១៩៧.
ឧ.សិ.ឈួន គឹមនី និងបងប្អូន កូនក្លុយ	ភ.ព. ១៩៨.
ឧ.សិ.ត្រី ណែប៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព. ១៩៩.
ឧ.សិ.ច្រឹង គឹមស្រី ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព. ២០០.
ឧ.ស.ម៉ៅ ផុន និងមាតា យស សម្បត្តិ	ភ.ព. ២០១.
ឧ.ស.ម៉ៅ សយ និងឧ.សិ.គង់ ចំរើន + បុត្រ	ភ.ព. ២០២.
ឧ.សិ.ហ៊ុយ ព្រឿងគឹមស្រីង + បុត្រ និងចៅ.....	ភ.ព. ២០៣.
ក្រុមឧ.ស. ម៉ុង យេន វត្តសំពៅមាស	ភ.ព. ២០៤.
ឧ.សិ.ចៅ ហៀក ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព. ២០៥.

ឧ.ស.ខៀវ ជឿប និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ + ចៅ ភ.ព.	២០៦.
ឧ.សិ.តាំង លីគាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ + ចៅ .. ភ.ព.	២០៧.
ឧ.សិ.លឹម ផលវិទ្យា	ភ.ព. ២០៨.
ឧ.សិ.កាំង ប៉ោទាង និង ឧ.ស.ហេ អេន + ភូនចៅ	ភ.ព.
២០៩. ឧ.សិ.លឹម មួយគា លោក យុន ឈុន្នី+ អ្នកស្រី ទី មុំ	ភ.ព.
២១០. ឧ.ស.ស៊ីម សុង ឧ.សិ.ផៃ គាង + ពុទ្ធបរិស័ទផ្សារកអណ្តើក	ព.វ.
២១១. ឧ.សិ. ថៃ នាថ និងបុត្រ.....	ភ.ព.
២១២. លោក រឿង សេដ្ឋា អ្នកស្រី នាង ជួនអេង និងបុត្រ.	ភ.ព.
២១៣. ឧ.ស.បេង ហុងសុជាតិដារីង ឧ.សិ.ប៉ក់ សុខបូជាន+ បុត្រី	ភ.ព.
២១៤. ឧ.សិ.លឹម អេង ព្រមទាំងបុត្រ	ភ.ព.
២១៥. ឧ.ស.ង្វីវ គា ឧ.សិ.ឈុន គឹមអេង + បុត្រ.....	ប.ប.
២១៦. លោក លាភ ឆាយ អ្នកស្រី ហែម ពៅ + បុត្រ.....	
២១៧. លោក ម៉េង សាខន ឧ.សិ.ចាន់ សុខា + បុត្រ.....	
២១៨. ឧ.សិ.យាន ច័ន្ទលី	
២១៩. ឧ.សិ.លឹម រូចហាំង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	
២២០. ឧ.ស.ស្រូ ងាម និង ឧ.សិ.ហ៊ឹង ម៉ន	
២២១. ឧ.សិ.យឹម សារ៉ាត និងឧ.សិ.លី ហ្គេចឡាង+ស្វាមី+ បុត្រ.	
២២២. លោក ស៊ា រស់ អ្នកស្រី ញ៉ែប ដាវ៉េត និងបុត្រ	
២២៣. ឧ.សិ. ជា គឹមហឿន ព្រមទាំងបុត្រ.....	

២២៤. ឧ.ស. ស៊ុយ ជូ និងឧ.សិ. តាំង ទៀង
២២៥. លោក សួន បូរា អ្នកស្រី ហួន ចាន់ជូ ព្រមទាំងបុត្រ
២២៦. ឧ.ស. ប៊ូច ប៊ូរី ព្រមទាំងបុត្រ.....
២២៧. ឧ.ស. កែវ ឆាត ឧ.សិ.កាន គីរសុខា + កូនចៅ
២២៨. ឧ.សិ.រស់ សេរី និងឧ.សិ.សៀ ចន្ទា.....
២២៩. ឧ.ស.គឹម ចាន់ជា
២៣០. ឧ.សិ.រៀល យ៉ួន ព្រមទាំងបុត្រ
២៣១. ឧ.សិ.អៀ ជាលៀង
២៣២. លោក តាំង តៃស្រីវ អ្នកស្រី ឈឹម ចាន់ណា និងបុត្រ ...
២៣៣. ឧបាសិកា ឈុន តាំងសៀក ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.....
២៣៤. ឧ.ស.ឧង ឆែម ឧ.សិ.អ៊ុយ អាត និងបុត្រ
២៣៥. ឧ.ស. ឡឿ សេង ឧ.សិ.លឹម យី និងបុត្រ
២៣៦. ឧ.ស.សុខ សារឿន ឧ.សិ.ទូច ម៉ុម ហៅយឹម និងបុត្រ ..
២៣៧. ឧ.សិ. ទូច លឹមអាំង និងឧ.សិ.ទូច សុផានី
២៣៨. ឧ.ស.គង់ សៀងហៃ ឧ.សិ.ប៉ក់ សូត្រតារាភិឱន+ បុត្រ....
២៣៩. ក្រុមវេនចង្កាន់,១កើតសំពៅមាស,៦កើតចំបក់មានជ័យ,១១កើត
សុវណ្ណបទុម,១រោចផុតង្គ,៦រោចនិគ្រោធវ័ន,១០រោចវេទុវ័ន.ភ.ព
២៤០. មណ្ឌលសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាមណីវត្ត ខេត្តពោធិ៍សាត់ ព.ស.
២៤១. ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទស្រុកមង្គលប្បី+សិរីសោភ័ណ ប.ម.ជ.

២៤២. ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទនៅទីក្រុងស៊ីតនី ប្រទេសអូស្ត្រាលី.....

២៤៣. ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទចិត្តបុណ្យក្នុងសហគមន៍ធម្មទាន.....

~~~~~

នាមពុទ្ធបរិស័ទដែលមានសន្និ

បរិច្ចាគប្រាក់បោះពុម្ពសៀវភៅនេះ

១-	ឧ.ស.វាំង សារុត និង ឧ.សិ.គង់ ស៊ីណាត ព្រមទាំងបុត្រ	២០០០ \$
២-	ឧ.ស.ឡៅ ហោ ឧ.សិ.ង៉ោ ស៊ូអេង ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ..	៥០០ \$
៣-	ឧកញ៉ា សុខ សុខា លោកជំទាវ ចាន់ លាង ព្រមទាំងបុត្រ	៣៥០ \$
៤-	ឧ.ស.សោម រតនៈ និង ឧ.សិ.ស៊ុប វណ្ណា ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ .	២៥០ \$
៥-	ឧកញ៉ា សេង ឆាយអ៊ូរ និង ឧ.សិ.កាំង ហ្គីចណែ + បុត្រ	២០០ \$
៦-	ឧ.សិ.ម៉ន ប៊ុណ្ណារី	២០០ \$
៧-	ឧ.សិ.លឹម ឈីវឃី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.....	២០០ \$
៨-	លោកយាយ ជីវ អ៊ឹម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០០ \$
៩-	ឧ.សិ.ស្រង់ ឡេង ព្រមទាំងបុត្រ	២០០ \$
១០-	ឧ.ស.រស់ ផាន និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១៦០ \$
១១-	ឧ.ស.លឹម ហុងលី ឧ.សិ.ស៊ឹម តេងគី.....	១៥០ \$
១២-	ឯកឧត្តម អ៊ុត ប្រាំង លោកជំទាវ ព្រឹម សេដ្ឋា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
១៣-	ឧ.សិ.ឆាយ សិន ព្រមទាំងបុត្រធីតា និងចៅ+ចៅទួត	១០០ \$
១៤-	ឧ.ស.ពុធ ប៉េលាង និងឧ.សិ.ហ៊ុន ស៊ីវអៀង ព្រមទាំងបុត្រ ...	១០០ \$

១៥-	M. CHHEM SOKRETH et Mme PUTH KUNTHEA	១០០ \$
១៦-	M. SU SOKUNORA et Mme INN VISAL-NARITA et RAKSA	១០០ \$
១៧-	ឧ.ស.ស៊ីន ប៉ាន និង ឧ.ស.សុខ យ៉ាន	១០០ \$
១៨-	ឧ.ស.ឡេវី ស៊ីម	១០០ \$
១៩-	ឧ.ស.លីម រ៉ូចស្កន	១០០ \$
២០-	ឧ.ស.អៀវ ប៊ែងឈាង ឧ.ស.លីម ហ្គីនឆាយ + កូនចៅ.....	១០០ \$
២១-	ឧ.ស.ម៉ែង លាភ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០ \$
២២-	ឯកឧត្តម ឧកញ៉ា ទុយ គី លោកជំទាវ កង វុទ្ធា ហៅស្រីម៉ៅ+បុត្រ	១០០ \$
២៣-	ភិក្ខុ ហុក ឈាង.....	១០០ \$
២៤-	ឧ.ស.ម៉ែន បុប្ផណា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
២៥-	ឧ.ស.សុខ តែល និងភរិយា ព្រមទាំងបងប្អូន កូនក្មួយ.....	១០០ \$
២៦-	សុច ស្នួរអេង.....	១០០ \$
២៧-	ឧ.ស.ខេង ជិង ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០ \$
២៨-	ឧ.ស.ជួរ រ៉េន.....	១០០ \$
២៩-	Dr Li Hong សី ហុងយី +Mrs Yong Jing យ៉ាង ជីង.....	១០០ \$
៣០-	ឧ.ស.ឡុង អ៊ឹម.....	១០០ \$
៣១-	ឧ.ស.ផាំង ស្រួយ ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ	១០០ \$
៣២-	ឧ.ស.ឱម សក្ខណា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
៣៣-	លោក ឃីត ស្នួនាត អ្នកស្រី ហ៊ុន ម៉ារ៉ាសី.....	១០០ \$
៣៤-	លោក ស លាង អ្នកស្រី អ៊ុន កាន់យ៉ា.....	១០០ \$
៣៥-	លោក ឈុន សុំណេត និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០ \$

៣៦-	ឧ.សិ.លីម តាមទី.....	១០០ \$
៣៧-	ឧ.សិ.ស្រង់ អែ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០ \$
៣៨-	លោកតា ហ៊ុន លីមហៀង ឧ.សិ.ឆេង លី + បុត្រ.....	១០០ \$
៣៩-	ឧ.ស.អ៊ុន ឆាយត្រី និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០ \$
៤០-	ឧ.សិ.សៀក អេង (ពូសិឡែន)	១០០ \$
៤១-	ឧ.ស.ជិន ស៊ុនហុង និង ឧ.សិ.ម៉េង វ៉ូចលីម ព្រមទាំងបុត្រ ...	១០០ \$
៤២-	ឧ.សិ.គុជ ជួក ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៩០ \$
៤៣-	លោក ហាក់ សៅខុន អ្នកស្រី ចៅ គិញ.....	៦០ \$
៤៤-	ប្រាក់បូជាព្រះធម៌បុណ្យសពឧ.សិ.ឈុត សុផា ២១០.០០០រ +	៥៦ \$
៤៥-	លោកម្ចាស់ សុមនោ ហេង ប៉ុនជា និងញោម.....	៥២ \$
៤៦-	ឯកឧត្តម ថែម វីឡា លោកជំទាវ សុខា ស៊ុលីវណ្ណ និងបុត្រធីតា	៥០ \$
៤៧-	ឧកញ៉ា ស៊ុន សុខា និងលោកជំទាវ សុខា ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៤៨-	ឧ.សិ.អៀង គឹមហួយ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥០ \$
៤៩-	ឧ.សិ.មុយ ចេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥០ \$
៥០-	ឧ.សិ.កាន់ គីន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥០ \$
៥១-	ឧ.សិ.ឡៅ គឹមអេង	៥០ \$
៥២-	ឧ.សិ.អោន ម្ល៉ះ ព្រមទាំងបុត្រនិងចៅ	៥០ \$
៥៣-	ឧ.ស.ខឹប ឡាយហៀង និង ឧ.សិ.ខៀវ ស៊ីន្ទន.....	៥០ \$
៥៤-	លោក EDWARD STRAUSS លោកស្រី SIDONIE STRAUSS	៥០ \$
៥៥-	ឧ.ស.អ៊ុង ហ៊ួចឡេង ឧ.សិ.តាំង ប៉េជីង (ទន់)	៥០ \$
៥៦-	ឧ.ស.ម៉ូរី ធីម ឧ.សិ.ហ៊ាន ណាយីម ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥០ \$

៥៧-	ឧ.សិ.អេង លាង.....	៥០ \$
៥៨-	ឧ.សិ.អ៊ុន ឈូក.....	៥០ \$
៥៩-	លោក សំណាង យឹម អ្នកស្រី ឡូ រ៉ា យឹម	៥០ \$
៦០-	ឧ.សិ.ប៊ីត ថងខាំ ឧ.សិ.សាន គិន អ្នកគ្រូ សាន ផល្លិន.....	៥០ \$
៦១-	ឧ.សិ.ហឿង ណែឈុន.....	៥០ \$
៦២-	ឧ.សិ.គង់ សារឿង.....	៥០ \$
៦៣-	ឧ.សិ.ថែម ចំរ៉ាត់.....	៥០ \$
៦៤-	ឧ.ស.សយ ស៊ីផាន់ណា និង ឧ.សិ.ម៉ៅ សុផល ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៦៥-	ឧ.ស.តាន់ ស៊ុនឡាយ ឧ.សិ.ឡេង គឹមហ៊ុយ + បុត្រ.....	៥០ \$
៦៦-	កញ្ញា ប៊ុន សាន្ត.....	៥០ \$
៦៧-	ឧ.សិ.សក់ សាន់នី + ឧ.សិ.សក់ សាលី.....	៥០ \$
៦៨-	ឧ.សិ.សែន សុខា.....	៥០ \$
៦៩-	ឧ.សិ.សែន សារី.....	៥០ \$
៧០-	ឧ.សិ.ព្យុហ៍ សុផន.....	៥០ \$
៧១-	ឧ.សិ.លិម ស្វីណែ.....	៥០ \$
៧២-	លោក ទេព សោភា ឧ.សិ.ខុន វណ្ណា.....	៥០ \$
៧៣-	ឧ.ស.ម៉ៅ សយ ឧ.សិ.គង់ ចំរើន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥០ \$
៧៤-	ឧ.សិ.តាំង ស៊ុយគឹម + បុត្រ.....	៥០ \$
៧៥-	ឧ.សិ.តាំង ប៉ៅណែ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥០ \$
៧៦-	ក្រុមគ្រួសារសព លោកស្រី សុមេធា.....	៥០ \$
៧៧-	ឧ.ស.ឡោ សេងជ្រុន និង ឧ.សិ.ផាំង លី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.	៥០ \$

៧៨-	ឧ.សិ.តុល ច័ន្ទប្បិ ..... ៥០ \$
៧៩-	ពុទ្ធបរិស័ទខេត្តកំពត (តាមរយៈ ឧ.ស.ហាង គិន) ..... ៥០ \$
៨០-	ឧ.សិ.ហុក ណារី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ ..... ៥០ \$
៨១-	ឧ.សិ.ពត សារ៉ាន់ ឧ.ស.ចាន់ យូរ៉ាន់ ព្រមទាំងបុត្រ..... ៤០ \$
៨២-	ឧ.សិ.ឯម សាម៉េ ព្រមទាំងកូនចៅ (ញូសឿន) ..... ៤០ \$
៨៣-	ឧ.ស.ស៊ុន ដារិន ឧ.សិ.ទូច ច័ន្ទឌី + បុត្រ..... ៤០ \$
៨៤-	ឧ.សិ.ទីវ សារ៉េម..... ៤០ \$
៨៥-	ឧ.សិ.ស៊ឹម ប៊ុច ព្រមទាំងបុត្រ..... ៤០ \$
៨៦-	ប៊ុនលី លុញ..... ៣០ \$
៨៧-	ឧ.សិ.សាន ស៊ាន ព្រមទាំងកូនចៅ..... ៣០ \$
៨៨-	លោក លឹម គីអេង អ្នកស្រី សារ៉ា ចិន្តា..... ៣០ \$
៨៩-	លោកយាយ ឧត្តមា ពេជ្រ អូន..... ៣០ \$
៩០-	ឧ.ស.ម៉ៅ សូតិមសាន និង ឧ.សិ.ញ៉ាន លីកា ..... ៣០ \$
៩១-	ឧ.ស.ជន ឈាងលី ឧ.សិ.ហាំ លន..... ៣០ \$
៩២-	លោកយាយ រត្ន សាន ..... ៣០ \$
៩៣-	ឧ.សិ.សូរី ទី..... ៣០ \$
៩៤-	អ្នកស្រី គង់ វង្សសិរីមុនី ព្រមទាំងញាតិមិត្ត.....៩៩៥០រ + ២៧ \$
៩៥-	ឧ.ស.យន្ត សួន និង ឧ.សិ.តាំង ឈុងប៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ ..... ២៥ \$
៩៦-	ឧ.ស.ហ៊ុយ កេង ឧ.សិ.លឹម ត្រៀម + បុត្រ..... ២៥ \$
៩៧-	លោក កាន់ គង់ និងអ្នកស្រី ជីវី យួម ..... ២០ \$
៩៨-	លោក លឹម ពួយលី និង អ្នកស្រី ណាំ មួយ ..... ២០ \$

៩៩-	ឧ.សិ.ស្បែក ជី	២០ \$
១០០-	ឧ.សិ. ថ្លូ សម្បត្តិ.....	២០ \$
១០១-	ឧ.សិ.អ៊ុក លន់ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
១០២-	ឧ.សិ.ជា ថាវ	២០ \$
១០៣-	ឧ.សិ.ជីវ រូចម៉ែង.....	២០ \$
១០៤-	ឧ.ស.រត សុផេង ឧ.សិ.ហឿង ណែលុន ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០ \$
១០៥-	ឧ.ស.កៅ ឈឺន ឧ.សិ.ខែក ឡើម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០ \$
១០៦-	ឧ.ស.ធួ ឈន ឧ.សិ.យិប ផម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០ \$
១០៧-	ឧ.ស.ជុំ លាង និង ឧ.សិ.ចៀម អិន ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១០៨-	ឧ.ស.ហុង ជ្រិន ឧ.សិ.ឡេង ចំរើន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០ \$
១០៩-	អ៊ុង គឹមឈាង + ឈាង សុកខេង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០ \$
១១០-	លោកម្ចាស់ ឡាំ ប៉េង.....	២០ \$
១១១-	ឯកឧត្តម កាន់ រ៉ាត់ និង ឧ.សិ.កែវ កស្សាណ+កញ្ញា កាន់សុផាវ័ត្ត	២០ \$
១១២-	ឯកឧត្តម ម៉ុង ខុម ឧ.សិ.ឡេង ហឿន ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០ \$
១១៣-	ឧ.ស.ឡាយ សុខុម និង ឧ.សិ.សួន ចន្ទា ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១១៤-	យុវជន ខុម ច័ន្ទឌីណា.....	២០ \$
១១៥-	យុវជន ហាំង ពុធដានី.....	២០ \$
១១៦-	យុវជន ហាន សីហៈ.....	២០ \$
១១៧-	កញ្ញា ហាំង គាដារ៉ា.....	២០ \$
១១៨-	កញ្ញា ស៊ុយ ដាណែត	២០ \$
១១៩-	ឧ.សិ.ពូ ហាំង.....	២០ \$

១២០-	ឧ.សិ.ផេង ឈូក.....	២០ \$
១២១-	ម៉ា ឧ.សិ. សៀវ វ៉ាន់ និង ឧ.សិ.ឆាយ សែង.....	២០ \$
១២២-	លោកស្រី ឆាយ ហ៊ុន និង កញ្ញា ឆាយ ទូច.....	២០ \$
១២៣-	ឧ.សិ.ជួ ស្រី.....	២០ \$
១២៤-	ឧ.សិ.តាំង លីតាង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០ \$
១២៥-	ឧ.សិ.សុខ ខេម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០ \$
១២៦-	ឧ.សិ.វ៉ែន ឡុង.....	២០ \$
១២៧-	ទីវ សូ + ទីវ វឌ្ឍី ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០ \$
១២៨-	ឧ.ស.ហេង វ៉ែន.....	២០ \$
១២៩-	ឧ.សិ.ជា សុណារី.....	២០ \$
១៣០-	ឧ.ស.ជា ស៊ីវត្តានា និង ឧ.សិ.ឃុន សួនីម៉ា.....	២០ \$
១៣១-	ឧ.ស.ប៊ុល នាង និង ឧ.សិ.ត្រៀល ស៊ីយ៉ា ព្រមទាំងកូនចៅ...	២០ \$
១៣២-	ឧ.សិ.គង់ គឹមស្រួយ ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៣៣-	ឧ.សិ.យាន ច័ន្ទលី.....	២០ \$
១៣៤-	លោកយាយ នូវ ហៃ + ឧ.សិ.ស៊ីវ ឡេង.....	២០ \$
១៣៥-	លោក នុត វន្តា អ្នកស្រី ម៉ៅ សុភា ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០ \$
១៣៦-	ឧ.សិ.វ៉ាន់ យ៉ាណូរេត.....	២០ \$
១៣៧-	ឧ.ស.ហាង ស៊ា ឧ.សិ.យិត វ៉ាន្តរី.....	២០ \$
១៣៨-	ឧ.ស.ទូច សុន្តរី ឧ.សិ.ស៊ាង មួយទាង.....	២០ \$
១៣៩-	ឧ.សិ.ហង្ស ឡៃហួត.....	២០ \$
១៤០-	ឧ.សិ.ទី ចាំង.....	២០ \$

១៤១-	ឧ.សិ.វណ្ណ មុនី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
១៤២-	ឧ.ស.ហ៊ុំ អ៊ុនសេង ឧ.សិ.ហ៊ុង ស៊ុមណៃ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០ \$
១៤៣-	ឧ.ស.ម៉ឺន សាន់ និង ឧ.សិ.ឡេង ថន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ..	២០ \$
១៤៤-	ឧ.ស.ជឹង វ៉ែងអ៊ាវ និង ឧ.សិ.គឹម យឿង ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ .	២០ \$
១៤៥-	ឧ.សិ.ហូ វ៉ាន់ណៃ ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៤៦-	ឧ.សិ.ឯង សុវណ្ណារ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១៥ \$
១៤៧-	ឧ.ស.ឃួន ឃឿន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១៥ \$
១៤៨-	លោក តាន់ ម៉េង អ្នកស្រី ម៉េង គឹម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១២ \$
១៤៩-	ឧ.ស.សយ សំអុល និងភរិយា + បុត្រ.....	១០ \$
១៥០-	ឧ.សិ.ពៅ សុភាង ហៅយ៉ាង	១០ \$
១៥១-	លោកយាយ យឹម ស៊ុយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
១៥២-	ឧ.ស.តុយ សុធន និង ឧ.សិ.ខាត់ កាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
១៥៣-	ឧ.សិ.គី គឹមហាប់ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៥៤-	ឧ.សិ.ហាក់ ឆាយ	១០ \$
១៥៥-	ច័ន្ទ ទេវី	១០ \$
១៥៦-	ឧ.សិ.លី យ៉ុង	១០ \$
១៥៧-	ឧ.សិ.ឈឿង ដានី	១០ \$
១៥៨-	លោក ត្រួច ឡាំង អ្នកស្រី យិន ពណ៌ង.....	១០ \$
១៥៩-	ឧ.សិ.សំ ចន្ទី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
១៦០-	លោក ជីវី បេងលី និង អ្នកស្រី ក្រូច ណារី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៦១-	អ្នកគ្រូ ជីវី យ៉ា	១០ \$

១៦២-	អ្នកស្រី អ៊ុន ហាច និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៦៣-	លោក គី ប៉ាកជួ និង អ្នកស្រី ជូ ស៊ូហួន	១០ \$
១៦៤-	ឧ.ស.យ៉ត ប៊ុច ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
១៦៥-	ឧ.ស.គីម វ៉ាន់ និង ឧ.សិ.ហេង លីម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
១៦៦-	ឧ.ស.ឃួន វ៉ុត និង ឧ.សិ.លីម គីមស៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៦៧-	ឧ.សិ.អ៊ូរ មុយអ៊ី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
១៦៨-	ឧ.សិ.ហុក យន.....	១០ \$
១៦៩-	ឧ.ស.តូច ម៉ៅ ឧ.សិ.យិន យីន + បុត្រ.....	១០ \$
១៧០-	ឧ.សិ.ស្រីម យន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
១៧១-	ឧ.ស.នូ ឆាវ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៧២-	តាន់ ប៊ុហាក់ និង តាន់ ប៊ុស៊ីម.....	១០ \$
១៧៣-	ឧ.ស.ស្នួន សៀប ឧ.សិ.ញ៉ុក ស៊ីថន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
១៧៤-	ឧ.សិ.ហួត វី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៧៥-	ឧ.សិ.លីវ ថងមួន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
១៧៦-	ឧ.សិ.តាន់ គីមឆេង ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៧៧-	ឧ.ស.យិន យីម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
១៧៨-	អ្នកស្រី អ៊ុង សុភី.....	១០ \$
១៧៩-	ឧ.សិ.អ៊ុន ខាត់ណា ព្រមទាំងបុត្រ អ៊ុន សេរី.....	១០ \$
១៨០-	ឧ.ស.កាយ គន្ធីវី ឧ.សិ.ដា នាង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
១៨១-	ឧ.ស.ម៉ៅ សេង ឧ.សិ.អ៊ឹម សាវ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៨២-	ឧ.ស.ខុក ស៊ាត ឧ.សិ.សយ សាវ៉ាន.....	១០ \$

១៨៣-	ឧ.សិ.ចាន់ ទូច.....	១០ \$
១៨៤-	លោក លី ជិនហាំង និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៨៥-	ឧ.សិ.កាន់ គីន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
១៨៦-	ឧ.ស.លឹម ខ្លុង និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៨៧-	ឧ.ស.តេង លន ឧ.សិ.ប៊ុច រើយ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៨៨-	ឧ.ស.ជួប តាត ឧ.សិ.អិន ឈុនអេង ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៨៩-	ឧ.ស.អាន ចន្ទា ឧ.សិ.គង់ ម៉ុំ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៩០-	ឧ.ស.ឆេង ស្រី ឧ.សិ.ផាន គឹមហ៊ឺ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៩១-	ឧ.ស.អាន គង់ ឧ.សិ.ហេង សីថា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៩២-	ឧ.សិ.ឃុត រ៉ាន់ថា និង ស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
១៩៣-	ឧ.សិ.ឃឹម សារ៉ុន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
១៩៤-	ឧ.សិ.ដួង សាមៀន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
១៩៥-	ឧ.សិ.សុខ ឡេង និងស្វាមី + បុត្រ.....	១០ \$
១៩៦-	ឧ.សិ.បែន សារើយ និងឧ.សិ.ថាប់ ជុំផន ហៅឡើង	១០ \$
១៩៧-	ឧ.សិ.ប៊ុត ម៉ាលី ព្រមទាំងបុត្រធីតា	១០ \$
១៩៨-	ឧ.សិ.និន រ៉ន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
១៩៩-	ឧ.ស.ឡាំ ប៊ុនកែវ ឧ.សិ.គឹម ចាន់ថា (ពៅ)	១០ \$
២០០-	ឧ.សិ.ងាយ ស្លឹក ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២០១-	ឧ.ស.ជាន់ យ៉ែត ឧ.សិ.សុក ចេង.....	១០ \$
២០២-	លោក គឹម គឹមងួន អ្នកស្រី ជាង ម៉ាលី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២០៣-	អ្នកស្រី ញ៉ែប ម៉េងហាក់ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$

២០៤-	ឧ.ស.ជឹម ជំនិត និងម្តាយ ទួត អាត (ពុក ជឹម ជី).....	១០ \$
២០៥-	ឧ.ស.ហឿន ឧ.ស.វើយ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២០៦-	ឧ.ស.លឹម គឹមណា.....	១០ \$
២០៧-	វេជ្ជ. ស៊ឹម យុទ្ធាសា និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២០៨-	ឧ.ស.ដួង រ៉ាវី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២០៩-	កញ្ញា សុខ សាបូរក្ស (ស្រីពៅ).....	១០ \$
២១០-	លោក ឃួន ទ្រី ឧ.ស.ងួន មុយតា ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២១១-	លោក+លោកស្រី យុត នរីជា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២១២-	ឧ.ស.ញឹម សារុន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២១៣-	ឧ.ស.អ៊ុក លន់ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
២១៤-	ឧ.ស.សាំង សារៀម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២១៥-	អ្នកស្រី ជីវ គឹមឆេង ព្រមទាំងកូនក្មួយ.....	១០ \$
២១៦-	អ្នកស្រី ជីវ គឹមអៀវ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២១៧-	ទន្ថបណ្ឌិត នូ ណូវ៉ា លោកស្រី ប៉ែន ចន្ទថុល.....	១០ \$
២១៨-	លោក ស្រុង ចាន់ណា អ្នកស្រី ចន សុធាន ព្រមទាំងបុត្រ...	១០ \$
២១៩-	លោក សរ ចន អ្នកស្រី អ៊ូច សារៀង ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២២០-	ឧ.ស.ឈិត លាក់ + ឧ.ស.ហេន សុភាព ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២២១-	ឧ.ស.ជា សំអាត ឧ.ស.ជី ណារិន្ទ.....	១០ \$
២២២-	ឧ.ស.ចាន់ ទូច ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២២៣-	លោកអាចារ្យ អ៊ឹម ឈាង អ្នកគ្រូ ជិន ហ៊ុច.....	១០ \$
២២៤-	ឧ.ស.ឡឹង រេត ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$

២២៥-	ឧ.សិ.ម៉ឺង សៀម ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២២៦-	លោក គឹម វ៉ាន់ អ្នកស្រី ហេង លឹម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២២៧-	ឧ.សិ.ខេង លាភានី និងអ្នកម្តាយ.....	១០ \$
២២៨-	ឧ.សិ.ឃឹម ណែមួយ	១០ \$
២២៩-	លោក ចាប់ ងួន ឧ.សិ.ស្នួន ឆេងណាង.....	១០ \$
២៣០-	លោក អ៊ឹម ឆយ និងភរិយា ឃឹម ណែឆេង.....	១០ \$
២៣១-	ឧ.សិ.ភាន រ៉ែន.....	១០ \$
២៣២-	ឧ.ស.លាវ ហូរី ឧ.សិ.ផុក គូ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២៣៣-	ឧ.សិ.ហុង ចេង.....	១០ \$
២៣៤-	លោក ឌុច សុគន្ធ អ្នកស្រី សុខ វណ្ណ ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៣៥-	លោកគ្រូពេទ្យ លឿ.....	១០ \$
២៣៦-	ឧ.សិ.គង្គា	១០ \$
២៣៧-	ឧ.សិ.វ៉ាត សាវ៉ន៍.....	១០ \$
២៣៨-	ឧ.សិ.សេង សាំងអួយ និង ឧ.សិ.សេង សាំងអ៊ឹម	១០ \$
២៣៩-	លោក ត្រី ប៊ុន និង ម៉ៅ គឹមជារី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៤០-	អ្នកស្រី ឆេង ប៉ៅឡេង និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៤១-	អ្នកស្រី ងួន ស្រី និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៤២-	អ្នកស្រី ជា ហ៊ុនឡេង និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៤៣-	នាង ហ៊ុយ គឹមស្នូតិ.....	១០ \$
២៤៤-	ឧ.សិ.ឈឹម ផលវិទ្យា និងក្មួយប្រុស វរុណ ភក្តី.....	១០ \$
២៤៥-	ឧ.ស.ម៉ែន សៀន និងឧ.សិ.អៀង ណារី ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$

២៤៦-	ឧ.ស.វ៉ា ឆាំ និង ឧ.សិ.ទុយ សំកុល ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២៤៧-	ឧ.សិ.ជួន ឡេងហាំង និង ឧ.ស.ឆូវ សែ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២៤៨-	ឧ.ស.ពេជ្រ វីសុទ្ធិឱម ឧ.សិ.ស្ងួត សាខន.....	១០ \$
២៤៩-	ឧ.ស.ម៉ី សារីន និង ឧ.សិ.ឡាំង គីមជាង.....	១០ \$
២៥០-	ឧ.ស.ឃួន យ៉ាវ និង ឧ.សិ.មាស ឡែស្រួយ.....	១០ \$
២៥១-	អ្នកស្រី ស្រី ម៉ារី និងបុត្រធីតា.....	១០ \$
២៥២-	ឧ.ស.ជូ និង ឧ.សិ.ហេង ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៥៣-	លោក ងួន សារី លោកស្រី ស លីម ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៥៤-	ឧ.សិ.ហួយ យ៉េង.....	១០ \$
២៥៥-	ឧ.ស.សៅ ណារី ឧ.សិ.អេង វណ្ណា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៥៦-	ឧ.សិ.ប៉ុត ច័ន្ទបុត្ត និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
២៥៧-	អ្នកស្រី យាន ថាវី និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៥៨-	ឧ.ស.ម៉ៅ ស្រីន និង ឧ.សិ.ទូច ស៊ីនហ៊ាន ព្រមទាំងកូនចៅ..	១០ \$
២៥៩-	ឧ.សិ.ភួង សុភ័ស្ត.....	១០ \$
២៦០-	ឧ.ស.ចាន់ ម៉េងគា.....	១០ \$
២៦១-	ឧ.ស.អ៊ុយ ចេង ឧ.សិ.ហ៊ុយ ណានហិ + បុត្រ.....	១០ \$
២៦២-	ឧ.ស.ឈួរ ទ្រី ហៅសាន្ត និង ឧ.សិ.សុខ ច័ន្ទ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៦៣-	ឧ.ស.ចាន់ ប៊ុត ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០ \$
២៦៤-	លោក យឹម សារិន្ទ អ្នកស្រី វីង សុខា ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៦៥-	លោក សុខ ឡៅ អ្នកស្រី សុខ យីន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០ \$
២៦៦-	អ្នកស្រី ភួន កុឡាប ព្រមទាំងប្អូន និងបុត្រ.....	១០ \$

២៦៧-	ឧ.សិ.ទី ចន្ទា.....	១០ \$
២៦៨-	ឧ.សិ.ខ្លីង ណាត	១០ \$
២៦៩-	ឧ.ស.ហេង ហួរ ឧ.សិ.សោម ចិន្ទា + បុត្រ.....	១០ \$
២៧០-	ឧ.សិ.ឈុន សៀន	១០ \$
២៧១-	ឧ.សិ.ផាយ សាក់ + ឈុត សុខា.....	១០ \$
២៧២-	ឧ.សិ.ព្រាប សារឿន	១០ \$
២៧៣-	ឧ.សិ.តូច លីណារ៉ា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៧៤-	ឧ.សិ.ប៊ុង សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៧៥-	ឧ.សិ.សៅ ស៊ុម ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥ \$
២៧៦-	លោក ស្រី វណ្ណា និងភរិយា	៥ \$
២៧៧-	ឧ.សិ.ឯក សារី.....	៥ \$
២៧៨-	ឧ.ស.អ៊ុម អឿន ឧ.សិ.សួន សារេត.....	៥ \$
២៧៩-	ឧ.សិ.ញីវ គឹមឆៀន.....	៥ \$
២៨០-	កុមារា ថែម វណ្ណវបុទ្ធិ	៥ \$
២៨១-	កុមារា ថែម ចេស្ដា	៥ \$
២៨២-	កុមារី ថែម រស់សាន្តលីវវឌ្ឍនា	៥ \$
២៨៣-	កញ្ញា សុខា គងពិសី	៥ \$
២៨៤-	លោក នុត អ៊ុន វណារ៉ា និងលោកស្រី សុខា អ៊ុរីន	៥ \$
២៨៥-	ឧ.ស.ពៅ សុផុត និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
២៨៦-	ឧ.សិ.ឈ ប៊ុនលី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
២៨៧-	ឧ.សិ.ចុង ថូ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$

២៨៨-	ឧ.ស.ឃ្លួន សារ៉ាន់ និង ឧ.សិ.ប៊ុត ស្នាក់ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
២៨៩-	ឧ.សិ.អ៊ុន សាលី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
២៩០-	ឧ.សិ.រុន សោភ័ណ្ឌ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
២៩១-	ឧ.ស.ថៅ ហៃ និង ឧ.សិ.ឈិន គឹម លាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
២៩២-	អ្នកគ្រូ គង់ ភិញ្ញា	៥ \$
២៩៣-	កញ្ញា គង់ លីនធី	៥ \$
២៩៤-	កញ្ញា គង់ លីនដា	៥ \$
២៩៥-	កញ្ញា គង់ ម៉ូឆ្នឹកា	៥ \$
២៩៦-	ឧ.ស.ហម ញុង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
២៩៧-	កញ្ញា ហម សុខុម	៥ \$
២៩៨-	ឧ.សិ.ប៊ូ សៀកលីវ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
២៩៩-	យុវជន ចាន់ ម៉េងតា	៥ \$
៣០០-	ឧ.ស.ផុន និង លោកយាយ សៀវី	៥ \$
៣០១-	ឧ.សិ.ហាក់ អោន និងកូន អៀន ពៅ .....២៥៥០០រ+	៥ \$
៣០២-	ឧ.សិ.ម៉ុក វណ្ណា	៥ \$
៣០៣-	ឧ.សិ.ភឿក រោយ និង ភឿត ធិត.....	៥ \$
៣០៤-	ឧ.សិ.ប៊ុត សេដាដុង និងស្វាមី + បុត្រ.....	៥ \$
៣០៥-	ឧ.សិ.ឡុង រិន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥ \$
៣០៦-	ឧ.សិ.អោក ភឿង.....	៥ \$
៣០៧-	ឧ.សិ.ទិត យ៉ុម.....	៥ \$
៣០៨-	ឧ.ស.ទូច កៅ ឧ.សិ.ឡៅវី ឈីវឡាន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥ \$

៣០៩-	ឧ.សិ.កែន ណារ៉ុន ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣១០-	ឧ.សិ.ពិន សារ៉ុន+ក្មួយកស្យាណី+ស្រីពេជ្រ+ពុទ្ធិ	៥\$
៣១១	ឧ.ស.ឡុង សំអោក ឧ.សិ.ហ៊ឹង ម៉ាឡៃ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣១២-	ឧ.សិ.មុយ យួម ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៣១៣-	ឧ.សិ.ឡុង កំសត់ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣១៤-	ឧ.សិ.ទេព គឹមហ៊ី.....	៥\$
៣១៥-	ឧ.ស.ស្វីយ ប៉ុនរឿន ឧ.សិ.ប៉ាន គឹមហ៊ាន ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣១៦-	ឧ.សិ.សោម ឡុង និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣១៧-	ឧ.ស.គល់ ឈុន ឧ.សិ.ម៉ៅ វណ្ណា ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣១៨-	កុមារា គឹម សព្ពោធពុធ + កុមារី គឹម នាតីវត្ត.....	៥\$
៣១៩-	ឧ.ស.ឡាច ជួ ឧ.សិ.ឱក យ៉ន ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣២០-	ឧ.សិ.សា គឹមហេង ហៅដៃត.....	៥\$
៣២១-	ឧ.ស.អ៊ុយ ស្លឹង ឧ.សិ.កុក លាងស៊ឹម.....	៥\$
៣២២-	លោក ជា គឹមហេង លោកស្រី យិន ស៊ីវ៉ាន.....	៥\$
៣២៣-	លោក អ៊ឹម ម៉ាលីស ឧ.សិ.អ៊ុយ មិនា.....	៥\$
៣២៤-	លោក អ៊ឹម សៀនទ្រី លោកស្រី អ៊ឹម ឆេងស៊ី.....	៥\$
៣២៥-	លោក ជា ធីរិទ្ធ អ្នកស្រី ហេង សៅរ៉ាកា.....	៥\$
៣២៦-	ឧ.សិ.កែវ ជិន ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣២៧-	ឧ.សិ.ត្រី ណែប៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៣២៨-	ឧ.សិ.តឹក អេងគី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣២៩-	ឧ.សិ.តាំង ស៊ីណាត ឧ.ស.តាំង សុខឡាយ ឧ.សិ.សន ស៊ីណេត	៥\$

៣៣០-	ឧ.សិ.ណាំ គីមឡេង.....	៥\$
៣៣១-	សិន នៅ.....	៥\$
៣៣២-	ឧ.សិ.នូវ ម៉ូលី.....	៥\$
៣៣៣-	លោក ធុច សុខនី អ្នកស្រី ហុង ថាវី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣៣៤-	កូនស្រី លីន មីងហួយ + លីន ម៉េស៊ីន + សិ អ៊ុលីន.....	៥\$
៣៣៥-	ឧ.សិ.សុខ ម៉េង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៣៦-	លោក ទេព ច័ន្ទឆាយា អ្នកស្រី ជាន ថាវី ព្រមទាំងបុត្រ....	៥\$
៣៣៧-	លោក សុស សល់ អ្នកស្រី ជាន ថាវី ព្រមទាំងបុត្រី.....	៥\$
៣៣៨-	ឧ.សិ.ញ៉ែប អៀង ព្រមទាំងបុត្រី.....	៥\$
៣៣៩-	លោក ជាន ថាយុទ្ធ.....	៥\$
៣៤០-	លោក អូ ចិន្តា និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣៤១-	ឧ.សិ.ទួច អ៊ុច ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣៤២-	ឧ.សិ.ប៊ុន សារីន ឧ.សិ.អឿ ចំរើន.....១០.០០០រ +	៥\$
៣៤៣-	កញ្ញា ប៉ាន់ រស្មីសោភា.....	៥\$
៣៤៤-	ឧ.សិ.ប៉េង សុខលីម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៤៥-	ឧ.ស.ស្រី យីន ឧ.សិ.ប៊ូ គីមតោ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៤៦-	តាន់ ច័ន្ទនីតា+តាន់ មេងយាង+តាន់ មុនីរតនៈ+តាន់ គីមលាង	៥\$
៣៤៧-	ឧ.ស.មុយ ឧ.សិ.នាង ឌីង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៤៨-	ឧ.សិ.ជា សុខ ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣៤៩-	ឧ.សិ.ឡេង មួយ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៣៥០-	ឧ.សិ.វ៉ា លាងរេង ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$

៣៥១-	ឧ.សិ.សុខ បិន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៣៥២-	អ្នកគ្រូ ជីវ យ៉ា ព្រមទាំងបងប្អូន កូនក្មួយ.....	៥\$
៣៥៣-	អ្នកគ្រូ គង់ ភិញ្ញ	៥\$
៣៥៤-	ឧ.សិ.ពៅ ស៊ីស្នូម.....	៥\$
៣៥៥-	ឧ.សិ.យឿន សាវ៉ា.....	៥\$
៣៥៦-	ឧ.សិ.ទិត្យ នារី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣៥៧-	ឧ.ស.សាត វណ្ណៈ ឧ.សិ.តាន់ ច័ន្ទតារា ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣៥៨-	ឧ.ស.ឈុំ ម៉ក់ ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣៥៩-	អ្នកស្រី អ៊ួន ម៉ារី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥\$
៣៦០-	ឧ.សិ.មួយ គា.....	៥\$
៣៦១-	ឧ.សិ.អេណែ កេង និងស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៦២-	ឧ.សិ.មុល មម ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៦៣-	ឧ.សិ.ធីវ ស៊ុមអយ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៦៤-	ឧ.សិ.ឈុន ណារី ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៦៥-	ឧ.ស.ញឹម ឡេង និង ឧ.សិ.ប៉ុល និច្ចសីល.....	៥\$
៣៦៦-	លោក កេត សេរីភ័ត្រ និង អ្នកស្រី ប៉ុល ហត្ថា.....	៥\$
៣៦៧-	ឧ.សិ.ឈុត ណែហ៊ុន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$
៣៦៨-	ឧ.ស.ផាង ថាន និង ឧ.សិ.គឹម ណារឿន.....	៥\$
៣៦៩-	ឧ.ស.អ៊ុយ សំអឿន និង ឧ.សិ.លី អៀងណែ + កូនចៅ.....	៥\$
៣៧០-	ឧ.ស.អ៊ុង ហែចេង និង ឧ.សិ.ប៊ុច ហៀក + កូនចៅ.....	៥\$
៣៧១-	ឧ.ស.គឹម ឈាង និង អ៊ុង សុខគាង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥\$

៣៧២-	វេជ្ជបណ្ឌិត ហ៊ុល សូមុតចុល និង លោកស្រី អ៊ុង វណ្ណារ៉ែន.....	៥ \$
៣៧៣-	ឧ.សិ.វិទូ ផល្លា និង ស្វាមី	៥ \$
៣៧៤-	កញ្ញា ជា សុជាតិ.....	៥ \$
៣៧៥-	កញ្ញា ជា រស្មី.....	៥ \$
៣៧៦-	អ្នកស្រី យាន ច័ន្ទលី និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥ \$
៣៧៧-	អ្នកស្រី យាន សុខតី និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥ \$
៣៧៨-	ឧ.ស.ឡុង សំអោក ឧ.សិ.ហ៊ុង ម៉ាឡៃ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥ \$
៣៧៩-	ឧ.ស.ប៊ុង ទ្រី ឧ.សិ.ហ៊ុយ លានអ៊ុង.....	៥ \$
៣៨០-	ឧ.ស.សៀម សុគន្ធ ឧ.សិ.ទូច ចេង + បុត្រ.....	៥ \$
៣៨១-	ឧ.ស.សួរ អ៊ិន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៥ \$
៣៨២-	ឧ.ស.នាង ផុន និងភរិយា ហុន ចេងឃី.....	៥ \$
៣៨៣-	ឧ.សិ.តឹម លឹម និងកូន ជុំ ប៊ូលីន + ជុំ ប៊ូឡែត.....	៥ \$
៣៨៤-	លោក ពិន គង់ អ្នកស្រី ខែម សុម៉ាលី + បុត្រ.....	៥ \$
៣៨៥-	ឧ.ស.អ៊ុក មឿន ឧ.សិ.ហ៊ុយ លានទី + បុត្រ.....	៥ \$
៣៨៦-	ឧ.ស.ហាង គិន និង ឧ.សិ.ស៊ីន ធីស្បឿង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៣៨៧-	លោកស្រី ស្រី ម៉ៅ ..... ១០.០០០៛ +	៥ \$
៣៨៨-	ឧ.សិ.ឱម វង្សសុខុម ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៣៨៩-	ឧ.សិ.ឱម វង្សស្រីខាន់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៣៩០-	ឧ.សិ.ឡេង ឡែស៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៣៩១-	អ្នកស្រី ឡាំ យសខិណា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៣៩២-	អ្នកស្រី ឡាំ យសខន្តិការ ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$

១-	ឧ.សិ.ហុក ណារី និងក្រុមគ្រួសារស្វាមី	៥០អ៊ូរ៉ូ
២-	ឧ.សិ.លី ឈុនសិ.....	១០អ៊ូរ៉ូ
៣-	ទីវី ណារី ហៅ សំអយ.....	១០អ៊ូរ៉ូ
១-	ឧ.ស.សំ សុខគុណ ឧ.សិ.លី សៀមហៀង ព្រមទាំងបុត្រ	២០០អូស្ត្រាលី
២-	ឧ.សិ.សេង សៀងឈុន ព្រមទាំងបុត្រ	១៥០អូស្ត្រាលី
៣-	ឧ.ស.ប៊ុន ហេង និង ឧ.សិ.ជុំ សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ ធីតា.	១០០អូស្ត្រាលី
៤-	ឧ.ស.ម៉ៅ ជុន និងម្តាយ យស សម្បត្តិ	៥០អូស្ត្រាលី
៥-	ឧ.សិ.លីវី ទូច.....	៥០អូស្ត្រាលី
៦-	ឧ.សិ.សុខ សុពណ្ណី.....	៣០អូស្ត្រាលី
៧-	ឧបាសក ស ប៊ុនធឿង	២០អូស្ត្រាលី
១-	ឧ.ស.ម៉ៅ ម៉ា និង ឧ.សិ.ជឹម ដូងលីលីន ព្រមទាំងបុត្រ ..	៥.០០០បាត
២-	ឧ.ស.អោន អៀន និង ឧ.សិ.សារ៉ាយ គឹមឈឿន+កូនចៅ	៣.០០០បាត
៣-	ឧ.សិ.យស សម្បត្តិ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ .. ៥០.០០០រៀល*	១.០០០បាត
៤-	ឧ.សិ.អម មឿង ព្រមទាំងបុត្រ.....	១.០០០បាត
៥-	ឧ.សិ.ហៃ គុយឡា	២០០បាត
*	ប្រាក់វេនភ្នំបិណ្ឌ ១៤ ថ្ងៃ អាស្រមព្រះគន្ធកុដិ.. ៤៦ ដុ.	២.៦៥០.០០០រៀល
១-	ឧ.សិ.តាន់ ជាលី + ពុទ្ធបរិស័ទលុម្ពិនីឧទ្យានវត្តដំណាក់	៦៨១.០០០រៀល
២-	បុណ្យឆ្លងគម្ពីរនៅសាលាបឋមសិក្សាខ្នងក្រពើ មេមត់	៥០០.០០០រៀល
៣-	ពុទ្ធបរិស័ទ ស្រុកមេមត់ បុណ្យកបិនទាននៅពុទ្ធបណ្ណាល័យ	៣៩១.០០០រៀល
៤-	ម៉ៅ ស៊ីវីគុយ.....	២០០.០០០រៀល

៥-	ពុទ្ធបរិស័ទវត្ថុពិជ័យសាគរ ឃុំពោធិបាន.....	១៥២.០០០រ
៦-	ឧ.សិ.អ៊ុន ឈូក+ឧ.សិ.តាន់ ហ្លួច+ឧ.សិ.តាន់ ប៊ុចហ៊ាក់	១២១.០០០រ
៧-	ឯកឧត្តមបណ្ឌិត កុល ផេង លោកជំទាវ កុល កឹមផុល្លា +បុត្រ	១០០.០០០រ
៨-	ឧ.សិ.ឈុំ សាយ ព្រមទាំងបុត្រ	១០០.០០០រ
៩-	លោក លី ជិន ព្រមទាំងបុត្រ.....	១០០.០០០រ
១០-	ឧ.ស.អ៊ុន អ៊ឹម.....	១០០.០០០រ
១១-	ឧ.ស.ឆេង ជុន + ភរិយា និងឧ.ស.ជា ចេនធី.....	១០០.០០០រ
១២-	ឧ.សិ.មឿង ឡាំងហយ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	១០០.០០០រ
១៣-	សិស្សានុសិស្សសាលារៀនសតិប្បដ្ឋានខេត្តបាត់ដំបង ...	១០០.០០០រ
១៤-	លោកម្ចាស់ ជា ធន	១០០.០០០រ
១៥-	ភិក្ខុ ឆោង សៀកសាន វត្តបទុមវតី	៨០.០០០រ
១៦-	លោក ម៉ី វុធា និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៨០.០០០រ
១៧-	នាង រស់ សារីត.....	៦០.០០០រ
១៨-	ឧបាសិកា សុខ ឡាង.....	៥០.០០០រ
១៩-	ម៉ៅ ស៊ីវ៉័រ.....	៥០.០០០រ
២០-	ឧបាសិកា ដោក ស៊ីដេត	៥០.០០០រ
២១-	ឧ.ស.ឆួក និង ឧ.សិ.តាំង គី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥០.០០០រ
២២-	ហេង ម៉ានិត.....	៥០.០០០រ
២៣-	ឧ.សិ.ឆេង អាំង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០រ
២៤-	លោកតា ជឹង លោកយាយ ម៉ង់ សេដ្ឋា.....	៥០.០០០រ
២៥-	ឧ.សិ.អ៊ុន លីនណា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ .... ៥ ដុល្លារ+	៥០.០០០រ

២៦-	លោកយាយ ស្ងួត.....	៥០.០០០រ
២៧-	ឧ.សិ.ខោ ប្រផា.....	៥០.០០០រ
២៨-	ឧ.សិ.ម៉ែន ចាប់..... ២០ ដុល្លារ+	៥០.០០០រ
២៩-	ឧ.សិ.ជួន ហម ព្រមទាំងបុត្រ.....	៥០.០០០រ
៣០-	ឧ.ស.ចេង សោភ័ណ និង ឧ.សិ.សារ៉ាយ គឹមឡើង	៥០.០០០រ
៣១-	ឧ.ស.ប៉ាត់ គឹមស៊ីន ឧ.សិ.សៀក យាង និងកូនចៅ	៥០.០០០រ
៣២-	លោក ម៉ា សារិន លោកស្រី ភោគ ណារិន +បុត្រ.....	៥០.០០០រ
៣៣-	ឧ.ស.ជួ សំអាត និង ឧ.សិ.ឈឹម ដែន ព្រមទាំងបុត្រ ...	៥០.០០០រ
៣៤-	ម៉ៅ ស៊ីវលន់.....	៤០.០០០រ
៣៥-	ស៊ីនួន.....	៤០.០០០រ
៣៦-	ឧ.ស.ហង្ស ជិន និង ឧ.សិ.ហុល យ៉ុង	៤០.០០០រ
៣៧-	ឧ.សិ.ផេង អង + ឧ.សិ.ជាម មួន.....	៤០.០០០រ
៣៨-	កូនចៅរបស់អ័ស្រី ខាត់ កាន	៤០.០០០រ
៣៩-	លោកតា កន លោកយាយ ឡឹម ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤០.០០០រ
៤០-	ឧ.សិ.ម្ល៉េះ សុខា និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ.....	៤០.០០០រ
៤១-	ឧ.សិ.នឹម វណ្ណី ព្រមទាំងបុត្រ	៤០.០០០រ
៤២-	ម៉ាឧតាសិកា សៀវ វ៉ាន់	៤០.០០០រ
៤៣-	ឧ.ស.សិ គ្រុយ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៤០.០០០រ
៤៤-	ឧ.សិ.ស៊ុក សាឡាំ	៤០.០០០រ
៤៥-	ឧ.សិ.សំ សុភ័ណ.....	៤០.០០០រ
៤៦-	ឧ.សិ.ម៉ម ម៉ាឡា.....	៤០.០០០រ

៤៧-	ឧ.សិ.ឡៅ ទីចន្តា	៤០.០០០ រ
៤៨-	អ្នកគ្រូ ហេង ផាន់ណា, លេង ចារី, ប៊ុន សារីន, ម៉ែ សន, ជីវ ណារ៉េង	៣៥.០០០ រ
៤៩-	ឧ.សិ.ស្នួន ប៊ុន, ចុក ផល្លីនី, សារីន, ណារ៉េង, ពាន់ ជា	៣២.០០០ រ
៥០-	ឧ.ស.សរ ផាន់ + ឧ.សិ.ខាត់ សារេត + កូនចៅ.....	៣០.០០០ រ
៥១-	ឧ.សិ.សុខ ណែ ព្រមទាំងកូនចៅ.....	៣០.០០០ រ
៥២-	ឧ.ស.ដាំ កុយ និង ឧ.សិ.សុខ ពៅ	៣០.០០០ រ
៥៣-	លោកយាយ ស្បើន (វត្តសុភមង្គល).....	៣០.០០០ រ
៥៤-	លោក ចូ ចាន់ថា + អ្នកស្រី អ៊ុន សីនណា.....	៣០.០០០ រ
៥៥-	ឧ.សិ.កៅ ស៊ីលន.....	៣០.០០០ រ
៥៦-	ឧ.សិ.យីន យីន + ឧ.សិ.ណាង.....	៣០.០០០ រ
៥៧-	ឧ.សិ.ខុច ឌឹម ឧ.សិ.យីង គឿន ព្រមទាំងបុត្រ.....	៣០.០០០ រ
៥៨-	ឧ.ស.ប៉ាត់ គឹមស៊ីន ឧ.សិ.សៀក យាម និងកូនចៅ	៣០.០០០ រ
៥៩-	ឧ.ស.ចេង សោភ័ណ និង ឧ.សិ.សារាយ គឹមឡើង	៣០.០០០ រ
៦០-	លោក ឈ ស៊ុនទី និង អ្នកស្រី តាម គឹមខុន	៣០.០០០ រ
៦១-	ឧ.សិ.សៀកយាម + សារាយគឹមឡើង + សារាយម៉ៅ	៣០.០០០ រ
៦២-	ឧ.សិ.អ៊ុក ផល្លី	៣០.០០០ រ
៦៣-	ឧ.ស.ជូ ឈឿត ឧ.សិ.មុត សារ៉ុ+បុត្រប៊ុនហេង+ចន្តា ..	៣០.០០០ រ
៦៤-	លោក ឈ ឈុនឌី និងអ្នកស្រី ជារ៉ា ណារី	៣០.០០០ រ
៦៥-	លោក អ៊ូរ អេងជុង និង អ្នកស្រី ជារ៉ា ងនហួយ	៣០.០០០ រ
៦៦-	ឧ.ស.ទុំ ប៉ៅហ៊ី និង ឧ.សិ.សេង ព្រិច ព្រមទាំងបុត្រ....	២៧.០០០ រ
៦៧-	ឧ.ស.យ៉ែម និង ឧ.សិ.ណែម ព្រមទាំងបុត្រ.....	២៧.០០០ រ

៦៨-	ឧ.ស.វែង ពិសិដ្ឋ និង ហ៊ុម ម៉ាលី.....	២៥.០០០រ
៦៩-	ឧ.ស.ជាន និង ឧ.សិ.គាត ព្រមទាំងបុត្រ.....	២៥.០០០រ
៧០-	ឧ.សិ.នាង + ឧ.សិ.ផង.....	២៥.០០០រ
៧១-	ឧ.សិ.សា ស៊ី.....	២១.០០០រ
៧២-	ឧ.ស.ភ្នង.....	២០.០០០រ
៧៣-	ឧ.សិ.ដូង ស៊ីនួន ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០.០០០រ
៧៤-	ឧ.ស.ងួន ហុង.....	២០.០០០រ
៧៥-	ឧ.សិ.អ៊ុក ញ៉ែម ឧ.សិ.ញ៉ែម ស៊ីនួន.....	២០.០០០រ
៧៦-	យាយ អៀង, នាង ហិន ស័ក្ត្រព្រឹម.....	២០.០០០រ
៧៧-	ឧ.សិ.អ៊ុម យាន និង នាង ម៉ែ គឹមឡេង.....	២០.០០០រ
៧៨-	ឧ.ស.ម៉ឺន នក, នាង សាន់ ណាស្រៀង.....	២០.០០០រ
៧៩-	លោក ហ៊ុម ពន្លឺ និង ភរិយា + បុត្រ.....	២០.០០០រ
៨០-	ឧ.ស.ទ្រី ម៉ៅ, នាង ផល្លី.....	២០.០០០រ
៨១-	ឧ.ស.អ្នង គឹមសាន និង ឧ.សិ.រត្ន អៀង.....	២០.០០០រ
៨២-	លោក កើត សារ៉ុ និង នាង ប៉ែន មុនីវឌ្ឍន៍.....	២០.០០០រ
៨៣-	អ្នកស្រី សោ សាមៀន និង ស្វាមី + បុត្រ.....	២០.០០០រ
៨៤-	ម៉ៅ អេងទី.....	២០.០០០រ
៨៥-	ម៉ៅ ស៊ីវពារ.....	២០.០០០រ
៨៦-	ឧបាសិកា ម៉ៅ ម៉ុល + ទី បុញ្ញ.....	២០.០០០រ
៨៧-	យីវ ម៉េងលី + ទី សុខខុន.....	២០.០០០រ
៨៨-	ធុយ សាមៀន + គួយ ចាន់ឌី.....	២០.០០០រ

៨៩-	ឧ.សិ.ងៃត ស៊ីន្ទន និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា.....	២០.០០០រ
៩០-	លោក ជួ សុផា និង អ្នកស្រី ចាន់ នី.....	២០.០០០រ
៩១-	លោក ចាន់ ឡូត និង អ្នកស្រី ដាំ សំអន	២០.០០០រ
៩២-	លោក ជា ឡេង និងអ្នកស្រី វ៉ាំ ពិសី	២០.០០០រ
៩៣-	ឧ.ស.ជាន់ និង ឧ.សិ.ប្រិច ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
៩៤-	ឧ.ស.លឿវ និង ឧ.សិ.លន ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
៩៥-	ឧ.ស.អាល និង ឧ.សិ.ញ៉ូ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
៩៦-	ឧ.ស.យ៉យ និង ឧ.សិ.ឆេង	២០.០០០រ
៩៧-	ឧ.ស.ស្រី និង ឧ.សិ.គិត.....	២០.០០០រ
៩៨-	ឧ.សិ.ស្រីនី	២០.០០០រ
៩៩-	ឧ.សិ.ស៊ឹម ទី.....	២០.០០០រ
១០០-	ឧ.សិ.ឆាញ អាំងហេង.....	២០.០០០រ
១០១-	លោក ហេង និង អ្នកស្រី ទីម	២០.០០០រ
១០២-	ឧ.ស.នោ និង ឧ.សិ.ជារ ឡេង ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១០៣-	ឧ.ស.ចក និង ឧ.សិ.ដៅ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១០៤-	ឧ.ស.លាង ហៃ និង ឧ.សិ.រ៉ូច ឆេង.....	២០.០០០រ
១០៥-	ឧ.ស.ហ៊ុន អេង ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១០៦-	ឧ.សិ.ប៊ុច សុខ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១០៧-	ឧ.សិ.ហឿង ណែល្អន ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១០៨-	ឧ.សិ.ហេង គូ.....	២០.០០០រ
១០៩-	ឧ.សិ.កួច មួយសី.....	២០.០០០រ

១១០-	ឧ.សិ.ន្ទ សុង ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០.០០០រ
១១១-	ឧ.ស.កែវ សុផា(គ្រូរឿន) ឧ.សិ.សៀន កង+បុត្រ....	២០.០០០រ
១១២-	ឧ.ស.អឿម សិត ឧ.សិ.ប៊ុច រឿន ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១១៣-	ឧ.ស.ស៊ុន ចាយ ឧ.សិ.ប៊ុច រួម ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១១៤-	ម៉ុល ឌុន + អ៊ុំ ហ្លួច + អ៊ុំ ជួ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១១៥-	ឧ.សិ.ស៊ីម ហ្លួច.....	២០.០០០រ
១១៦-	ឧ.សិ.នាង បួយ.....	២០.០០០រ
១១៧-	នាង តោ វង្សា(ស្រីពៅ) +ឧ.សិ.ហែម ពិដោរ+កូនចៅ	២០.០០០រ
១១៨-	ឧ.សិ.ហ៊ុំ ពៅ + គឹម យឿង.....	២០.០០០រ
១១៩-	ឧ.ស.សុខ ហិត ឧ.សិ.នាក់ ចន ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១២០-	កូនស្រី តាំង សានីតា + តាំង សុមាវតី.....	២០.០០០រ
១២១-	អ្នកស្រី អ៊ឹង សុផារ៉ា + កូនប្រុស អ៊ឹង សុម៉ាឡា.....	២០.០០០រ
១២២-	ឧ.សិ.ចាន់ អុន	២០.០០០រ
១២៣-	ឧ.សិ.ថាយ ស ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០.០០០រ
១២៤-	ឧ.សិ.ឡាយ ហៀក ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១២៥-	ឧ.ស.ទឹម តឿម	២០.០០០រ
១២៦-	លោក ទូច ប៉ុនឡើង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១២៧-	ឧ.ស.សន មារ៉ាឌី និងភរិយា.....	២០.០០០រ
១២៨-	ឧ.សិ.សឹម និង យាយ ភួន.....	២០.០០០រ
១២៩-	ឧ.សិ.រស ខាត់+ឧ.សិ.ឱម សោភ័ណ និងស្វាមី.....	២០.០០០រ
១៣០-	ឧ.សិ.ផេង ឈន និងស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០.០០០រ

១៣១-	ឧ.សិ.ភាជ សាវីតា + កូន កួយ សុខចន្ទី.....	២០.០០០រ
១៣២-	ឧ.សិ.វត្ត សុផា + លោក លី សំណាង ព្រមទាំងបុត្រ...	២០.០០០រ
១៣៣-	អ្នកស្រី ភាជ សារឿត + អ្នកស្រី ម៉ុម ណារ៉ុង.....	២០.០០០រ
១៣៤-	ឧ.សិ.ឈា សុផី.....	២០.០០០រ
១៣៥-	រឿម ស៊ីផុន ទេព វឌ្ឍនា.....	២០.០០០រ
១៣៦-	អ្នកគ្រូពេទ្យ សោ ថាសី.....	២០.០០០រ
១៣៧-	ឧ.សិ.ទេព ម៉ូ + ឧ.សិ.ទាន់ គឹមម៉ុង.....	២០.០០០រ
១៣៨-	ឧ.សិ.ម៉េង ប៊ុច ព្រមទាំងកូនចៅ.....	២០.០០០រ
១៣៩-	ឧ.ស.យ៉ា វុជ្ជយ និង ឧ.សិ.យិន មុយ.....	២០.០០០រ
១៤០-	សុខា អាស្រី.....	២០.០០០រ
១៤១-	ផៃ ហ៊ិន សាយ ហួយ.....	២០.០០០រ
១៤២-	កុង អេម យាយ ផៃ.....	២០.០០០រ
១៤៣-	កុង ថោ យាយ ឡេង.....	២០.០០០រ
១៤៤-	សេម ហាំង.....	២០.០០០រ
១៤៥-	ឧ.ស.សួស កែវ ឧ.សិ.កេង ហ៊ឹម ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១៤៦-	ឧ.សិ.នៅ ចេង.....	២០.០០០រ
១៤៧-	ឧ.សិ.នេត ឡាយ ព្រមទាំងបុត្រ.....	២០.០០០រ
១៤៨-	ឧ.សិ.ចៅ ស័ក្កគន្ធា	២០.០០០រ
១៤៩-	ឧ.ស.ចៅ ហ្វា និង ឧ.សិ.ឡា គឹមសាន	២០.០០០រ
១៥០-	ឧ.សិ.ជា ស៊ីណា	២០.០០០រ
១៥១-	លោក កៅ លីម៉េង និង អ្នកស្រី គី លីហុង	២០.០០០រ

១៥២-	ឧ.សិ.ហ្វូ វ៉ាន់ណែ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០រ
១៥៣-	យុវជន សី ពេជ្រ	២០.០០០រ
១៥៤-	ឧ.សិ.ទិត សុខ	២០.០០០រ
១៥៥-	ឧ.សិ.ដំបូ ឱវី និង ស្វាមី មាស បាន	២០.០០០រ
១៥៦-	ឧ.សិ.ទូច សាមៀន	២០.០០០រ
១៥៧-	ឧ.សិ.ប៊ុន សារួន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០រ
១៥៨-	ឧ.ស.រៀន ប៊ុយ និង ឧ.សិ.អូន ក័នយ៉ា +បុត្រ +ចៅ ..	២០.០០០រ
១៥៩-	ឧ.សិ.ជួ យក់នី និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០រ
១៦០-	ឧ.សិ.សឹម អាំងហ្គិច	២០.០០០រ
១៦១-	ឧ.សិ.រ៉ែន	២០.០០០រ
១៦២-	ឧ.សិ.លយ ពឹង	២០.០០០រ
១៦៣-	ឧ.សិ.អ៊ុត យៀត	២០.០០០រ
១៦៤-	ឧ.សិ.ជា សុខចេង	២០.០០០រ
១៦៥-	ឧ.សិ.លាវ សុខម៉េង	២០.០០០រ
១៦៦-	ឧ.សិ.ញឹក ច័ន្ទធី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០.០០០រ
១៦៧-	ខៀវ សារឿន និង ប៊ូ ស៊ីមាន	២០.០០០រ
១៦៨-	លី គាង ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០រ
១៦៩-	តាំង ហុងថេន មួយខេង	២០.០០០រ

១-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១៥.០០០រ	មានចំនួន	៤ នាក់
២-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១២.០០០រ	មានចំនួន	១ នាក់
៣-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១០.០០០រ	មានចំនួន	៧៣ នាក់

៤-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៩.០០០ រ	មានចំនួន	១ នាក់
៥-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៨.០០០ រ	មានចំនួន	១ នាក់
៦-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៧.៣០០ រ	មានចំនួន	១ នាក់
៧-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៧.០០០ រ	មានចំនួន	១ នាក់
៨-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៦.០០០ រ	មានចំនួន	១ នាក់
៩-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៥.០០០ រ	មានចំនួន	៧៤ នាក់
១០-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៤.០០០ រ	មានចំនួន	១ នាក់
១១-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៣.០០០ រ	មានចំនួន	៨ នាក់
១២-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	២.០០០ រ	មានចំនួន	៧ នាក់
១៣-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១.៥០០ រ	មានចំនួន	១ នាក់
១៤-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១.០០០ រ	មានចំនួន	៣ នាក់
១៥-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	៣ ដុល្លារ	មានចំនួន	៣ នាក់
១៦-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១ ដុល្លារ	មានចំនួន	២ នាក់
១៧-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១២០ បាត	មានចំនួន	១ នាក់
១៨-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល	១០០ បាត	មានចំនួន	៣ នាក់

សព្វធានំ ធម្មធានំ ជីវិតំ

ធម្មទានឈ្នះអស់ទានទាំងពួង ។

I

ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ

ខេត្ត~ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
រាជធានីភ្នំពេញ	-04h50 mn	-FM 98 MHz
	-05h00 mn	-FM 99 MHz
	-05h30 mn	-FM 96 MHz
	-12h10 mn	-FM 96 MHz
	-18h00 mn	-FM 95 MHz
	-19h00 mn	-AM 918 KHz
	-20h00 mn	-FM 98 MHz
	-20h30 mn	-FM 96 MHz
ក្រុងព្រះសីហនុ	-06h00 mn	-FM 92 MHz
	-13h00 mn	-FM 92 MHz
	-17h30 mn	-FM100.5MHz
ខេត្តបាត់ដំបង	-05h30 mn	-FM103.2MHz
	-06h00 mn	-FM 92.7MHz
	-18h00 mn	-FM 91 MHz
	-18h30 mn	-FM 92.7MHz
	-19h30 mn	-FM103.2MHz
ក្រុងប៉ៃលិន	-18h00 mn	-FM 90.5MHz

សុខា សង្ឃម្ពនេសនា

ការសម្តែងនូវព្រះសទ្ធម្ម នាំមកនូវសេចក្តីសុខ។

II

ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ

ខេត្ត-ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
ខេត្តពោធិ៍សាត់	-06h00 mn	-FM 98.5 MHz
ខេត្តសៀមរាប	-05h00 mn	-FM 98 MHz
	-05h30 mn	-FM 105.5 MHz
	-18h30 mn	-FM 100.5 MHz
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	-05h20 mn -17h00 mn	-FM 96.5 MHz
ខេត្តកំពត	-05h00 mn	-FM 93.25 MHz
	-18h30 mn	-FM 103.5 MHz
ខេត្តព្រះវិហារ	-18h30 mn	-FM 99 MHz
ខេត្តឧត្តរមានជ័យ	-05h00 mn	-FM 90.25MHz
	-19h00 mn	
ខេត្តស្ទឹងត្រែង	-18h30 mn	-FM100.5 MHz
ខេត្តស្វាយរៀង	-05h30 mn	-FM103.75MHz

សុខោ បុព្វសង្ឃ ឧច្ចយោ
ការសន្សំបុណ្យ នាំមកនូវសេចក្តីសុខ ។

សេរីតភោជនរៀបរៀងដោយ

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំធាតុ

 ប៊ុតសាវង្ស

១. ស្ត្រីក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
២. ជំនួយសកិភាគទី ១ ដល់ភាគទី ១២
៣. មនុស្សជាមួយនឹងការងារ
៤. សិក្ខាបទមនុស្សល្អ
៥. ពរ ៤ ប្រការ
៦. ព្រះពុទ្ធភាសិត ៤៣ គាថា
៧. ខ្លឹមសារគួរយល់ដឹង
៨. ព្រះពុទ្ធសាសនា
៩. កូនមាសឪពុក
១០. ម៉ែ !!!
១១. វិធីរម្ងាប់សេចក្តីក្រោធន
១២. សុខចិត្ត និងគុណភាពនៃជីវិត
១៣. មេរៀនជីវិត
១៤. ពាក្យពេចន៍ម៉ែឪ

១៥. បទពិចារណា

១៦. ពន្លឺធម៌ព្រះពុទ្ធ

១៧. បារមីភាគទី ១ និងខ្លឹមសារខ្លីៗ

១៨. បារមីភាគទី ២ និងខ្លឹមសារខ្លីៗ

១៩. ៤៨ ធម្មទស្សន៍

សូមអនុមោទនាធម្មទាន !

បោះពុម្ពជាធម្មទាន ៤០.០០០ ក្បាល

ក្នុងតម្លៃ ១៣.៨០០ ដុល្លារ

រោងពុម្ព អ៊ុប សាវ័ន្ត

មិនមែនតែបុរសទេ ដែលជាបណ្ឌិតក្នុងទីតាំងពូជ
 សូម្បីស្រ្តីដែលមានទម្រង់បញ្ញាឃើញប្រថក្ស ក៏ជាបណ្ឌិត
 បានក្នុងទីពោះដូចគ្នាដែរ ។

